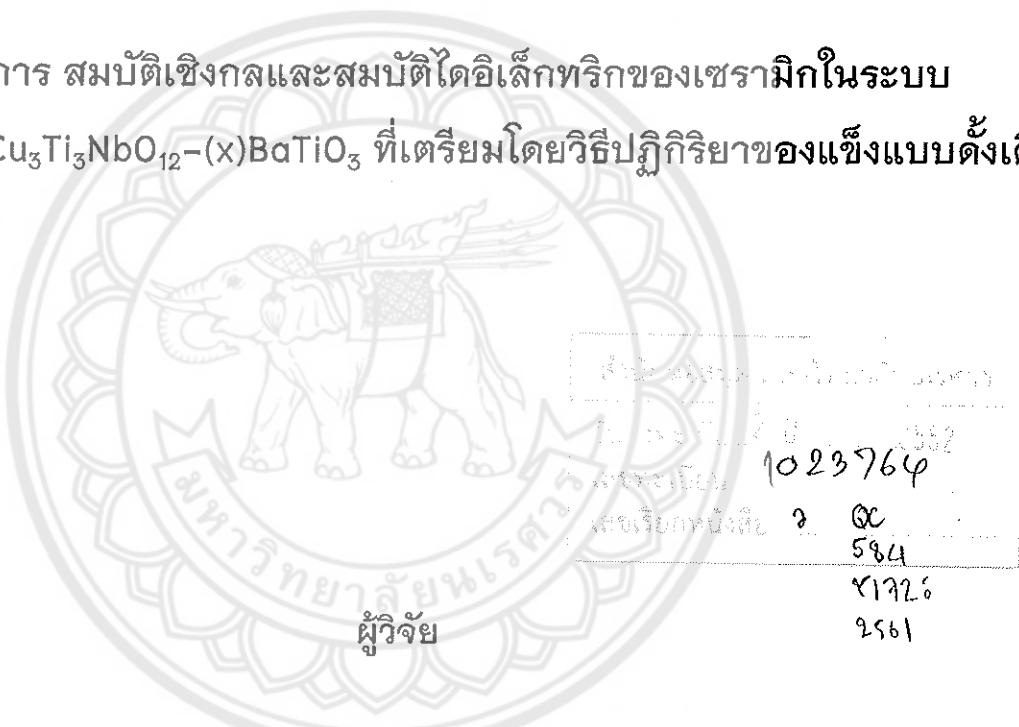

สัญญาเลขที่ R2560B097

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ สมบัติเชิงกลและสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ
 $(1-x)\text{NaCu}_5\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุมพนุช วรองค์ณาภูล

สังกัดภาควิชาพิสิกฟ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

สนับสนุนโดยงบประมาณแผ่นดิน

มหาวิทยาลัยนเรศวร

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีงบประมาณ 2560 ทำให้การทำงานวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ผู้ทำวิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.กอบบุรี รุจิจนาภุล ภาควิชาฟิสิกส์และวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำทักษะในการทำงานวิจัย และขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ทวี ตันมศิริ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำวิจัย ณ ห้องปฏิบัติการวิจัยอิเล็กโทรเซรามิก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมให้การสนับสนุนในทุกด้าน จึงทำให้โครงการวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน ทั้งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนี้ในห้องปฏิบัติการ วิจัยอิเล็กโทรเซรามิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาฟิสิกส์ ในสำนักงาน เลขานุการคณะของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัย และขอรับคำแนะนำ เพื่อกำไปปรับปรุงการ ทำงานวิจัยต่อไป

ชุมพูนช วรวงศ์ภานุภุล

สิงหาคม 2561

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : R2560B097

ชื่อโครงการ : สมบัติเชิงกลและสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ

$(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$ ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม

ชื่องานวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมพนุช วรวงศ์ภานุกูล

ภาควิชาพิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

E-mail Address : chompoonuchp@nu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : 1 ปี (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

สำหรับงานวิจัยเรื่องสมบัติเชิงกลและสมบัติโดยอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ หรือ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบตั้งเดิม พบร่องไข่ที่เหมาะสมในการเตรียมผงผลึกในระบบ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ หรือเรียกว่าผงผลึก NCTNO มีอุณหภูมิในการเผาแคลร์ชัน $950\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำผงผลึก NCTNO ผสมกับผงผลึก BaTiO_3 หรือเรียกว่าย่อว่าผงผลึก BT โดยมีสัดส่วนจำนวนโมลเป็น $(1-x)\text{NCTNO}$ กับ $(x)\text{BT}$ ปริมาณโมลของ BT หรือ $x = 0.1-0.5$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975, 1000, 1025$ และ $1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ได้ทำการตรวจสอบสมบัติของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ พบร่วมกันที่ 2 เรื่องไข่ คือเซรามิก $(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025\text{ }^{\circ}\text{C}$ มีความหนาแน่นมากที่สุด 4.96 g/cm^3 มีค่าคงที่โดยอิเล็กทริกสูงสุดเป็น $94590\text{ }\mu\text{V/V}$ การสูญเสียความร้อนทางโดยอิเล็กทริก 0.2 มีค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ 6.57 GPa รองลงมาคือเซรามิก $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิเดียวกัน มีความหนาแน่น 4.87 g/cm^3 ค่าคงที่โดยอิเล็กทริก 80500 และค่าการสูญเสียความร้อนทางโดยอิเล็กทริก 0.1 มีค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ 4.25 GPa ซึ่งเซรามิกทั้งสองเรื่องไข่เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งานทางด้านวัสดุโดยอิเล็กทริก

คำอธิบาย : เซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$, ความหนาแน่น, สมบัติโคลอีเล็กทริก, ความแข็ง
ระดับ茱ลภาคแบบวิกเกอร์

Abstract

Project Code: R2560B097

Project Title: Mechanical properties and dielectric properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics prepared by conventional solid-state reaction method

Researcher: Assistant Professor Dr. Chompoonuch Warangkanagool

Department of Physics, Faculty of Science, Naresuan University, Phitsanulok

E-mail Address: chompoonuchp@nu.ac.th

Project Period: 1 Year (1 October 2016 – 30 September 2017)

In this research, mechanical properties and dielectric properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ or $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics prepared by conventional solid-state reaction method. The optimum calcination of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ or NCTNO powders was found at 950°C for 24 h. The NCTNO and BT powders were mixed with various molecular weight of BT or x between 0.1–0.5 and sintered at 975, 1000, 1025 and 1050°C for 10 h. The properties of $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics were investigated. It was found that, all of ceramics were found the second phase of BaTiO_3 presents in phase structure of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics. The 1st optimum condition of ceramics for application present in (0.6)NCTNO–(0.4)BT ceramic sintered at 1025°C . It has the highest density and dielectric constant (4.96 g/cm^3 and 94590, respectively), the dielectric loss is 0.2 and the Vickers micro-hardness is 6.57 GPa. The 2nd optimum conditional present in (0.7)NCTNO–(0.3)BT ceramic sintered at the same temperature. It has 4.87 g/cm^3 in density and dielectric constant is 80500, the lowest dielectric loss is 0.1, the Vickers micro-hardness is 4.25 GPa.

Keywords : $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics, density, dielectric properties, Vickers micro-hardness.

Executive Summary

สำหรับงานวิจัยเรื่องสมบัติเชิงกลและสมบัติโดยเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ หรือ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบตั้งเดิม พบเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเตรียมผงพลีกในระบบ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ หรือเรียกว่าผงพลีก NCTNO มีอุณหภูมิในการเผาแคลร์ชัน 950°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำผงพลีก NCTNO ผสมกับผงพลีก BaTiO_3 หรือเรียกว่าผงพลีก BT โดยมีสัดส่วนจำนวนโมลเป็น $(1-x)\text{NCTNO}$ กับ $(x)\text{BT}$ ประมาณ 0.1-0.5 เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975, 1000, 1025$ และ 1050°C

เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ได้ทำการตรวจสอบสมบัติของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ พบร่วมกันทุกเงื่อนไขมีผลของ NCTNO และของ BT โครงสร้างอุลภาคนะของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทุกเงื่อนไขของการประค่าจำนวนโมลของ BT และทุกอุณหภูมิชินเตอร์ มีขนาดของเกรนใหญ่ขึ้นเมื่ออุณหภูมิชินเตอร์สูงขึ้น โดยที่อุณหภูมิชินเตอร์ 1025°C พบร่วมกันทุกๆ ชนิดของเกรนมีการแน่นตัวมากกว่าที่อุณหภูมิชินเตอร์อื่น พบร่วมกันที่มีสมบัติเหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้งานมี 2 เงื่อนไขคือเซรามิก $(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C มีความหนาแน่นมากที่สุด 4.96 g/cm^3 มีค่าคงที่โดยเล็กทริกสูงสุดเป็น 94590 ค่าการสูญเสียความร้อนทางโดยเล็กทริก 0.2 มีค่าความแข็งระดับอุลภาคนะวิกเกอร์ 6.57 GPa รองลงมาคือเซรามิก $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิเดียวกัน มีความหนาแน่น 4.87 g/cm^3 ค่าคงที่โดยเล็กทริก 80500 และค่าการสูญเสียความร้อนทางโดยเล็กทริก 0.1 มีค่าความแข็งระดับอุลภาคนะวิกเกอร์ 4.25 GPa ซึ่งเซรามิกทั้งสองเงื่อนไขเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งานทางด้านวัสดุโดยเล็กทริก

สารบัญเรื่อง

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
Executive Summary	ง
สารบัญเรื่อง	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ฌ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย	ฯ
1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการโครงการวิจัย	2
ขอบเขตโครงการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 อิเล็กโทรเซรามิก	3
2.2 พิโซอิเล็กทริก	5
2.3 เฟอร์โรอิเล็กทริก	7
2.4 การบดย่อยแบบลูกบบออล	8
2.5 แบเรียมไทดเนต	10
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3 วิธีการวิจัย	13
3.1 สารเคมี	13
3.2 อุปกรณ์	13
3.3 กระบวนการเตรียมผงสีก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปั่นกวนขั้นแข็ง แบบดั้งเดิม	15
3.4 กระบวนการเตรียมเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$	20
3.5 การตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ผลการเลี้ยงเบนของรังสีเอกซ์	25
3.6 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-$ $(x)\text{BaTiO}_3$	27

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.7 การตรวจสอบค่าความหนาแน่น	28
	3.8 การศึกษาค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก	29
	3.9 การศึกษาสมบัติเชิงกลของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	31
4	ผลการวิจัย และอวิป্রายผลการวิจัย	33
	4.1 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของผงผลึก $NaCu_3Ti_3NbO_{12}$ ที่ปรับอุณหภูมิแคลลใจน์	33
	4.2 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $NaCu_3Ti_3NbO_{12}$ ที่ปรับอุณหภูมิในการเผาแคลลใจน์	34
	4.3 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของผงผลึก $NaCu_3Ti_3NbO_{12}$ ที่ปรับเวลาเผาในการเผาแคลลใจน์	36
	4.4 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $NaCu_3Ti_3NbO_{12}$ ที่ปรับเวลาในการเผาแคลลใจน์	37
	4.5 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	39
	4.6 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	42
	4.7 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	46
	4.8 ผลการศึกษาค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	51
	4.9 ผลการศึกษาค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$	57
5	สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ	68
	5.1 สรุปผลการทดลอง	68
	5.2 ข้อเสนอแนะ	69
	เอกสารอ้างอิง	70
	Output ที่ได้จากการทดลอง	73
	ภาคผนวก	74

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	46
4.2 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	47
4.3 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	48
4.4 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	49
4.5 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	50
4.6 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	51
4.7 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	52
4.8 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	53
4.9 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.10 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	56
4.11 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	57
4.12 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	60
4.13 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	62
4.14 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	64
4.15 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	66

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	การแบ่งกลุ่มของวัสดุใน 32 กลุ่ม	5
2.2	ปรากฏการณ์พิโซอิเล็กทริกในวัสดุ (ก) แบบตรง (ข) แบบผันกลับ	6
2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างโพลาไรเซชันและสนามไฟฟ้าของสารเฟริโอเล็กทริก	8
2.4	ขนาดอนุภาคที่ได้ต่อเวลาในการบด	9
2.5	ลักษณะการหมุนของหม้อบด และการเคลื่อนที่ของลูกบด	9
2.6	โครงสร้างของสาร BaTiO ₃	11
3.1	เตาอบไฟฟ้า	16
3.2	เครื่องซึ่งสามารถลดอุณหภูมิ 0.0001 กวั่ม	16
3.3	แท่นหมุนพร้อมหม้อเทوار์สำหรับหมุนกระป่อง เพื่อบดโดยอุปกรณ์แบบ Ball milling	17
3.4	เตาเผาให้ความร้อนแบบมีเครื่องควบคุมตัวอย่างเหล็ก	17
3.5	เตาไฟฟ้าอุณหภูมิสูงสำหรับเผาแคลไซน์	18
3.6	แผนภาพการเผาแคลไซน์	18
3.7	แผนผังการเตรียมผงผลึก NaCu ₃ Ti ₃ NbO ₁₂ โดยวิธีปฏิกิริยาของเข็งแบบตั้งเดิม และประยุกต์ภูมิการเผาแคลไซน์	19
3.8	แผนผังการเตรียมผงผลึก NaCu ₃ Ti ₃ NbO ₁₂ โดยวิธีปฏิกิริยาของเข็งแบบตั้งเดิม เผาแคลไซน์ ณ อุณหภูมิ 950 °C และระยะเวลาในการเผาแซ่	20
3.9	แม่พิมพ์โลหะ	21
3.10	เครื่องอัดระบบไฮดรอลิก	21
3.11	การจัดเรียงชิ้นงาน (1-x)NCTNO-(x)BT บนถาดอะลูมินา	21
3.12	แผนผังการเผาเพื่อกำจัด PVA (T_r คืออุณหภูมิห้อง)	21
3.13	การจัดเรียงชิ้นงาน (1-x)NCTNO-(x)BT ในถ้วยอะลูมินาสำหรับการเผาชิ้นเตอร์	22
3.14	แผนภาพการเผาชิ้นเตอร์ (โดย T_s คือ อุณหภูมิที่ใช้ในการเผาชิ้นเตอร์ และ T_r คืออุณหภูมิห้อง)	22
3.15	เครื่องอัลตราโซนิก	23
3.16	แผนผังการเตรียมและตรวจสอบสมบัติของเซรามิก (1-x)NCTNO-(x)BT	24
3.17	การเฉี่ยวเบนของรังสีเอกซ์จากการนาบของอะตอม	25

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.18 หลักการตรวจสอบเฟสด้วยเทคนิค XRD และตัวอย่างรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์	26
3.19 เครื่อง X-ray diffractometer รุ่น X'Pert บริษัท Philips	26
3.20 เครื่อง Sputter coater รุ่น SC7620	27
3.21 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด บริษัท LEO รุ่น 1455VP	28
3.22 งานหมุนสำหรับขัดสารตัวอย่าง	30
3.23 ติดต่อสื่อสารเครือข่ายคาสิเพอร์	30
3.24 เครื่อง Precision LCR meter รุ่น E 4980 A	30
3.25 เครื่องวัดค่าความแข็งจุลภาค (microhardness tester)	31
4.1 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผา แคลไชน์ และที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ $700 - 1000^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$	33
4.2 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผาแคลไชน์ และที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ $700 - 1000^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ (ก) ยังไม่เผาแคลไชน์ (ข) 700°C (ค) 800°C (ง) 900°C (จ) 950°C และ (ฉ) 1000°C	35
4.3 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลา 2, 4, 8, 12 และ 24 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$	36
4.4 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลาต่างๆ กัน ด้วยอัตราการให้ ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) 2 ชั่วโมง (ข) 4 ชั่วโมง (ค) 8 ชั่วโมง (ง) 12 ชั่วโมง และ (จ) 24 ชั่วโมง	38
4.5 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$	39

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.6 รูปแบบการเลี้ยงเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$	40
4.7 รูปแบบการเลี้ยงเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$	40
4.8 รูปแบบการเลี้ยงเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$	41
4.9 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการ ให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	42
4.10 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตรา การให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	43
4.11 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตรา การให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	44
4.12 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตรา การให้ความร้อน $5^{\circ}C/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	45
4.13 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	46

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.14 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	47
4.15 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	48
4.16 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	49
4.17 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	50
4.18 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ε_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	52
4.19 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ε_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	53
4.20 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ε_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	54
4.21 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ε_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	55
4.22 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ε_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อน ทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง	56
4.23 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	58

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.24	ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสงของร้อยกัดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	59
4.25	ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	60
4.26	ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสงของร้อยกัดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	61
4.27	ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	62
4.28	ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสงของร้อยกัดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	63
4.29	ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	64
4.30	ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสงของร้อยกัดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$	65
4.31	ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก ^{(1-x)NCTNO-(x)BT} เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975\text{--}1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง	66

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย

(1-x)NCTNO-(x)BT หรือ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ คือ สารประกอบโซเดียมคอปเปอร์ไททาเนียมในโอบেต-แบเรียมไททาเนต ที่มีการแปรค่าจำนวนโมลของ BaTiO_3 หรือ x เป็น 0.1 ถึง 0.5

XRD คือ การเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์

SEM คือ กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดู

ϵ_r คือ ค่าคงที่โดยอิเล็กทริก

$\tan\delta$ คือ ค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางโดยอิเล็กทริก

บทที่ 1

บทนำ

สารไดอิเล็กทริกจำพวกพิโซไซเด็กทริก เช่น เลดเซอร์โคเนตไกเทเนต (PZT) เลดแอลนาเนียมเซอร์โคเนตไกเทเนต (PLZT) เลดไกเทเนต (PT) เลดแมกนีเซียมโนโอบেต (PMN) และเลดซิงค์โนโอบেต (PZN) เป็นสารประกอบที่นิยมนำมาใช้ในวงการอุตสาหกรรมทางด้านคุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเซรามิกเหล่านี้มีสมบัติที่สามารถเปลี่ยนพลังงานกลไปเป็นพลังงานไฟฟ้าและเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าไปเป็นพลังงานกลได้ดี มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงในช่วงอุณหภูมิที่กว้าง [1,2] แต่สารประกอบที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงนั้นส่วนใหญ่จะมีตะกั่ว (Pb) เป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งจะทำให้เกิดผลพิษกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเกิดตะกั่วออกไซด์ (PbO) เกิดขึ้น และมีการระเหยของตะกั่วออกไซด์ได้ง่าย ในกระบวนการเตรียมสาร ในปัจจุบันยังมีสารเซรามิกอีกรูปแบบหนึ่งที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่สูง นั่นคือแคลเซียมคอปเปอร์ไกทาเนียมออกไซด์ (CCTO) ซึ่งเหมาะสมที่นำไปประยุกต์ใช้เป็นตัวเก็บประจุ เนื่องจากเป็นวัสดุที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงประมาณ 10,000 ที่ความถี่ 1 kHz จากอุณหภูมิห้องถึง 300 °C [3] ซึ่งเป็นวัสดุที่เป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ทางเทคโนโลยี [2] สำหรับงานวิจัยนี้สนใจที่จะศึกษาสมบัติเชิงกล และสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)NaCu_3Ti_3NbO_{12}-(x)BaTiO_3$ หรือ $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ซึ่ง NCTNO มีโครงสร้างคล้ายกับ CCTO มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่สูง [4, 5] และทำการเติม $BaTiO_3$ หรือ BT ลงไป ให้เป็นเซรามิกในระบบ $NaCu_3Ti_3NbO_{12}-BaTiO_3$ เพื่อเพิ่มค่าความแข็งหรือสมบัติเชิงกลแก่เซรามิก โดยที่พยายามรักษาให้เซรามิกมีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่สูงอยู่ เนื่องจาก BT เป็นเซรามิกเฟริโอไดอิเล็กทริกตัวแรกที่ถูกค้นพบแล้ว BT ยังเป็นสารที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูง ($\epsilon_r > 1100$) [6] ซึ่งเมื่อเทียบกับ NCTNO แล้ว พบร่วม BT มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่ไม่สูงนัก แต่ BT ก็เป็นเซรามิกที่มีความแข็งสูง [7] โดยทำการศึกษาหาเงื่อนไขในการเตรียมผงผลึกของ NCTNO โดยวิธีบัญชีริยาของแข็งก่อน และใช้เงื่อนไขการเตรียมผงผลึก BT จากการศึกษาที่มีมาก่อน นำผงผลึกทั้งสองระบบมาผสมกัน จากนั้นศึกษาหาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเผาชิ้นเตอร์เซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพื่อให้ได้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าความแข็งที่พอเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อหาเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเตรียมผงผลึกในระบบ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$
2. เพื่อหาอุณหภูมิซินเตอร์ที่เหมาะสมในการเตรียมเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างเฟส โครงสร้างชั้นภาค สมบัติทางกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติโดยอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ และอธิบายถึงกลไกการทำงานของสมบัติต่างๆ
4. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปตีพิมพ์ในการสารวิชาการระดับชาติ หรือนานาชาติ รวมทั้ง การเสนอผลงานเก็บวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ศึกษาวิธีการเตรียมเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ โดยการเตรียมผง ผลึกตัวยในระบบ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$
2. แปรค่าอุณหภูมิในการเผาซินเตอร์ เพื่อหาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเผาซินเตอร์ให้ได้ เซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$
3. ศึกษาโครงสร้างเฟส โครงสร้างชั้นภาค สมบัติทางกายภาพ สมบัติเชิงกล และสมบัติ โดยอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ที่เตรียมโดยวิธี ปฏิกริยาของแข็งแบบดังเดิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถพัฒนาองค์ความรู้ในการเตรียมเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกริยาของแข็งแบบมิกซ์ออกไซด์
2. มีความร่วมมือในการทำวิจัย ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับสมบัติเชิงกล และสมบัติทางไดอิเล็กทริกซึ่งเป็นสมบัติทางไฟฟ้าของเซรามิก สมบัติทั้งสองส่วนนี้มีความสำคัญต่อเซรามิกที่จะนำมาใช้ประยุกต์ใช้งานจริงเป็นอย่างมาก และยังพบว่าสมบัติทั้งสองนั้นจะแปรผูกผันกัน โดยเมื่อเซรามิกมีค่าสมบัติทางไฟฟ้าที่ดีจะมีสมบัติ เชิงกลที่ไม่ดี และในทางกลับกัน เมื่อสมบัติเชิงกลดีก็จะมีสมบัติทางไฟฟ้าที่ด้อยลงไป แต่การผลิตเซรามิกเพื่อใช้งานนั้น จะมีสมบัติทางเชิงกลเป็นตัวชี้วัดการใช้งานร่วมด้วย แต่เนื่องจากเซรามิกมีข้อด้อย คือ ERA และแตกหักง่าย ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มอายุการใช้ จึงมีแนวทางใช้เซรามิก 2 ระบบ ที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าความแข็งที่สูง มากกว่ากัน เพื่อหาเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเตรียมเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ที่มีสมบัติทั้งสองอย่างที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ในงานจริงได้

ในบทนี้จะกล่าวถึงอิเล็กโทรเซรามิก พิโซอิเล็กทริก เพอร์โตรอิเล็กทริก การบดย่อยแบบสุกบอต และงานวิจัยบางส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

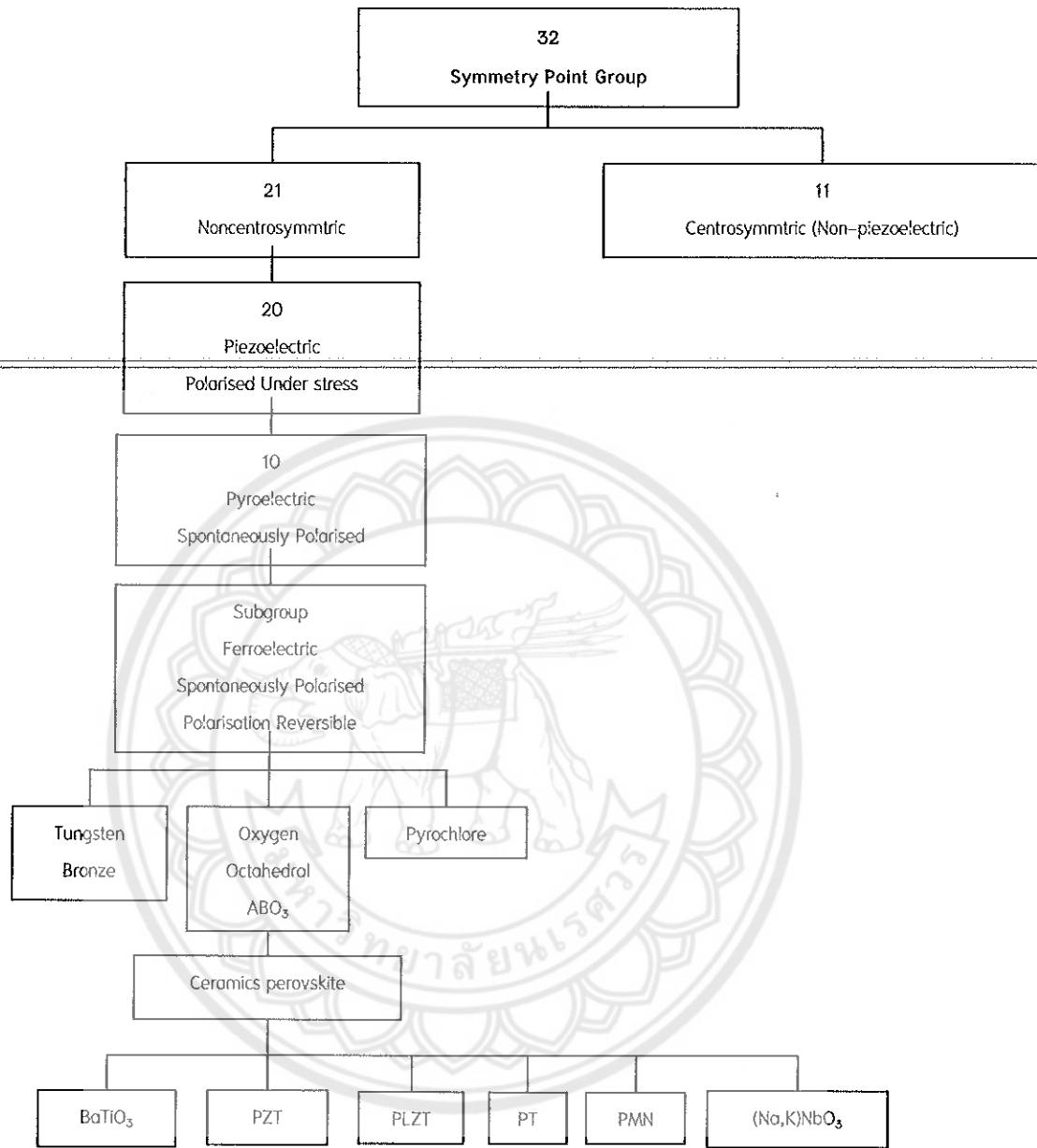
2.1 อิเล็กโทรเซรามิก (Electroceramics)

อิเล็กโทรเซรามิก เป็นวัสดุที่อยู่ในกลุ่มเซรามิกชั้นสูง (advanced ceramics) ที่มุ่งเน้นเรื่องสมบัติทางไฟฟ้าและแม่เหล็กเป็นหลัก ตัวอย่างเซรามิกในกลุ่มนี้คือเซรามิกพิโซอิเล็กทริก เช่น เซรามิกเลดเซอร์โคเนตไทเทเนต (lead zirconatetitanate, $\text{Pb}(\text{Zr},\text{Ti})\text{O}_3$) สำหรับใช้ทำคุปกรณ์โซนาร์ใต้น้ำ ทำหน้าเป็นห้องตัวให้กำเนิดและตรวจจับสัญญาณ เซรามิกไดอิเล็กทริก เช่นแบร์เทเนต (barium titanate, BaTiO_3) สำหรับใช้ทำตัวเก็บประจุไฟฟ้า และเซรามิกแม่เหล็ก (magnetic ceramics) เช่นเฟอร์ไรต์ (ferrite, Fe_3O_4) ซึ่งใช้เป็นวัสดุบันทึกข้อมูลเป็นต้น

ระบบผลึกของวัสดุเป็นปัจจัยกำหนดสมบัติของอิเล็กโทรเซรามิกนักผลึกศาสตร์จึงแบ่งผลึกเป็น 32 กลุ่มแยกออกเป็น 2 ประเภทคือพวกที่มีศูนย์กลางของลักษณะสมมาตร (centrosymmetric) มี 11 กลุ่มและพวกที่ไม่มีสมมาตรของศูนย์กลาง (non centro-symmetric) มี 21 กลุ่ม โดยพบว่ามี 20 กลุ่มเป็นพวกพิโซอิเล็กทริก และมี 10 กลุ่มจาก 20 กลุ่มนี้เป็นพวกไฟโรอิเล็กทริก (pyroelectric) ซึ่งวัสดุจะเกิดโพลาไวเรชันแบบถาวรในช่วงอุณหภูมินี้ๆ โดยพบว่าวัสดุไฟโรอิเล็กทริกนั้นเป็นกลุ่มย่อยของสารไฟโรอิเล็กทริกดังรูป 2.1 เนื่องจากการไม่มีสมมาตรของศูนย์กลางเป็นสภาวะสำคัญทำให้เกิดพิโซอิเล็กทริกเนื่องจากแรงกลที่ให้กับวัสดุ เป็นแบบไม่มีสมมาตรของศูนย์กลาง และไม่สามารถทำให้เกิดการโพลาไวเรชัน เช่นการเกิด

โพลาไรเซชันแบบเกกเตอร์ (vector-quality-like-polarization) นอกจากว่าสศน์จะไม่มีสมมาตรของศูนย์กลางอยู่เอง ซึ่งทำให้ผลรวมของการเคลื่อนที่ของประจุบวกและลบสามารถสร้างได้เพลไฟฟ้า (electric dipole) หรือที่เรียกว่าเกิดโพลาไรเซชัน (polarization) ในวัสดุไฟฟ้า ลักษณะการเกิดโพลาไรเซชันด้วยตัวเอง และทำให้เกิดสภาพมีขั้วสถานในโครงสร้างการเกิดโพลาไรเซชันนี้มีการเปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิ ดังนั้นจึงเรียกว่าสภาพไฟฟ้ามีลักษณะการเปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิ ทั้งหมดนี้มีแกนขั้วแบบเฉพาะภายในระบบผลักดันได้พอล莫เมนต์ (dipole moment) ทั้งหมดแปรผันกับอุณหภูมิ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายของกระแสที่ได้จากผลักส่วนวัสดุชนิดเฟร์โรอิเล็กทริกนี้จะคล้ายกับวัสดุไฟฟ้ามีลักษณะการเกิดข้าวได้เอง ดังนั้น จึงแยกวัสดุเฟร์โรอิเล็กทริกออกจากสารอื่นคือสามารถเกิดโพลาไรเซชันเองได้ และโพลาไรเซชันสามารถลับทิศทางได้

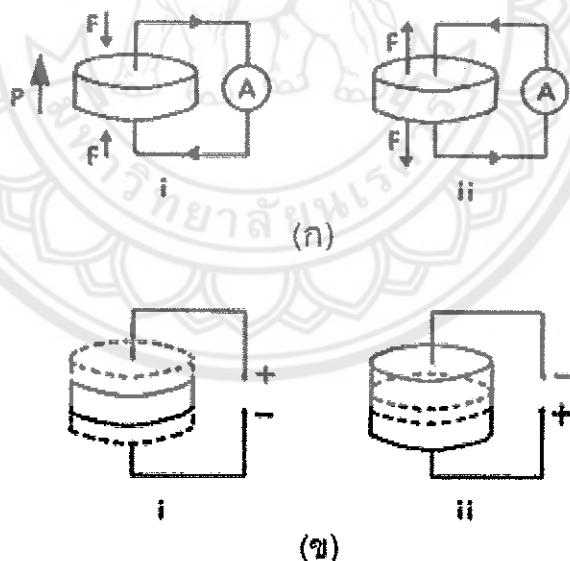

รูป 2.1 การแบ่งกลุ่มของวัสดุใน 32 กลุ่ม [8]

2.2 พิโซอิเล็กทริก (Piezoelectric)

ในปี ค.ศ. 1880 ชองส์ และปีแคร์ คูรี (Jacques and Pierre Curie) ได้ตั้นพบปรากฏการณ์พิโซอิเล็กทริก (piezoelectric effect) ในผลึกของสารเชิงเดี่ยว (single crystal compound) เช่นควอทซ์ (quartz), ซิงค์เบลนด์ (zincblende) และทัวมาลีน (tourmaline) คำว่า “พิโซอิเล็กทริก” มาจากภาษากรีกซึ่งแปลว่ากด ดังนั้นปรากฏการณ์พิโซอิเล็กทริกจึงเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงถึงการสร้างประจุไฟฟ้าให้เกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากการกดอัดเชิงกล

(mechanical force) หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป็นปรากฏการณ์ที่ใช้เรียกว่าการเกิดกระบวนการแยกข้าวไฟฟ้า (electric polarization) ซึ่งในวัสดุเมื่อได้รับความเครียดเชิงกล (mechanical strain) ซึ่งการแยกข้าวไฟฟ้าที่เกิดขึ้นนี้ จะเป็นสัดส่วนกับความเครียดที่วัสดุนั้นได้รับไม่สามารถเกิดการโพลาไรเซชันได้ด้วยตัวเองเหมือนกับวัสดุเฟอร์โรอิเล็กทริก และไฟโรอิเล็กทริก สภาพพิโซอิเล็กทริกเกิดได้ 2 แบบ คือ ถูกแรงกลมภาระทำให้เกิดความดัน (stress) ซึ่ง เช่นแรงกดหรือแรงดึง จะส่งผลให้เกิดการแยกข้าวไฟฟ้า และเกิดการสะสมของประจุบวก และลบบนผิวของวัสดุโดยเรียกปรากฏการณ์แบบนี้ว่า ปรากฏการณ์ตรง (direct effect) ส่วนผิวด้านไหนของวัสดุจะมีประจุบวก หรือลบขึ้นกับแรงดันที่ให้เข้าไปกับวัสดุว่าเป็นแบบแรงดึง (tensile stress) หรือแรงกด (compressive stress) ในทำนองกลับกัน เมื่อสารได้รับสมانไฟฟ้าทำให้เกิดการยึดหดตัวคือปรากฏการณ์ย้อนกลับ (converse effect) หรือปรากฏการณ์มอเตอร์ (motor effect) ดังรูป 2.2 จากปรากฏการณ์ข้างต้นนี้ พบร่วงปริมาณของโพลาไรเซชันจะขึ้นกับขนาดของความดันที่ให้กับสารและประจุไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจะมีค่าขึ้นอยู่กับชนิดของแรงที่กระทำ เช่นเป็นแรงดึงแรงกดหรือแรงดึงเป็นต้น [9, 10]

รูป 2.2 ปรากฏการณ์พิโซอิเล็กทริกในวัสดุ (ก) แบบตรง (ข) แบบผันกลับ

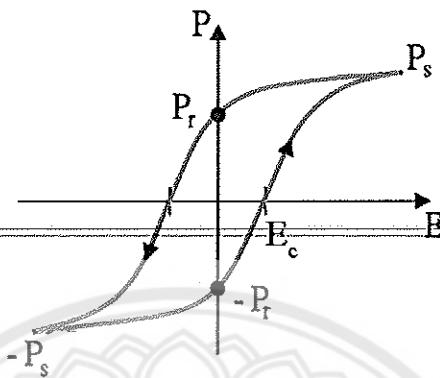
สมบัติดังกล่าวอาจพบในสารพิโซอิเล็กทริกเช่นมิค ก็อกเฟอร์โรอิเล็กทริกที่ผ่านการทำข้าว (Poling) คือการให้สมานไฟฟ้ากระแสตรงให้ข้าวไฟฟ้าที่เรียงตัวกันในทิศทางต่างๆ ในหลายๆ เกรนนั้น ให้หันไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งความสมบูรณ์ของการทำข้าวขึ้นอยู่กับโครงสร้างของวัสดุได้ด้วย เช่นเฟสเตรตระโนอลทำได้ถึงร้อยละ 83 เพสรมอยไบโอดรอลร้อยละ 86 และ

สำหรับเพสออร์โครอมบิกนั้นมากกว่าร้อยละ 91 ซึ่งเป็นค่าที่สูงเมื่อเทียบกับค่าที่ได้จากผลึกเดียวหรือโดเมนเดียว (single domain) ซึ่งถือว่าเป็นวัสดุให้ค่าทางพิชोอิเล็กทริก และค่าคงที่ได้ของเล็กทริกที่ดีที่สุด กล่าวคือเซรามิกทุกชนิดที่ผ่านกระบวนการเผาซินเตอร์แล้วจะมีสภาพโดยรวม มีสมบัติเหมือนกันทุกพิศทุกทาง (isotropic) เมื่อผ่านการทำข้าวทำให้วัสดุนั้นเป็นห้องสารเฟรโรอิเล็กทริกและเป็นสารพิชอิเล็กทริกด้วยเช่นกัน

2.3 เฟรโรอิเล็กทริก (Ferroelectrics) [9]

สารเฟรโรอิเล็กทริก (ferroelectrics) จัดอยู่ในผลึกประเกทพวงที่ไม่มีสมมาตรของศูนย์กลาง (non centro-symmetric) โดยมี 21 กลุ่ม พบร่วม 20 กลุ่ม เป็นพาราพิชอิเล็กทริก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าวัสดุเฟรโรอิเล็กทริกจะเป็นสารพิชอิเล็กทริก แต่วัสดุพิชอิเล็กทริกไม่จำเป็นต้องเป็นสารเฟรโรอิเล็กทริก สามารถเกิดโพลาไรเซชันเกิดขึ้นได้เอง (spontaneous polarization) ในวัสดุนั้นคือข้าวไฟฟ้ามีการจัดเรียงไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้จะไม่มีสนามมากกระทำก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากข้าวไฟฟ้าที่เกิดขึ้นภายในวัสดุสามารถส่งแรงที่มีขนาดสูงมากพอที่จะทำให้ข้าวไฟฟ้าที่อยู่ใกล้เดียงจัดเรียงในทิศทางเดียวกัน และวัสดุสามารถกลับหัว (reverse) โดยการให้สนามไฟฟ้าเข้าไปได้โดยที่สนามไฟฟ้านั้นจะต้องไม่มีค่าสูงไปกว่าค่า dielectric breakdown ซึ่งเป็นค่าสนามไฟฟ้าสูงสุดก่อนที่วัสดุนั้นจะถูกไฟฟ้าแตก (electrical conductor) วัสดุเฟรโรอิเล็กทริกมีการเปลี่ยนแปลงกับความถี่ของสนามไฟฟ้า และอุณหภูมิสีกตัวถ่าย ถือว่าเป็นวัสดุไดอิเล็กทริกที่มีค่าคงที่โดยอิเล็กทริกมากกว่า 1000 เป็นวัสดุที่มีสมบัติพิเศษที่ถูกนำมาใช้งานอย่างกว้างขวาง ในที่นี้กล่าวถึงการนำวัสดุเฟรโรอิเล็กทริกมาใช้ประโยชน์เฉพาะในมุ่มองของการเป็นวัสดุไดอิเล็กทริก เช่นแบบเรียมไบเทเนต (BaTiO_3) ซึ่งเป็นเซรามิกชนิดแรกที่มีการค้นพบพฤติกรรมเฟรโรอิเล็กทริกนำมาใช้งานเป็นตัวเก็บประจุ และถือว่าเป็นแบบจำลองในอุดมคติที่สามารถอธินายถึงปรากฏการณ์ทางไฟฟ้าจากโครงสร้างผลึกและโครงสร้างทางจลนภาค เมื่อมีการนำสารไดอิเล็กทริกมาวางในสนามไฟฟ้าจะเกิดการโพลาไรเซชันขึ้นภายในสารนั้น และเมื่อลดสนามไฟฟ้าที่ให้จนถูกไฟฟ้าหายไปทำให้เกิดมีการโพลาไรเซชัน และเมื่อลดสนามไฟฟ้าลงจนเป็นศูนย์ โพลาไรเซชันจะไม่เป็นศูนย์ในสารไดอิเล็กทริก แต่มักจะเป็นศูนย์เมื่อ $E = -E_c$ (เมื่อ $-E_c$ = ค่าสนามลบล้างโพลาไรเซชัน) ทำให้เกิดวงของไฮสเตอเรซิส (hysteresis loop) ซึ่งเป็นลักษณะของสารเฟรโรอิเล็กต์ริกดังรูป 2.3 แสดงว่าในสารนั้นมีเมเนต์คู่ข้าวถูกอยู่แม้ไม่มีการให้สนามไฟฟ้า ทำให้มีการลดอุณหภูมิแทน โดยปกติสถานะเฟรโรอิเล็กทริกไม่ปรากฏที่อุณหภูมิสูงกว่าอุณหภูมิที่แน่นอนค่าหนึ่ง ที่เรียกว่าอุณหภูมิ

วิกฤต (T_c) ณ อุณหภูมิที่สูงกว่าคุณสมบุกคุกนั้น ผลึกจะอยู่ในสถานะพาราอิเล็กทริก (paraelectric)

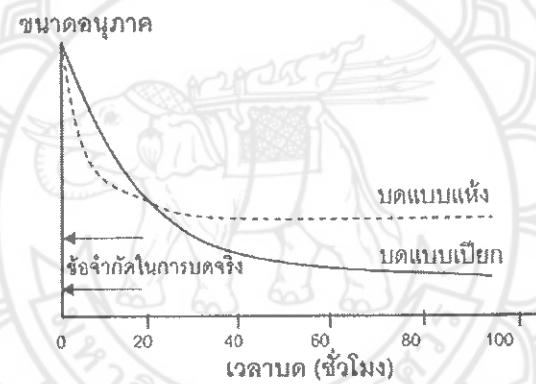
รูป 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างไฟฟ้าเรซซัมและสนามไฟฟ้าของสารเฟอร์โรอิเล็กทริก [11]

2.4 การบดย่อยแบบลูกบอลง

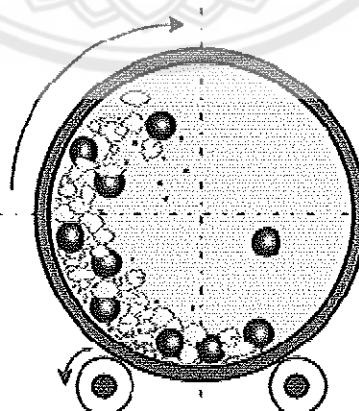
เม็ดบอดสามารถบดอนุภาคผงได้ละเอียดน้อยกว่า 10 ไมครอน เทคนิคการบดย่อยแบบนี้ยังไม่เหมาะสมที่จะใช้บดหิ้งในสภาวะเปียกและแห้ง กระบวนการบดย่อยด้วยลูกบอลงนี้ค่อนข้างจะซับซ้อนที่จะหาทฤษฎีมาอธิบาย ขั้นตอนการบดจะขึ้นกับหลายปัจจัย รวมทั้งตัวแปรในการบด เช่น ขนาด ความเร็ว และจำนวนของเม็ดบด ขึ้นกับสมบัติของเม็ดบด เช่น ขนาด ความแข็ง และรูปร่าง และสุดท้ายจะขึ้นกับสมบัติของอนุภาคที่บดด้วย โดยทั่วไปการบดด้วยเม็ดบอลงที่ใช้ความเร็วต่ำ เนื่องมาจาก การใช้เม็ดบดขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพราพลังงานกลที่ให้กับอนุภาคจะอยู่ในรูปของพลังงานศักย์ (potential energy) ในขณะที่การบดที่กระทำที่ความเร็วสูงมากเนื่องจากเม็ดบดขนาดเล็ก พลังงานที่ให้กับอนุภาคของการบดแบบนี้จะอยู่ในรูปของพลังงานเจร์ (kinetic energy) สำหรับขนาดของเม็ดบดเฉพาะขนาดหนึ่งที่มีมวลเป็นสัดส่วนกับความหนาแน่น เม็ดบดที่ใช้ควรจะทำมาจากวัสดุที่มีความหนาแน่นสูงมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ในทางปฏิบัติการเลือกใช้เม็ดบดค่อนข้างยากกำหนดด้วยราคาที่ค่อนข้างสูง

นอกจากนี้ขนาดของเม็ดบดก็มีความสำคัญที่จะต้องพิจารณาด้วย โดยปกติแล้วเม็ดบดที่มีขนาดเล็กจะดีกว่าเม็ดบดขนาดใหญ่ เนื่องจากที่ปริมาตรเดียวกันจะได้จำนวนเม็ดบดมากกว่าถ้าเม็ดบดยิ่งมีขนาดเล็กลง ถ้าสมมติให้อัตราการบดขึ้นกับจำนวนจุดสัมผัสระหว่างเม็ดบดกับอนุภาคผง และในขณะที่จำนวนจุดสัมผัสนี้ขึ้นกับพื้นที่ผิวของเม็ดบอลง ดังนี้อัตราการบดจะเพิ่มขึ้นเมื่อพื้นที่ผิวเพิ่มขึ้น นั่นก็คือ ขนาดของเม็ดบดเล็กลงนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตามเม็ดบดก็ไม่ควรจะมีขนาดเล็กจนเกินไป ทั้งนี้อาจทำให้เม็ดบดไม่มีแรงมากพอที่จะทำให้อนุภาคผง

แต่ก็ได้ ยิ่งไปกว่านี้อัตราการบดยังขึ้นกับขนาดของอนุภาคผงด้วย อัตราการบดนี้จะลดลงถ้าอนุภาคมีขนาดเล็กลง ยิ่งถ้าทำการบดไปเรื่อยๆ และอนุภาคยิ่งละเอียดมาก จนมีขนาดประมาณ 1 ไมครอน จะทำให้การบดเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น ได้มีการวิจัยถึงขีดจำกัดในการบดแสดงดังรูปที่ 2.4 พบร่วมกับน้ำยาตัวช่วยที่สำคัญ คือ แวนโน้มของ การเกิดการแตกตัวของอนุภาคที่สัมพันธ์กับขนาดอนุภาค การบดจะลดลงเมื่อขนาดของอนุภาคลดลง และสำหรับอนุภาคมีขนาดเล็กลงและปริมาณลดลงเมื่ออนุภาคเล็กลง ซึ่งจะทำให้อนุภาคมีความแข็งแรงมากขึ้น เพื่อลดข้อจำกัดของขนาดอนุภาคต่อการบด ควรใช้การบดแบบเปียกแทนการบดแบบแห้ง โดยการใช้สารช่วยกระจาย (dispersing agent) ในระหว่างการบด และเมื่อขนาดอนุภาคเล็กลงระดับหนึ่ง อาจจะทำการเปลี่ยนเทคนิคการบดอย่าง เพื่อให้ได้ขนาดอนุภาคเล็กลงถึงขนาดที่ต้องการได้

รูปที่ 2.4 ขนาดอนุภาคที่ได้ต่อเวลาในการบด

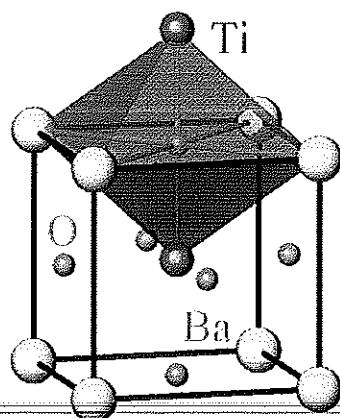

รูปที่ 2.5 ลักษณะการหมุนของหม้อบด และการเคลื่อนที่ของสูญบด [12]

รูปที่ 2.5 แสดงลักษณะการหมุนของหม้อบด ซึ่งหม้อบดจะบรรจุเม็ดบด วัสดุที่ต้องการจะลดขนาด และของเหลวที่ช่วยในการกรราชายอนุภาคจะถูกปิดอย่างแน่นหนาและหมุนในแนวนอนบนสายพานที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ ภายในหม้อบดจะถูกบุ้ดด้วยยางเพื่อป้องกันการสึกหรอเนื่องจากการกรา>tag>ของเม็ดบดกับผนัง คือเม็ดบดจะมีการเคลื่อนที่คล้ายอักษรรูปตัว D โดยจะเคลื่อนที่เลื่อนไปจากตำแหน่ง B ไปตำแหน่ง A แล้วกลับมากรา>tag>ของเม็ดบดให้ลักษณะและหมุนเวียนด้วยลักษณะเช่นนี้ไปเรื่อยๆจนขนาดอนุภาคเล็กลงจนไม่สามารถบดให้ละเอียดลงไปได้อีก จะเห็นได้ว่าอัตราเร็วการหมุนหม้อบดนี้จะส่งผลต่อแนวการเคลื่อนที่ของเม็ดบด และพลังงานกลที่ใช้กับอนุภาคคง โดยต้องการทำให้เม็ดบดเคลื่อนไปยังตำแหน่งบนสุดของเส้นทางการเคลื่อนที่ ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบการบดแบบเบี่ยง กับการบดแบบแห้ง พบร่วงการบดแบบเบี่ยงจะมีข้อดีเหนือกว่าตรงที่พลังงานที่ใช้ในการบดจะมากกว่าประมาณร้อยละ 10–20 แต่ก็มีข้อเสียตรงที่การบดแบบเบี่ยงนี้จะทำให้เกิดการสึกหรอยของเม็ดบดได้มากกว่า แต่การบดทั้งสองนี้จะมีข้อเสียหลัก คือการเจือปนของเศษเม็ดบดที่เกิดการสึกหรอหรือแตกในระหว่างการบด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแก้ไข โดยอาจจะเลือกใช้เม็ดบดเซอร์โคเนียมที่แข็งต้านทานได้ดีกว่าเม็ดบดเซอร์โคเนียมที่อุณหภูมิเผาซินเตอร์ หรือใช้เม็ดบดเหล็กที่สามารถทำการล้างหรือใช้สารเคมีทำความสะอาดได้ รวมถึงหลักเลี้ยงการใช้เม็ดบดที่มีความหนาแน่นต่ำ เช่น พอร์ซเลน และอะซูมินา

2.5 แบบเรียมไททาเนต (BaTiO_3)

แบบเรียมไททาเนต (BaTiO_3) ดังรูปที่ 2.6 เป็นสารในกลุ่มที่ไม่มีตะกั่วเป็นองค์ประกอบ ที่มีการตั้งพับพับติกรรมเฟริโอเล็กทริกและมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผลึกเกิดขึ้นทำให้สมบัติได้อยู่electrostrictive และโครงสร้างทางจุลภาคมีการเปลี่ยนแปลง BaTiO_3 มีโครงสร้างแบบเพอร์อฟส์ไกต์ที่เหนืออุณหภูมิ คูรี (ประมาณ 130°C) unit cell ของ BaTiO_3 จะเป็นแบบลูกบาศก์ (cubic) ที่มีการจัดเรียงไอออน ดังรูปที่ 2.6 ที่อุณหภูมิต่ำกว่าอุณหภูมิลงมานั้น โครงสร้างของ BaTiO_3 จะเกิดการบิดเบี้ยวขึ้นเล็กน้อย เข้าสู่รูปแบบของเตต拉โกลนอล (tetragonal) และจะมีโมเมนต์ข้าวคู่เกิดขึ้นมาทิศทางตามแนวแกน C

รูปที่ 2.6 โครงสร้างของสาร BaTiO_3 [13]

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เริ่มจากปี ค.ศ. 2005 Bender และ Pan [14] ได้ทำการเตรียมเซรามิก CCTO โดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม (conventional ceramic solid state reaction) แล้วทำการเผาชิ้นเตอร์ที่เยื่อนไขต่างๆ พบร่วมค่าคงที่ไดอิเล็กทริกเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิในการซินเตอร์เพิ่มขึ้นจาก $990\text{--}1040\text{ }^\circ\text{C}$ ในขณะที่ขนาดของเกรน และความหนาแน่นมีค่าคล้ายกัน และเมื่อเวลาในการเผาแซ่ต่างกันทำให้เกิดจุดบกพร่องในโครงสร้างที่ต่างกันขึ้นที่เกรน เมื่อทำการอบอ่อน (anneal) ในบรรยายการของอาการ ก่อน ทำให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกเพิ่มขึ้น

ในปี ค.ศ. 2006 Prakash และ Varma [15] ทำการศึกษาผลการเผาชิ้นเตอร์ที่มีต่อค่าคงที่ไดอิเล็กทริก โดยการเปรียบเทียบ CCTO และ LCTO ที่มีการเตรียมผงผลึกโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็ง ทำการเผาแคลไนท์อุณหภูมิ $1000\text{--}1025\text{ }^\circ\text{C}$ และเผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ $1100\text{ }^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10, 20 และ 40 ชั่วโมง พบร่วมโครงสร้างจุลภาคของ CCTO มีขนาดของเกรนใหญ่ขึ้นเป็น 10 เท่า เมื่อระยะเวลาในการเผาแซ่เพิ่มขึ้นจาก 2.5 – 10 ชั่วโมง ณ อุณหภูมิ $1100\text{ }^\circ\text{C}$ ส่วนขนาดของเกรน LCTO มีขนาด $4\text{--}5\text{ }\mu\text{m}$ และมีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงขึ้นเมื่อเวลาในการเผาแซ่นานขึ้น วัดที่ความถี่ 100 kHz และในปีเดียวกันนี้ Prakash และ Varma [16] ได้ทำการศึกษาโครงสร้างจุลภาค และสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิก CCTO โดยการแทนที่ La^{3+} ใน Ca^{2+} พบร่วมค่าและตัวชีพารามิเตอร์ “ a ” มีค่ามากขึ้น จาก $7.37\text{ \AA}$ เป็น $7.397\text{ \AA}$ เมื่อปริมาณ La เพิ่มขึ้น และมีขนาดของเกรนลดลง ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่อุณหภูมิ 300 K วัดที่ 100 kHz สำหรับ CCTO มีค่าสูงกว่า LCTO และในปี ค.ศ. 2008 Prakash และ Varma [17] ได้ทำการศึกษาผลของการเผาชิ้นเตอร์ที่มีต่อโครงสร้างจุลภาค ไดอิเล็กทริก เฟร์โรอิเล็กทริก และสมบัติวิวิสเตอร์ของ CCTO และ LCTO ที่เป็นสมาชิกของtribo-oxides ของ $\text{ACu}_5\text{M}_4\text{O}_{12}$

ซึ่งเตรียมผงพลีก CCTO และ LCTO โดยวิธีปั๊วิกริยาของแข็ง ทำการเผาแคลไนท์ที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง และเผาชินเตอร์ LCTO ที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 10, 20 และ 40 ชั่วโมง และเผาชินเตอร์ CCTO ที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 2.5, 5, 7.5, 10 และ 15 ชั่วโมง พบว่าเมื่อเวลาในการเผาแซ่นานขึ้นทำให้ขนาดของเกรนเฉลี่ยของเซรามิก CCTO ใหญ่ขึ้น และค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงขึ้น ส่วนเซรามิก LCTO นั้น เวลาในการเผาแซ่ไม่มีผลต่อขนาดของเกรนเฉลี่ย แต่ทำให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงขึ้น จากนั้นได้มีการสังเคราะห์ทำการเตรียมและพัฒนาเซรามิกที่มีโครงสร้างคล้าย CCTO ได้แก่ $\text{SrCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$, $\text{Bi}_{2/3}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$, $\text{Ca}_{1-x}\text{La}_{2x/3}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$,

$\text{Ca}_{1-3x/2}\text{Gd}_x\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ และ $\text{Na}_{1/2}\text{Y}_{1/2}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ [18-22] กันอย่างมากมาย และได้มีรายงานเกี่ยวกับวัสดุเซรามิกจำพวก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{BO}_{12}$ (เมื่อ B คือ Sb, Ta, และ Nb) พบว่าหั้ง $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{SbO}_{12}$ และ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{TaO}_{12}$ มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูง [4, 5]

ต่อมาในปี ค.ศ. 2013 บัน และคณะ [23] ได้ทำการศึกษาสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงมาก โดยการเตรียมเซรามิกด้วยวิธีปั๊วิกริยาของแข็งแบบดึงเดิม เผาชินเตอร์ที่อุณหภูมิ 1060 , 1070 และ 1080°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง พบว่าเซรามิกที่เผาชินเตอร์หั้ง 3 อุณหภูมิ มีโครงสร้างพลีกเป็นแบบเดียวกันคือเป็น body-centered cubic perovskite-related โดยมีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกแปรกับความถี่ที่ใช้ในการวัดค่าคงที่ไดอิเล็กทริกของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาชินเตอร์ที่อุณหภูมิสูงขึ้นจะมีค่ามากขึ้น เมื่อวัดที่ความถี่ 10 kHz ณ อุณหภูมิห้อง พบว่าเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาชินเตอร์ที่อุณหภูมิ 1060 , 1070 และ 1080°C มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกเป็น 4332 , 4566 และ 4655 ตามลำดับ

ซึ่งจะเห็นว่ากำลังมีการเตรียมเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ เพื่อให้ได้เงื่อนไขที่เหมาะสมใน การได้มาซึ่งเซรามิกที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงนั้น ยังคงใช้เวลาในการเผาแซ่นาน และยังไม่มี การศึกษาสมบัติเชิงกลของเซรามิกในระบบนี้ ดังนั้นถ้ามีการนำเซรามิกในระบบ BaTiO_3 มา ผสม และศึกษาสมบัติหั้ง 2 อย่าง เพื่อหาเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเตรียมเซรามิก ให้ได้สมบัติ ทางไดอิเล็กทริก และสมบัติเชิงกลที่เหมาะสม ก็จะได้เซรามิกที่สามารถนำมาระบุกต์ใช้งานได้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 สารเคมี

- 3.1.1 โซเดียมคาร์บอเนต (Na_2CO_3) ความบริสุทธิ์ 99.5% ผลิตโดยบริษัท Sigma-Aldrich
- 3.1.2 คอปเปอร์ออกไซด์ (CuO) ความบริสุทธิ์มากกว่าเท่ากับร้อยละ 99 ผลิตโดยบริษัท Fluka
- 3.1.3 ไททาเนียมไดออกไซด์ (TiO_2) ความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.0 ผลิตโดยบริษัท Sigma-Aldrich
- 3.1.4 ไนโตรเบียมเพน>tag>ออกไซด์ (Nb_2O_5) ความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.9 ผลิตโดยบริษัท Sigma Aldrich
- 3.1.5 แบเรียมคาร์บอเนต (BaCO_3) ความบริสุทธิ์ 99% ผลิตโดยบริษัท Fluka
- 3.1.6 เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) ความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.8 บริษัท Liquor Distillery Organization Excise Department
- 3.1.7 น้ำกลัน
- 3.1.8 โพลีไวนิลอะลกอฮอล์ (Polyvinyl alcohol: PVA) ผลิตโดยบริษัท Fluka
- 3.1.9 กาวเงิน ผลิตโดยบริษัท SPI Supplies Division of STRUCTURE PROBE
- 3.1.10 อัลฟ์ไตน์
- 3.1.11 น้ำยาล้างจาน
- 3.1.12 ผงขัดเพชร ขนาด 6, 3 และ 1 ไมโครเมตร (สำหรับขัดเม็ดเซรามิก)

3.2 อุปกรณ์

- 3.2.1 เครื่องชั่งดิจิตอลความละเอียด 0.0001 กรัม บริษัท OHAUS รุ่น PA-214 สหรัฐอเมริกา
- 3.2.2 กระป๋องพลาสติกพร้อมฝาปิด
- 3.2.3 ลูกาบดดีเที่ย-เซอร์โคเนียม (Y-ZrO_2)
- 3.2.4 แท่งแม่เหล็กสำหรับงานสาร (magnetic bar)
- 3.2.5 แท่นหมุนพร้อมมอเตอร์สำหรับหมุนกระป่องเพื่อบดโดยผสมสารแบบ ball-milling
- 3.2.6 บีกเกอร์ขนาด 250, 600 และ 1000 มิลลิลิตร
- 3.2.7 กระดาษฟอยล์ (foil)

- 3.2.8 กระดาษรองชั่งสาร (weighing paper) บริษัท Whiteman
- 3.2.9 ตะแกรงร่อนสาร
- 3.2.10 ครกบดสาร (agate)
- 3.2.11 ช้อนตักสาร
- 3.2.12 ดีมจับซิ่งงาน
- 3.2.13 ไดร์เป่าลม สำหรับเป่าอุปกรณ์หรือชิ้นงานหลังทำความสะอาด
- 3.2.14 แปรงล้างขวด
-
- 3.2.15 ถ้วยอะลูมีนา (alumina crucible)
- 3.2.16 เทปภาวดาร์บอน
- 3.2.17 แม่พิมพ์โลหะสำหรับอัดขี้นรูปขนาดเล็กผ่านคูณย์กลาง 10 มิลลิเมตร
- 3.2.18 เครื่องอัดระบบไฮดรอลิก ยี่ห้อ Carvert รุ่น C #3912
- 3.2.19 เตาเผนให้ความร้อนพร้อมเครื่องคนสารด้วยแม่เหล็ก (hot plate & magneticstir)
ยี่ห้อ IKA รุ่น C-MAG HS7 ประเทศไทย
- 3.2.20 เตาอบไฟฟ้า ยี่ห้อ HOUSE WORTH รุ่น HW-8085
- 3.2.21 เตาไฟฟ้าอุณหภูมิสูงสำหรับเผาสาร ผลิตโดยบริษัท ชาโฉดิ จำกัด อุณหภูมิสูงสุด
1200 °C รุ่น L9/12P ประเทศไทย
- 3.2.22 ติดิตออลเกอร์เนียคลิเบอร์ ยี่ห้อ ZIMM – ZEEM
- 3.2.23 ติดิตออลมัลติมิเตอร์ ยี่ห้อ YUGO รุ่น M920
- 3.2.24 ติดิตออลเทอร์โมมิเตอร์ ยี่ห้อ OAKTON
- 3.2.25 เครื่องตรวจสอบการเสี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ (X-ray diffractometer) รุ่น X'Pert
บริษัท Philips
- 3.2.26 เครื่อง Sputter Coater บริษัท The Polaron รุ่น SC7620
- 3.2.27 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning electron microscope) บริษัท
LEO รุ่น 1455VP
- 3.2.28 จานหมุนสำหรับขัดสาร ยี่ห้อ Struers รุ่น LaboPol -1
- 3.2.29 เครื่องวัดความแข็งระดับจุลภาค (Microhardness tester) ยี่ห้อ Jinan Testin
Equipment IE Corporation รุ่น HV – 1000 หัวกดแบบวิกเกอร์ (Vickers) และหัวกด
แบบนูป (Knoop) ประเทศไทย
- 3.2.30 กล้องจุลทรรศน์แบบแสง ยี่ห้อ OPTO-EDU รุ่น A13.0205

- 3.2.31 กล้องดิจิตอลต่อ กับเลนส์ตา (Digital camera for Eyepiece) รุ่น DCM – PW1 บริษัท Pro.way optits&Electronics ประเทศเยอรมัน ต่อพ่วงกับคอมพิวเตอร์ USB PC Camera 301P ใช้โปรแกรม T.DN – 2 Microscopy Image Processing System
- 3.2.32 กระดาษทรายเบอร์ 150, 240, 360, 400, 600, 800 และ 1000 ตามしながらเปลี่ยน
- 3.2.33 เครื่อง Precision LCR meter รุ่น E 4980 A, 20 Hz – 2 MHz บริษัท Agilent
- 3.2.34 กระดาษชัด Microcloth บริษัท Buehler ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 3.2.35 ผงขัดเพชร ขนาด 6, 3 และ 1 เมตรเมตร

3.3 กระบวนการเตรียมผงหลัก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปฏิกริยาของแข็งแบบดั้งเดิม

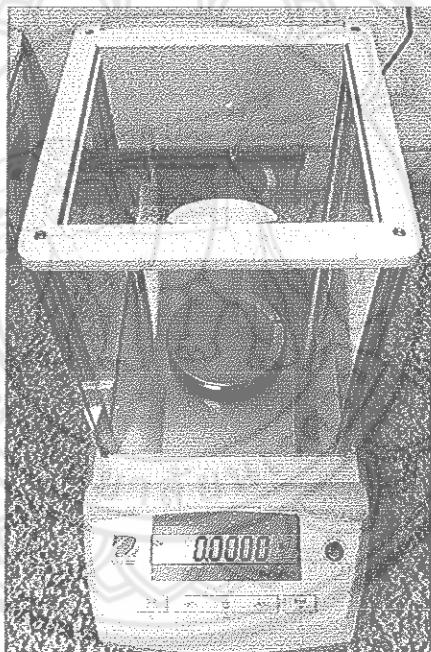
เตรียมผงหลัก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ หรือ NCTNO ด้วยวิธีปฏิกริยาของแข็งแบบดั้งเดิม โดยนำสารตั้งต้น Na_2CO_3 , CuO , TiO_2 และ Nb_2O_5 ที่จะใช้เป็นการอบด้วยเตาอบตามรูป 3.1 ทำการซึ่งสารตั้งต้น Na_2CO_3 , CuO , TiO_2 และ Nb_2O_5 ที่อบแล้วตามสมการที่คุณสมการเคลื่อนตามสมการ (3.1) จากนั้นซึ่งสารตามปริมาณที่กำหนดโดยใช้เครื่องซึ่งสารที่มีความละเอียด 0.0001 กรัม ดังรูป 3.2 การคุณสมการเคลื่อนเป็นดังสมการข้างล่างนี้

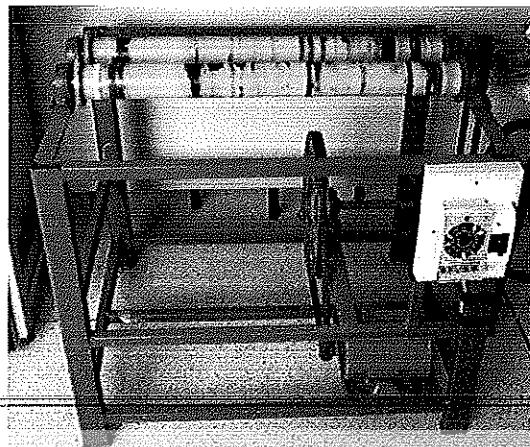
นำสารตั้งต้นมาใส่ในกระปุกพลาสติกที่บรรจุกับดินเทียน–เซอร์โคเนียมแล้วเติมเอทิลแอลกอฮอล์ลงไปด้วยเพื่อเป็นตัวช่วยในการหล่อสีน้ำปิดฝาให้สนิทแล้วนำไปวางบนแท่นหมุนพร้อมมอเตอร์สำหรับหมุนกระปุกเพื่อบดอย่างสมการแบบ ball-milling ตามรูป 3.3 ทำการบดอย่างสมกันเป็นเวลา 24 ชั่วโมง (เรียกชั่วตอนนี้ว่าการบดผสมเบิก) และการซ่อนของเหลวที่ผสมแล้วใส่ปีกเกอร์ นำไปทำให้แห้งโดยใช้เตาแห้งให้ความร้อนแบบมีเครื่องควบคุมตัวอย่างแม่นยำดังรูป 3.4 ใช้ความร้อนประมาณ $120\text{--}130^\circ\text{C}$ เมื่อของเหลวแห้งแห้งแล้วนำไปอบอีกครั้งเพื่อให้แห้งสนิทเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ชั่วโมง ทำการร่อนผงผสมด้วยตะแกรงร่อง นำผงผสมที่ได้ใส่ถ้วยอะลูมินาปิดฝาแล้วนำไปเผาแคลสไชน์ด้วยเตาไฟฟ้า (รูป 3.5) โดยperc ความภูมิในการเผาแคลสไชน์ที่อุณหภูมิ 700 , 800 , 900 , 950 และ 1000°C เป็นเวลานาน 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ แผนภาพการเผาแคลสไชน์แสดงดังรูป 3.6

รูป 3.1 เตาอบพาร

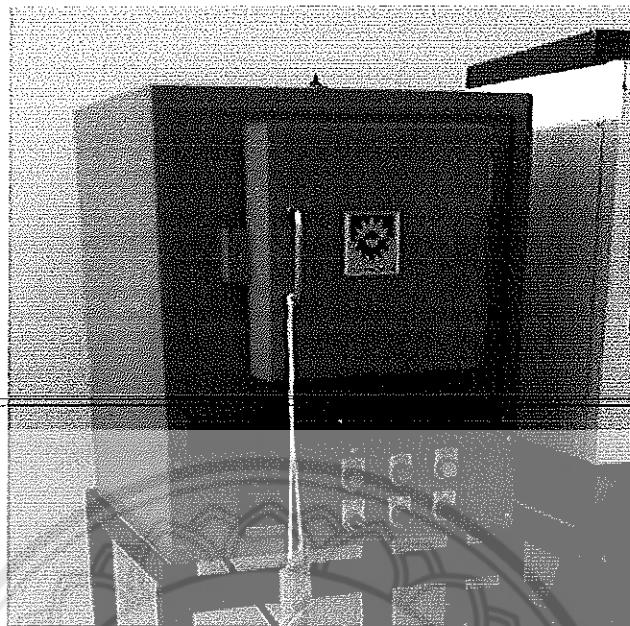
รูป 3.2 เครื่องชั่งสารความละเอียด 0.0001 กรัม

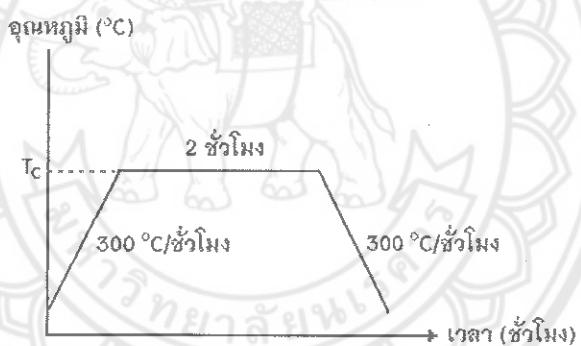
รูป 3.3 แท่นหมุนพร้อมมอเตอร์สำหรับหมุนกรวยปั่นเพื่อบดโดยผสานสารแบบ Ball milling

รูป 3.4 เตาแห้งให้ความร้อนแบบมีเครื่องคนสารด้วยแม่เหล็ก

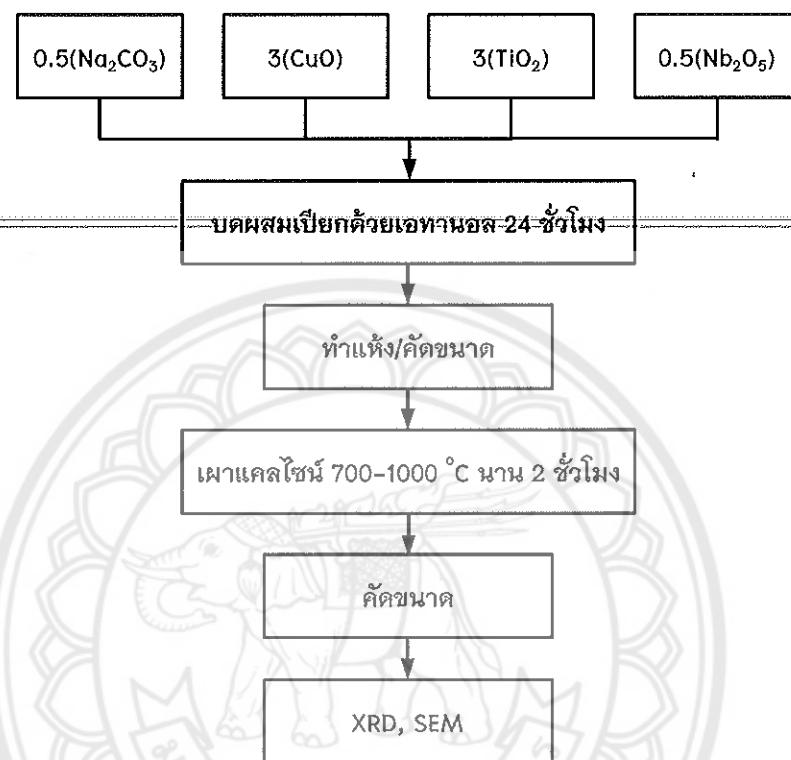
รูป 3.5 เตาเผาไฟฟ้าอุณหภูมิสูง สำหรับเผาแคลไชน์

รูป 3.6 แผนภาพการเผาแคลไชน์ (โดย T_c คือ อุณหภูมิที่ใช้ในการเผาแคลไชน์)

นำผงพลีกที่ได้จากการเผาแคลไชน์แล้ว ณ อุณหภูมิต่างๆ ไปทำการบดและคัดขนาดอีกครั้ง แล้วนำไปวิเคราะห์การก่อเกิดเฟสที่เกิดขึ้นด้วยเทคนิคการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ และตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงพลีกที่ได้โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด แผนผังแสดงขั้นตอนการเตรียมและตรวจสอบผงพลีก NCTNO แสดงดังแผนผังในรูป 3.7

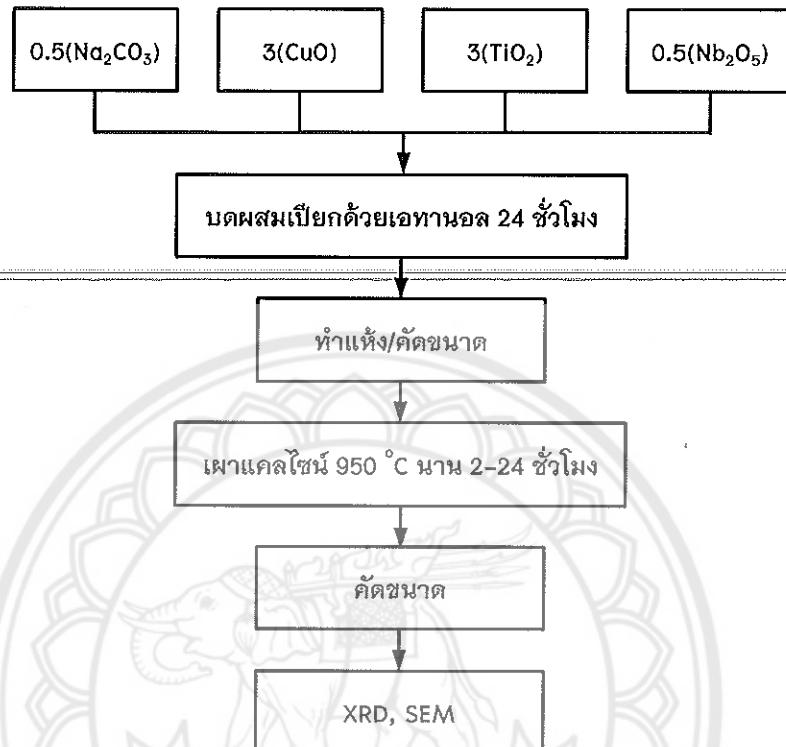
ขั้นตอนการเตรียมผงพลีก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบตั้งเดิม และปรับค่าอุณหภูมิการเผาเคลือบไซน์

รูป 3.7 แผนผังการเตรียมผงพลีก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบตั้งเดิม และปรับค่าอุณหภูมิการเผาเคลือบไซน์

เมื่อทำการตรวจสอบผงพลีก NCTNO ด้วยวิธีการหั่งสอง จึงทำการเลือกคุณภาพที่เหมาะสมในการเตรียม ถ้ามีข้อมูลคล้ายคลึงกัน จะทำการเลือกคุณภาพเคลือบไซน์ที่ต่ำกว่าแล้วนำไปประค่าเวลาในการเผาแซ่ โดยในการทดลองนี้ เลือกคุณภาพในการเผาเคลือบไซน์ที่ 950°C และระยะเวลาในการเผาแซ่ เป็นเวลา 2, 4, 8, 12 และ 24 ชั่วโมง จากนั้นทำการวิเคราะห์การก่อเกิดเฟสที่เกิดขึ้นด้วยเทคนิคการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ และตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของพลีกที่ได้โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดูอีกครั้งเพื่อเลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมที่สุดในการเผาเคลือบไซน์ แผนผังแสดงขั้นตอนการเตรียมและตรวจสอบผงพลีก NCTNO แสดงดังแผนผังในรูป 3.8

ขั้นตอนการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_5\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม และแปรเวลาในการเผาเผา

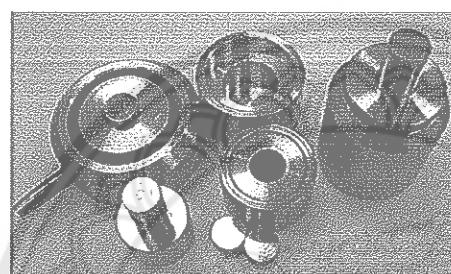

รูป 3.8 แผนผังการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_5\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีปฏิกิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม เผาแคลไซน์ ณ อุณหภูมิ 950°C และแปรเวลาในการเผาเผา

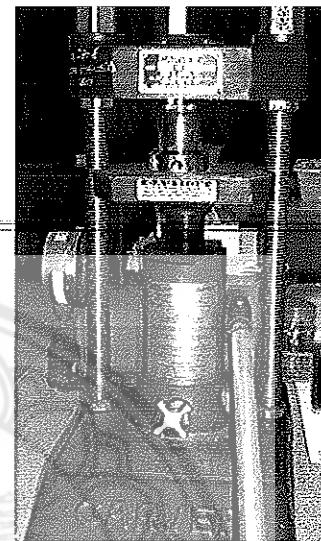
3.4 กระบวนการเตรียมเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_5\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ หรือ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$

นำผงผลึก NCTNO ที่เตรียมได้จากเงื่อนไขที่เลือกได้ในหัวข้อ 3.3 ผสมกับผงผลึก BT ที่เตรียมโดยวิธีปฏิกิริยาของแข็ง เช่นกัน โดยใช้เงื่อนไขที่มีมาก่อนในงานวิจัยก่อนหน้านี้ (ทำการเผาแคลไซน์ผงผสม BT ที่อุณหภูมิ 900°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง) โดยใช้สัดส่วนจำนวนโมลของผงผลึกทั้งสองเป็น $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ โดย x คือจำนวนโมลของผงผลึก BT แบรค่าตั้งแต่ 0.1-0.5 โมล โดยเติม PVA ที่มีความเข้มข้น 3% (ตัวช่วยในการประสาน) ในอัตราส่วน 1 หยดต่อผงผลึก 1 กรัม นำมาบดผสมเปียกตามขั้นตอนเดิมเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ทำแห้งและคัดขนาด จากนั้นนำผงผลึกผสมระหว่าง NCTNO กับ BT ตามสัดส่วนต่างๆ มาอัดขึ้นรูปครึ่งละ 1 กรัม ชิ้นงานที่ได้จะมีลักษณะเป็นแผ่นกลม (Disk) ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 10 มิลลิเมตร โดยทำการอัดในแม่พิมพ์โลหะ ดังรูป 3.9 ด้วยเครื่องอัดระบบไฮดรอลิก ดังรูป 3.10 ด้วยความดัน 0.6 ตัน เป็นเวลากลางวัน 25-30 วินาที เมื่อได้ชิ้นงานที่ผ่านการอัดขึ้นรูป (green body) แล้วจึงนำมา

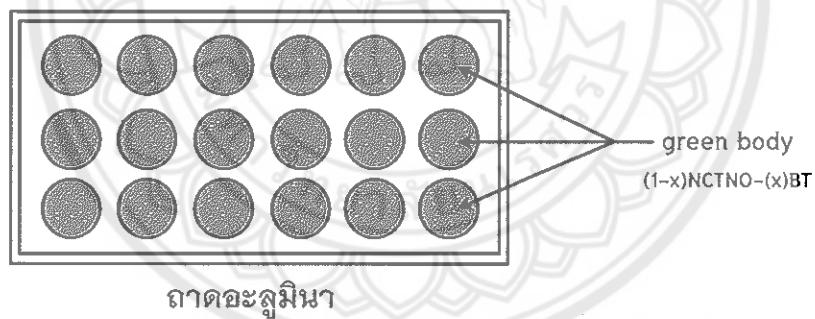
จัดเรียงในถาดอะลูมินา ดังรูป 3.11 นำไปเผาทำจัดตัวประสานออกที่อุณหภูมิ 550°C โดยให้ อัตราความร้อนอย่างช้าๆ $1^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$ ดังแผนภาพในรูป 3.12

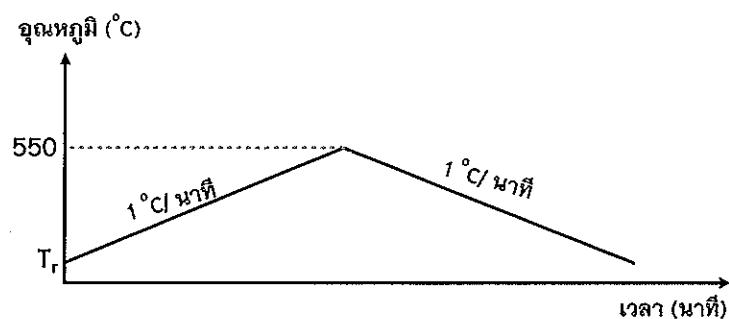
รูป 3.9 แม่พิมพ์โลหะ

รูป 3.10 เครื่องขัดระบบไฮโดรสิก

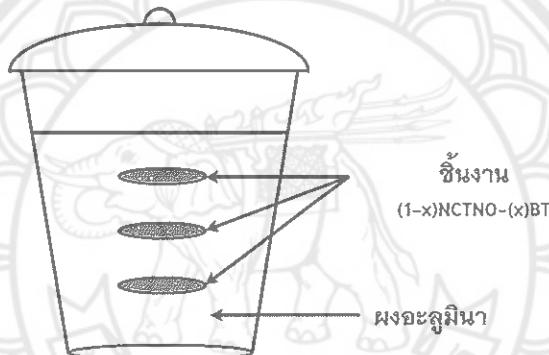

รูป 3.11 การจัดเรียงชิ้นงาน $(1-x)NCTNO-(x)BT$ บนถาดอะลูมินา

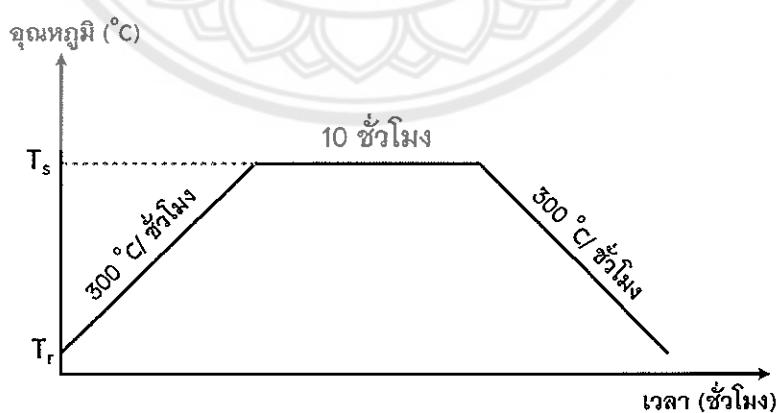

รูป 3.12 แผนผังการเผาเพื่อกำจัด PVA (T_f คืออุณหภูมิห้อง)

หลังจากทำการกำจัด PVA และนำเม็ดซิ้งงานมาเรียงลงในถ้วยอะลูมีน่าที่รองกันและกลับด้วยผงอะลูมีนา ดังรูป 3.13 เพื่อป้องกันไม่ให้การหลอมตัวของผิวน้ำข่องซิ้งงานระหว่างการซินเตอร์ติดภาชนะ และเป็นการป้องกันความร้อนออกจากการซิ้งงานในระหว่างที่ทำการเผาชิ้นเตอร์ จากนั้นปิดฝาให้สนิทแล้วนำไปเผาชิ้นเตอร์โดยใช้เตาไฟฟ้า (รูป 3.4) ณ อุณหภูมิ 975-1050 °C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยมีอัตราการให้ความร้อน 5 °C/นาที แผนภาพการเผาชิ้นเตอร์เป็นดังรูป 3.14 เมื่อเผาชิ้นเตอร์แล้วนำเซรามิกที่ได้ไปล้างและทำความสะอาดซิ้งงาน อีกครั้งด้วยเครื่องอัลตราโซนิก ดังรูป 3.15 นำเซรามิกที่ล้างทำความสะอาดแล้วอบด้วยเตาอบไฟฟ้าดังรูป 3.1 เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ขั้นตอนการเตรียมและตรวจสอบสมบัติของเซรามิก ($1-x$)NCTNO-(x)BT แสดงดังแผนผังในรูป 3.16

รูป 3.13 การจัดเรียงซิ้งงาน $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ในถ้วยอะลูมีนาสำหรับการเผาชิ้นเตอร์

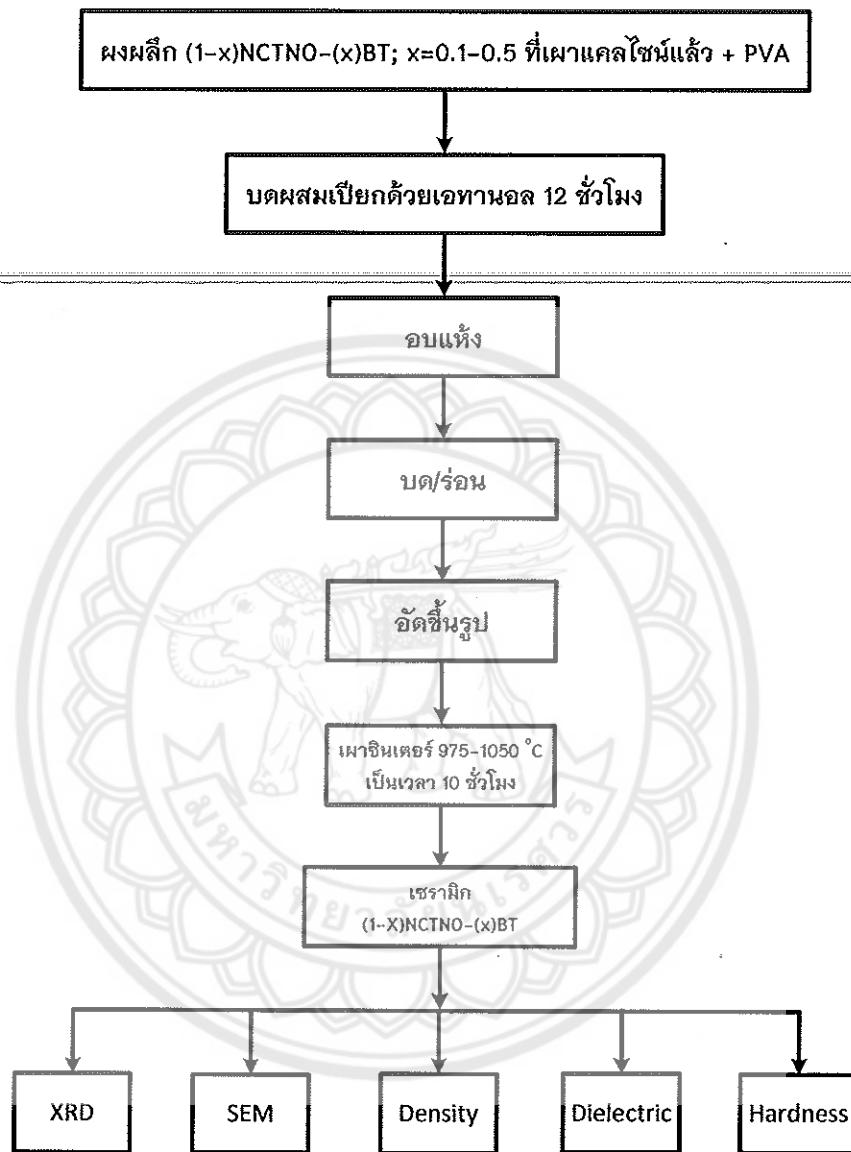
รูป 3.14 แผนภาพการเผาชิ้นเตอร์ (โดย T_s คือ อุณหภูมิที่ใช้ในการเผาชิ้นเตอร์ และ T_r คืออุณหภูมิห้อง)

รูป 3.15 เครื่องยกลดความดัน

ขั้นตอนการเตรียมและตรวจสอบสมบัติของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

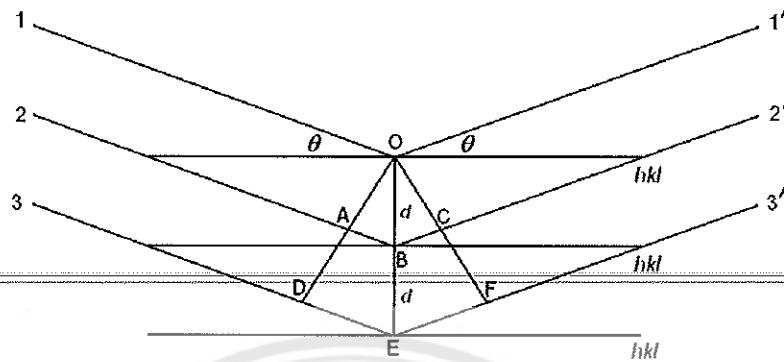

รูป 3.16 แผนผังการเตรียมและตรวจสอบสมบัติของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$

1023764

3.5 การตรวจสอบผลด้วยเทคนิคการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์

3 263
QC
484
ก.๑๒๘
2561

รูป 3.17 การเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์จากระนาบของอะตอม [24]

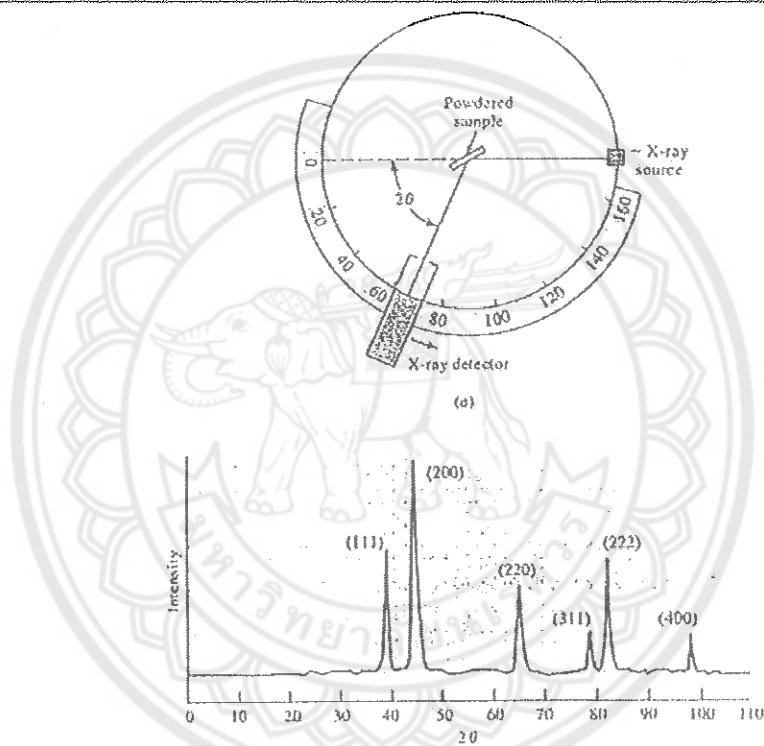
ผลึกที่มีการวางเรียงตัวของอะตอมอย่างเป็นระเบียบเป็นชั้นๆ บนชุดระนาบ (hkl) ดังรูป 3.17 เมื่อเกิดการกระเจิงของรังสีเอกซ์จากชั้นอะตอมเหล่านี้ ณ มุม θ ถ้าคลื่นที่เลี้ยวเบนออกมานี้มีเฟลเดียวกัน จะเกิดการรวมกันแบบเสริมกันได้นั่นจะต้องมีระยะทางเดินของคลื่นต่างกันอยู่เป็นจำนวนเท่าของความยาวคลื่น ซึ่งสามารถเขียนได้ดังสมการ (3.2) โดยเรียกสมการนี้ว่ากฎของแบรก (Bragg's law)

$$2d \sin \theta = n\lambda \quad (3.2)$$

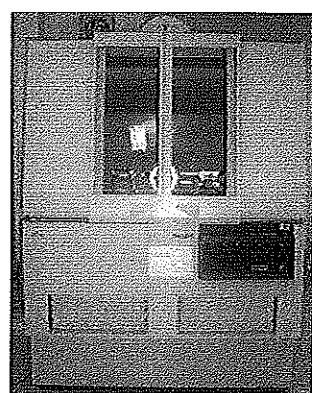
เมื่อ d เป็นระยะห่างระหว่างระนาบของผลึก ($h k l$)
 θ เป็นมุนราห์ว่างรังสีตกรับทบทบกับระนาบของผลึก
 n เป็นเลขจำนวนเต็มใดๆ $= 1, 2, 3, \dots$
 λ เป็นความยาวคลื่นของรังสีเอกซ์

ผลึกแต่ละชนิดจะมีขนาดและการจัดเรียงตัวของอะตอมภายในที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาตรวจสอบด้วยวิธีการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ จะได้รูปแบบการเลี้ยวเบนที่แตกต่างกัน โดยที่รูปแบบของการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของวัสดุแต่ละชนิดนั้นก็จะมีความเฉพาะเจาะจงสำหรับวัสดุนั้นๆ ดังนั้นมือนำเครื่องมือสำหรับตรวจวัด (detector) มารองรับรังสีเอกซ์ที่กระเจิงออกมาจากวัสดุในตำแหน่งต่างๆ ก็จะสามารถตรวจสอบได้ว่าวัสดุนั้นเป็นวัสดุหรือสารชนิดใด โดยพิจารณาจากข้อมูลของความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุนราห์ว่างของแบรก (Bragg's angle) และความเข้มของพิครังสีเอกซ์ของวัสดุแบบการเลี้ยวเบนที่ปรากฏ (รูป 3.18) ซึ่งดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าสารแต่ละชนิดจะมีรูปแบบของการเลี้ยวเบนที่เป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป จึงสามารถนำรูปแบบ

ของการเสี่ยงบนของรังสีเอกซ์ที่ตรวจสอบได้มาเปรียบเทียบกับข้อมูลของสารชนิดต่างๆ ที่มีอยู่ในฐานข้อมูลมาตรฐาน (JCPDS files) เพื่อตรวจสอบชนิดของเฟสที่เกิดขึ้นได้ โดยเริ่มจากการนำผงและชิ้นงานเซรามิกที่เตรียมได้มาแพคใส่ใน holder จากนั้นนำไปวางที่บริเวณช่องสำหรับวางชิ้นงานในเครื่อง X-ray diffractometer (รูป 3.19) และจึงเดินเครื่องโดยใช้เบ้าทองแดง (CuK_{α}) ที่ให้รังสีเอกซ์ค่าความยาวคลื่นประมาณ $1.540562 \text{ \AA}$ ออกมายาว step ประมาณ 0.01 องศาต่อวินาที จากค่ามุม 2θ ที่ 20° องศา ไปจนถึงที่ค่ามุม 20° ที่ 80° องศา

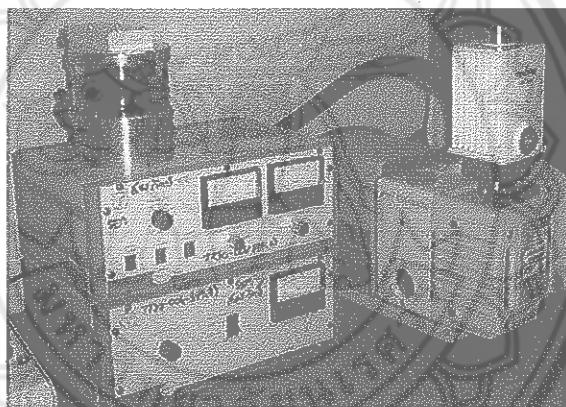
รูป 3.18 หลักการตรวจสอบเฟสด้วยเทคนิค XRD และตัวอย่างรูปแบบการเสี่ยงบนของรังสีเอกซ์

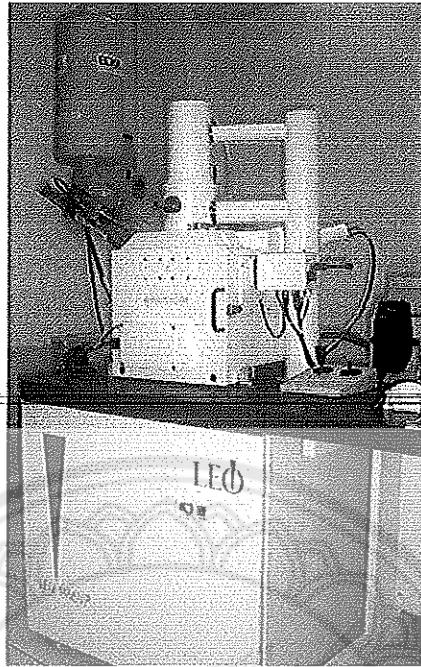
รูป 3.19 เครื่อง X-ray diffractometer รุ่น X'Pert บริษัท Philips

3.6 การตรวจสอบโครงสร้างอุลภาคนอกเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_5\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

นำเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ ที่เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 975, 1000, 1025 และ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มาทำการตรวจสอบลักษณะของโครงสร้างอุลภาคนอกหัวน้ำและรอยหักของเซรามิก โดยนำชิ้นงานเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทุกชิ้นมาทำความสะอาดด้วยเครื่องอัลตราโซนิก เป็นเวลาประมาณ 15–30 นาที เพื่อกำจัดสิ่งสกปรกออกไปจากผิวน้ำชิ้นงาน จากนั้นนำไปอบให้แห้ง แล้วจึงหักชิ้นงานออกเป็นชิ้นเล็กๆ นำแต่ละชิ้นไปติดบนฐานวัสดุตัวอย่าง ที่ติดด้วยเทปการคั่บอนแห้งกัน โดยจัดให้ผิวน้ำ (surface) ทางตัวอย่างในแนวที่เหมาะสมต่อการสำรวจด้วยเทคนิค SEM และทำการเคลือบผิวของชิ้นงานด้วยทองคำโดยใช้เทคนิค sputtering ด้วยเครื่อง Sputter Coater ดังรูป 3.20 จากนั้นจึงนำไปทำการตรวจสอบด้วยกล้องอุลตรารังสีอิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ดังรูป 3.21

รูป 3.20 เครื่อง Sputter coater รุ่น SC7620

รูป 3.21 กล้องอุลตราซาวนด์เล็กต่อนแบบส่องกราด บริษัท LEO รุ่น 1455VP

3.7 การตรวจสอบค่าความหนาแน่น (Density)

การหาค่าความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ทุกเงื่อนไขของการซินเตอร์ ที่ เตรียมได้โดยอาศัยหลักการแทนที่น้ำของอาร์คิเมดีส (Archimedes) [25] เริ่มจากนำเซรามิกที่ ต้องการทราบค่ามาตั้มในน้ำกลั่นเป็นเวลา 2 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็นในอากาศ และทิ้งให้อิ่มตัว ด้วยน้ำเป็นเวลา 1 คืนจากนั้นจึงนำมาซึมน้ำ (W_3) ชั้งขณะเปียก (W_2) และนำไปปอกในเตาอบ ไฟฟ้าเป็นเวลา 1 คืน เพื่อนำมาซึมมวลขณะแห้ง (W_1) โดยใช้เครื่องซึ่งดิจิตอลความละเอียด 0.0001 กรัม (รูป 3.2) และจึงนำค่าที่ได้มาคำนวณหาค่าความหนาแน่น ดังสมการ (3.3)

$$\rho_c = \left(\frac{W_1}{W_2 - W_3} \right) \times \rho_{H_2O} \quad (3.3)$$

- เมื่อ ρ_c คือ ความหนาแน่นของเซรามิก
- ρ_{H_2O} คือ ความหนาแน่นของน้ำที่อุณหภูมิขณะทำการทดลอง
- W_1 คือ น้ำหนักของเซรามิกที่ซึมน้ำขณะแห้ง (มวลแห้ง)
- W_2 คือ น้ำหนักของเซรามิกที่ซึมน้ำขณะเปียก (มวลมาก)
- W_3 คือ น้ำหนักของเซรามิกที่ซึมน้ำอยู่ในน้ำ (มวลเปียก)

3.8 การศึกษาค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก

ทำการเตรียมชิ้นงานเซรามิก (1-x)NCTNO-(x)BT ทุกเงื่อนไขของการซินเทอร์ สำหรับการทดสอบวัดหาดค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก โดยการขัดผิวหน้าของชิ้นงานเซรามิกด้วยกระดาษทรายเบอร์ 200, 400, 600, 800 และ 1000 ตามลำดับ โดยใช้จานหมุนสำหรับขัดสาร (รูป 3.22) เพื่อให้ผิวทั้งสองด้านของเซรามิกอยู่ในแนวระนาบและเรียบสม่ำเสมอ นำชิ้นงานไปล้างทำความสะอาดผิวด้วยน้ำที่มีส่วนผสมน้ำยาล้างจานเพียงเล็กน้อยเพื่อกำจดสิ่งสกปรกที่หลุดออกมานอกจะต้องดำเนินขั้นตอนที่ทำการขัดผิวหน้าของเซรามิกจากนั้นนำไปอบให้แห้งที่อุณหภูมิประมาณ 120°C โดยใช้เตาอบ นำม้วดขนาดความหนาและเส้นผ่าศูนย์กลางของชิ้นงานก่อนการทำข้อต่อโดยการทำข้อต่อแบบดิจิตอล (รูป 3.23) ทำการทดสอบความตึงของชิ้นงานที่ละด้านของชิ้นงานแล้วนำชิ้นงานไปอบเพื่อให้การเงินแห้งจนครบทั้งสองด้าน เมื่อชิ้นงานแห้งหมดไปทำการทดสอบข้อต่อของชิ้นงานด้วยอะซีโตน เพื่อป้องกันการซื้อตถึงกันของผิวหน้า จากนั้นนำชิ้นงานที่ได้ไปเผาให้การเงินที่อุณหภูมิ 550°C เป็นเวลา 15 นาที ใช้อัตราการขึ้น/ลง อุณหภูมิเป็น $5^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$ ตรวจสอบข้อต่อที่ทำได้ร่วงติดกันตลอดทั้งหน้าของชิ้นงานหรือไม่ด้วยโคล์มมิเตอร์ ระวังอย่าให้ทั้งสองด้านของผิวหน้าซื้อตถึงกันนำชิ้นงานที่ได้มาทำการวัดค่าความจุไฟฟ้า (C) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($tan\delta$) โดยใช้เครื่อง LCZ meter ต่อพ่วงกับเตาเผาและมัลติมิเตอร์ ดังรูป 3.24 วัดที่ความถี่ 1 kHz ที่อุณหภูมิห้อง ค่าความจุที่วัดได้นั้นสามารถคำนวณหาค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ค่าสภาพย้อมสัมพัทธ์) ได้จากสมการ (3.4)

$$\varepsilon_r = \frac{tC}{\varepsilon_0 A} \quad (3.4)$$

เมื่อ ε_r คือ ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก หรือค่าสภาพย้อมสัมพัทธ์ของชิ้นงาน

ε_0 คือ ค่าสภาพย้อมของสูญญากาศมีค่าประมาณ $8.854 \times 10^{-15} \text{ F/mm}^2$

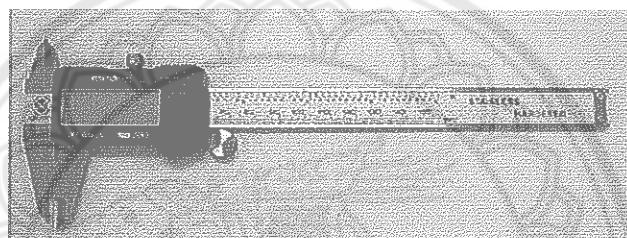
C คือ ค่าความจุไฟฟ้า

t คือ ความหนาของชิ้นงาน

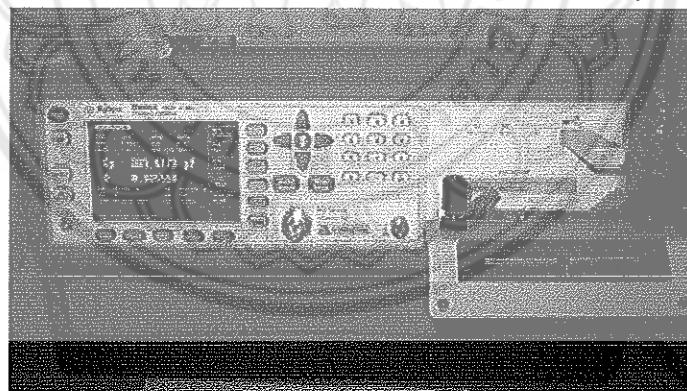
A คือ พื้นที่หน้าตัดของชิ้นงาน

รูป 3.22 จานหมุนสำหรับขัดสารตัวอย่าง

รูป 3.23 ดิจิตอลเวก์เนียคาสิเปอร์

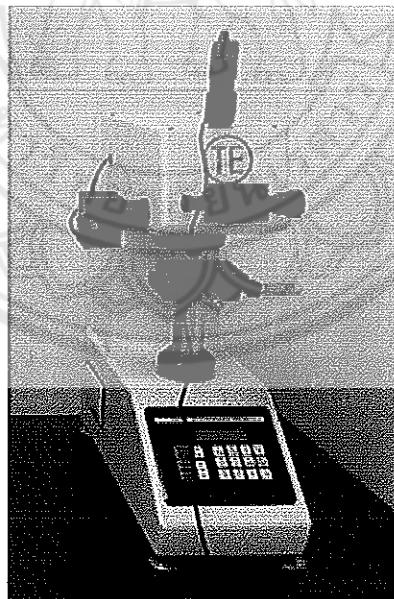

รูป 3.24 เครื่อง Precision LCR meter รุ่น E 4980 A

3.9 การศึกษาสมบัติเชิงกลของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_5\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

การศึกษาสมบัติเชิงกลของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่perc่า BT และperc ค่าอุณหภูมิในการเผาซินเตอร์น์ จะใช้เครื่องทดสอบค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ (Vickers micro-hardness)

ทำการเตรียมชิ้นงานโดยนำเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทุกเงื่อนไข มาทำการขัด เพื่อให้ได้ระนาบ และทำการขัดให้เป็นกระดาษ โดยใช้กระดาษทรายเบอร์ 150, 240, 360, 600, 800, 1000 และใช้สเปรย์ผงขัดเพชรขนาดอนุภาค 6 μm , 3 μm และ 1 μm พ่นบนกระดาษขัด DP-Dac, DP-Pan, Microcloth เพื่อขัดเงาเม็ดเซรามิก โดยใช้จานหมุนสำหรับขัด สาร ดังรูป 3.22 ช่วยในการขัดผิวน้ำของชิ้นงาน เมื่อผิวน้ำเงาเป็นกระจกแล้ว นำชิ้นงานมาล้างทำความสะอาด อบให้แห้ง แล้วนำไปทดสอบค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ด้วย เครื่องทดสอบความแข็งระดับจุลภาค ที่ใช้ทำการทดสอบด้วยหัวดูดแบบวิกเกอร์ ดังรูป 3.25 โดยการกดด้วยโหลดขนาด 300 กรัม แข็งหัวดูดเป็นเวลา 15 วินาที ตัวอย่างละ 10 จุด และนำมาหาค่าเฉลี่ย

รูป 3.25 เครื่องวัดค่าความแข็งจุลภาค (microhardness tester)

การหาค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3.5) [26]

$$H_V = 1854.4 \left(\frac{P}{d^2} \right) \quad (3.5)$$

เมื่อ H_V คือค่าความแข็งในหน่วยของวิกเกอร์ (GPa)

P คือโหลดที่ให้แก่หัวกด (N)

d คือค่าความยาวเฉลี่ยของเส้นที่แยกมุนของรอยกด (μm)

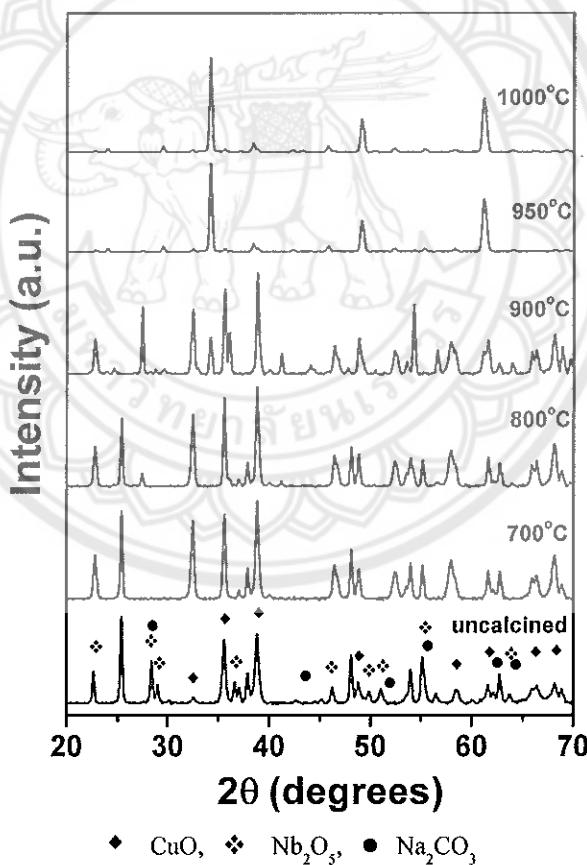

บทที่ 4

ผลการวิจัย และการอภิปรายผล

4.1 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่แปรอุณหภูมิเคลล์ไซน์

จากการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยเครื่องเผาเคลล์ ได้ทำการแปรอุณหภูมิใน การเผาเคลล์ไซน์ที่ 700 , 800 , 900 , 950 และ $1000\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการ ให้ความร้อน $5\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$ นำมาวิเคราะห์การย่อยเกิดเพสโดยใช้เทคนิคการเสี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ (XRD) เพื่อหาเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาเคลล์ไซน์แล้วให้ได้เฟสบริสุทธิ์ของผงผลึก รูปแบบ การเสี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาเคลล์ไซน์ที่อุณหภูมิต่างๆ แสดงได้ ดังรูป 4.1

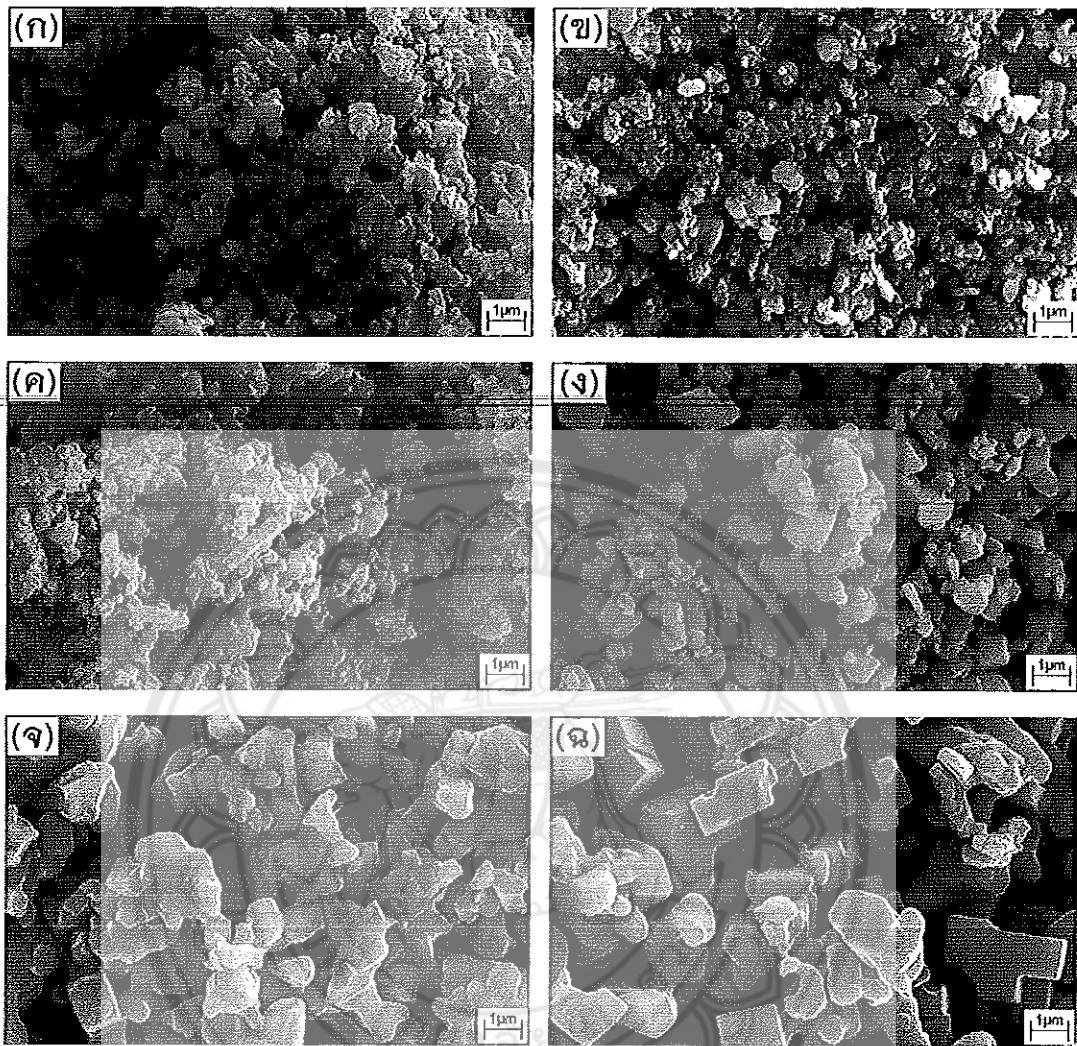

รูป 4.1 รูปแบบการเสี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผาเคลล์ไซน์ และที่เผาเคลล์ไซน์ ณ อุณหภูมิ $700 - 1000\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$

จากรูป 4.1 พบร่วมแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ทำการเผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ $700, 800, 900, 900^\circ\text{C}$ นั้น พบร่วมยังไม่เป็นเฟสบริสุทธิ์และยังมีเฟสของสารตั้งต้นเหลืออยู่โดยการเปรียบเทียบกับรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของสารที่ยังไม่เผาแคลไชน์ และเมื่ออุณหภูมิแคลไชน์เพิ่มขึ้นเป็น $950-1000^\circ\text{C}$ พบร่วมมีการฟอร์มตัวเป็นเฟสบริสุทธิ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ แล้ว ตามรายงานของ Liu และคณะ [23] จากนี้จะตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ได้เพื่อประกอบการเลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาแคลไชน์ของผงผลึกนี้

4.2 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ preruption ใน การเผาแคลไชน์

จากการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีมิกซ์ออกไซด์ ได้ทำการ preruption ใน การเผาแคลไชน์ที่ $700, 800, 900, 950$ และ 1000°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ ไปทำการถ่ายภาพด้วยกล้องจุลทรรศน์เชิงเส้นแบบส่องกราด (SEM) เพื่อศึกษาstructure ของผงผลึกที่ได้ ประกอบกันกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลจาก การ XRD เพื่อนำไปเลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาแคลไชน์ต่อไป ผลการตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ที่อุณหภูมิต่างๆ แสดง ได้ดังรูป 4.2

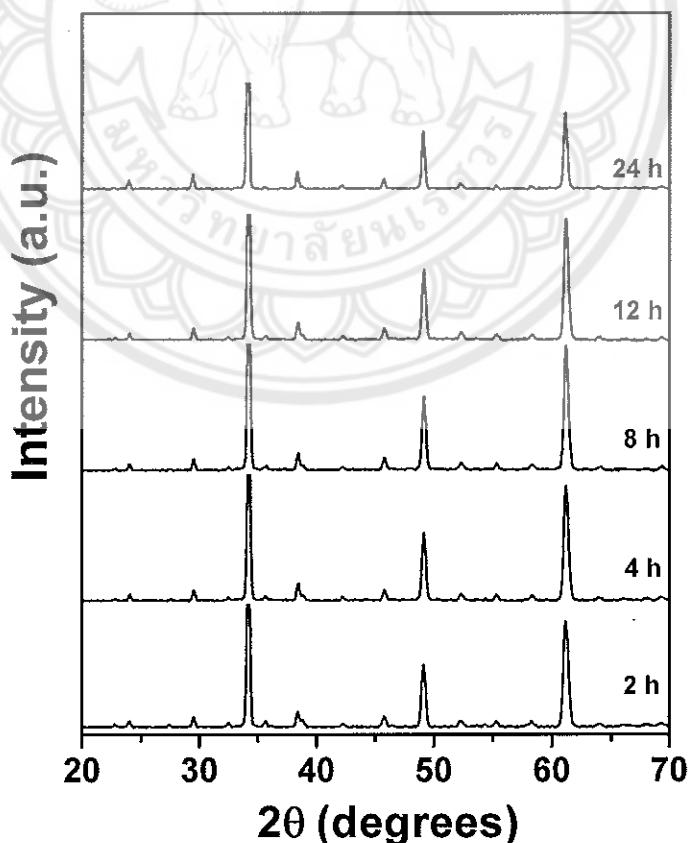
รูป 4.2 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องการดูของผงหลัก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผาเคลือบ และที่เผาเคลือบในอุณหภูมิ $700 - 1000^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ (ก) ยังไม่เผาเคลือบ (ข) 700°C (ค) 800°C (ง) 900°C (จ) 950°C และ (ฉ) 1000°C

จากรูป 4.2 เป็นภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดู (SEM) ของผงหลัก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผาเคลือบและที่เผาเคลือบใน อุณหภูมิ $700, 800, 900, 950$ และ 1000°C ตามลำดับ จะเห็นว่าภาพถ่ายลักษณะของอนุภาคของผงหลัก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ยังไม่เผาเคลือบนั้นมีลักษณะเป็นสารหลาຍชนิดมาพร้อมกัน ตั้งรูป 4.2 (ก) เมื่อเผาเคลือบในอุณหภูมิ $700-900^\circ\text{C}$ ผงหลักที่ได้ยังมีลักษณะไม่สม่ำเสมอ ตั้งรูป 4.2 (ข)-(ง) สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ที่จะเห็นว่าพื้นที่ที่ได้ยังมีสารตั้งต้นเหลืออยู่มากแต่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิการเผาเคลือบเป็น 950 และ 1000°C พบร่างผงหลักที่ได้มีความสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน ตั้งรูป 4.2 (จ) และ (ฉ) เมื่อพิจารณาประกอบกับรูปแบบการเลี้ยวเบนของ

รังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ได้ ณ อุณหภูมิการเผาแคลไชน์ 950°C กับ 1000°C ไม่ค่อยแตกต่างกัน จึงทำการแปรเวลาในการเผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C ต่อไป

4.3 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่แปรเวลาฯซึ่งในการเผาแคลไชน์

จากการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีมิกซ์ออกไซด์ ได้ทำการเผาค่าอุณหภูมิในการเผาแคลไชน์ที่ 700 , 800 , 900 , 950 และ 1000°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง พนฯที่ อุณหภูมิแคลไชน์ 950 และ 1000°C มีรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์และมีลักษณะรูปร่างของผงผลึกคล้ายคลึงกัน จึงทำการแปรค่าเวลาในการเผาฯโดยเลือกเผาฯที่อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลา 2 , 4 , 8 , 12 และ 24 ชั่วโมง นำมาวิเคราะห์การก่อเกิดเฟสโดยใช้เทคนิคการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ (XRD) เพื่อหาเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาแคลไชน์แล้วให้ได้เฟสนิสุทธิ์ของผงผลึก รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลาต่างๆ กัน แสดงได้ดังรูป 4.3

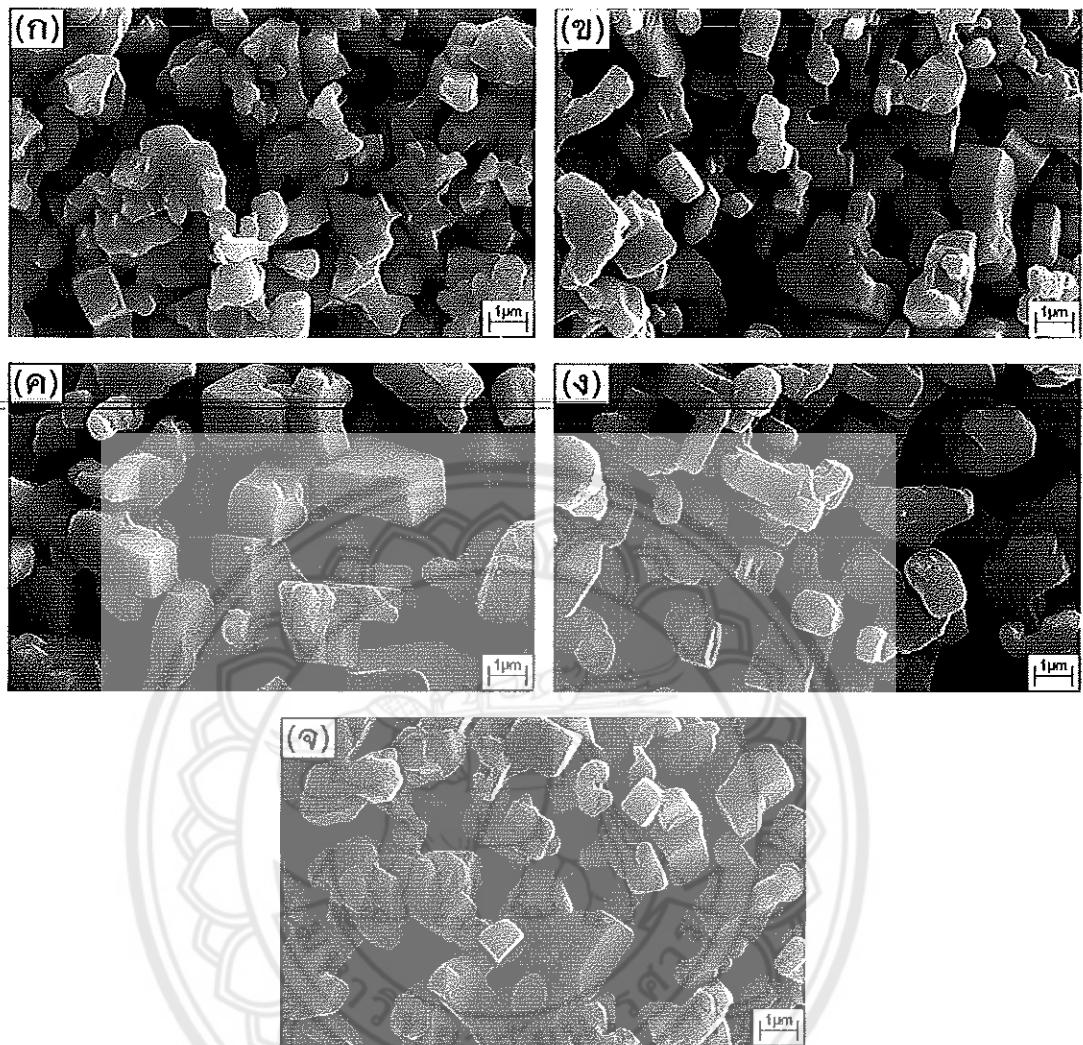

รูป 4.3 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลา 2 , 4 , 8 , 12 และ 24 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$

จากรูป 4.3 พบว่ารูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ทำ การเผาแคล็ชัน ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลานานต่างๆ กันนั้น ลักษณะของพีคเด่นยังคงพบ ณ ตำแหน่งมุมเลี้ยวเบนเดิม มีการฟอร์มตัวเป็นเฟสบริสุทธิ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ และ ตามรายงานของ Liu และคณะ [23] เมื่อเผาช้านานขึ้น รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของ ผงผลึกนี้มีลักษณะเรียบขึ้น จากนี้จะตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ ได้เพื่อประกอบการเลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาแคล็ชันของผงผลึกนี้

4.4 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ประมวลainการ เผาแคล็ชัน

จากการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยวิธีมิกซ์ออกไซด์ ได้ทำการประค่าอุณหภูมิใน การเผาแคล็ชันที่ $700, 800, 900, 950$ และ 1000°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง พบว่าที่ อุณหภูมิแคล็ชัน 950 และ 1000°C มีลักษณะรูปร่างของผงผลึกคล้ายคลึงกัน จึงทำการประค่าเวลาในการเผาโดยเลือกเผาช้าที่อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลา $2, 4, 8, 12$ และ 24 ชั่วโมง นำไปทำการถ่ายภาพด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง粒 (SEM) เพื่อดูลักษณะ รูปร่างของผงผลึกที่ได้ ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลจากการ XRD เพื่อนำไป เลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมในการเผาแคล็ชันต่อไป ผลการตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบ ส่อง粒ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคล็ชันที่อุณหภูมิต่างๆ แสดงได้ดังรูป 4.4

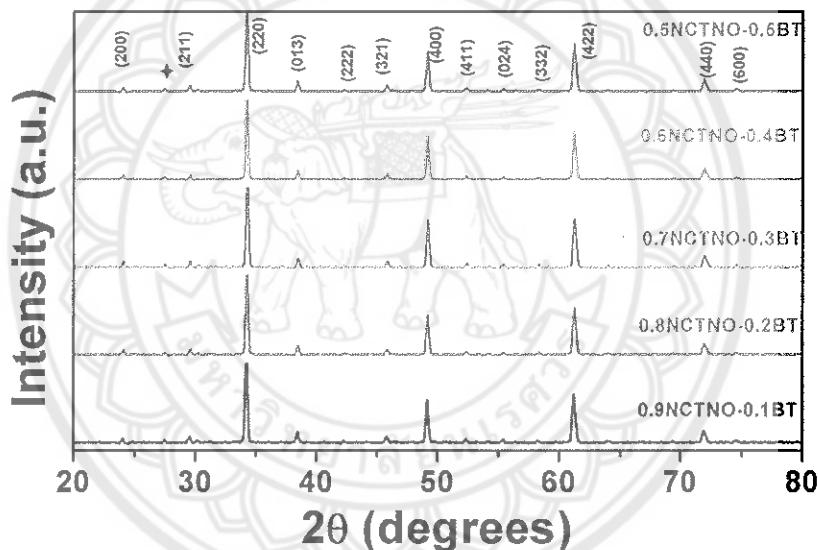

รูป 4.4 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องการดูของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลาต่างๆ กัน ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) 2 ชั่วโมง (ข) 4 ชั่วโมง (ค) 8 ชั่วโมง (ง) 12 ชั่วโมง และ (จ) 24 ชั่วโมง

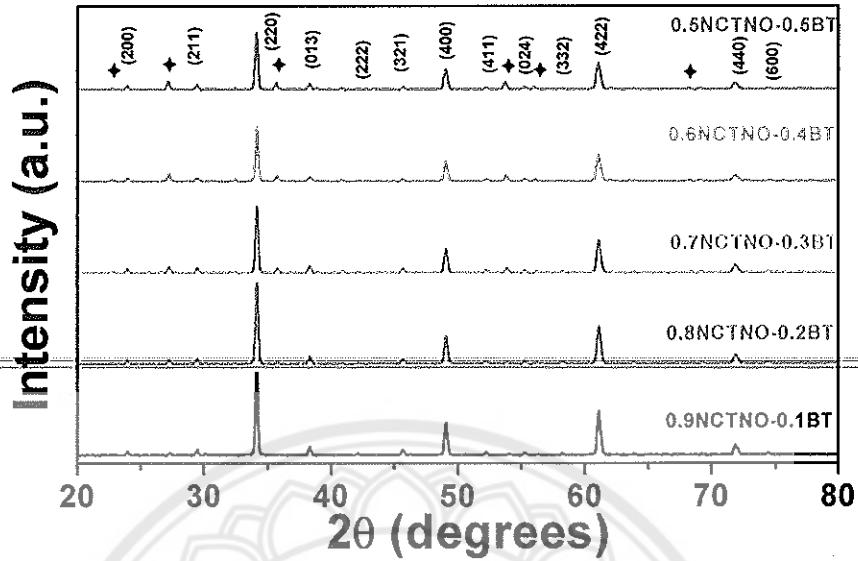
จากรูป 4.4 เป็นภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดู (SEM) ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่เผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลาต่างๆ กัน ตามลำดับ จะเห็นว่าลักษณะของอนุภาคของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ที่ได้มีความสม่ำเสมอตีทุกเวลาในการเผา เช่น เมื่อพิจารณาประกอบกันกับรูปแบบการเสี้ยวนบนของรังสีเอกซ์ของผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ จึงเลือกเงื่อนไขที่เหมาะสมเป็นเผาแคลไชน์ ณ อุณหภูมิ 950°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง เพื่อใช้ในการเตรียมผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ เพื่อใช้ในงานวิจัยต่อไป

โดยการนำผงผลึก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ผสมกับผงผลึก BaTiO_3 ในสัดส่วนจำนวนโมล $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ โดยที่ $x = 0.1, 0.2, 0.3, 0.4$ และ 0.5 แล้วนำไปอัดขึ้นรูปเป็นชิ้นเดอร์ ณ อุณหภูมิ $975, 1000, 1025$ และ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ตามลำดับ

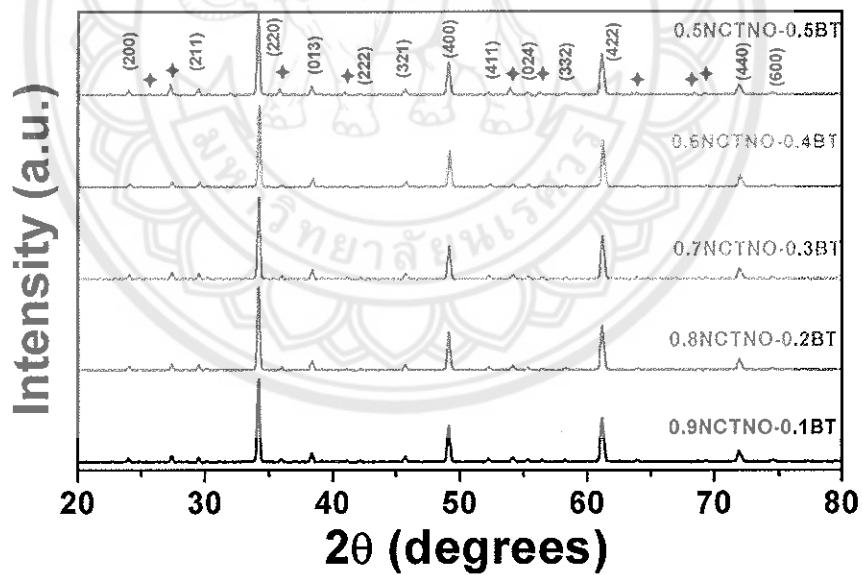
4.5 ผลการตรวจสอบโครงสร้างเฟสของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$
นำเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ หรือต่อไปนี้จะเรียกว่ายอยๆ ว่า เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เผาชิ้นเดอร์ที่อุณหภูมิ $975-1025^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ตรวจสอบโครงสร้างเฟสด้วยเทคนิคการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ พบรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ เป็นดังรูป 4.5-4.8

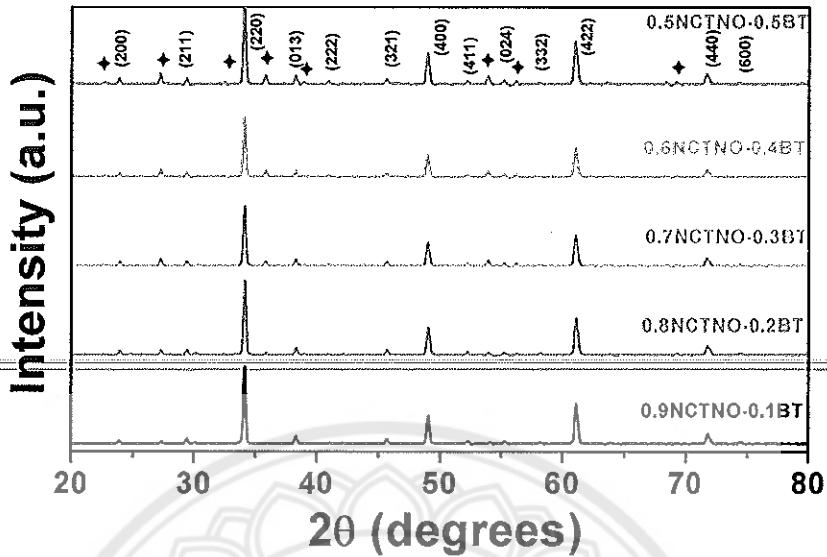
รูป 4.5 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเดอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$

รูป 4.6 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเดียว ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$

รูป 4.7 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเดียว ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$

รูป 4.8 รูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^{\circ}\text{C}/\text{นาที}$

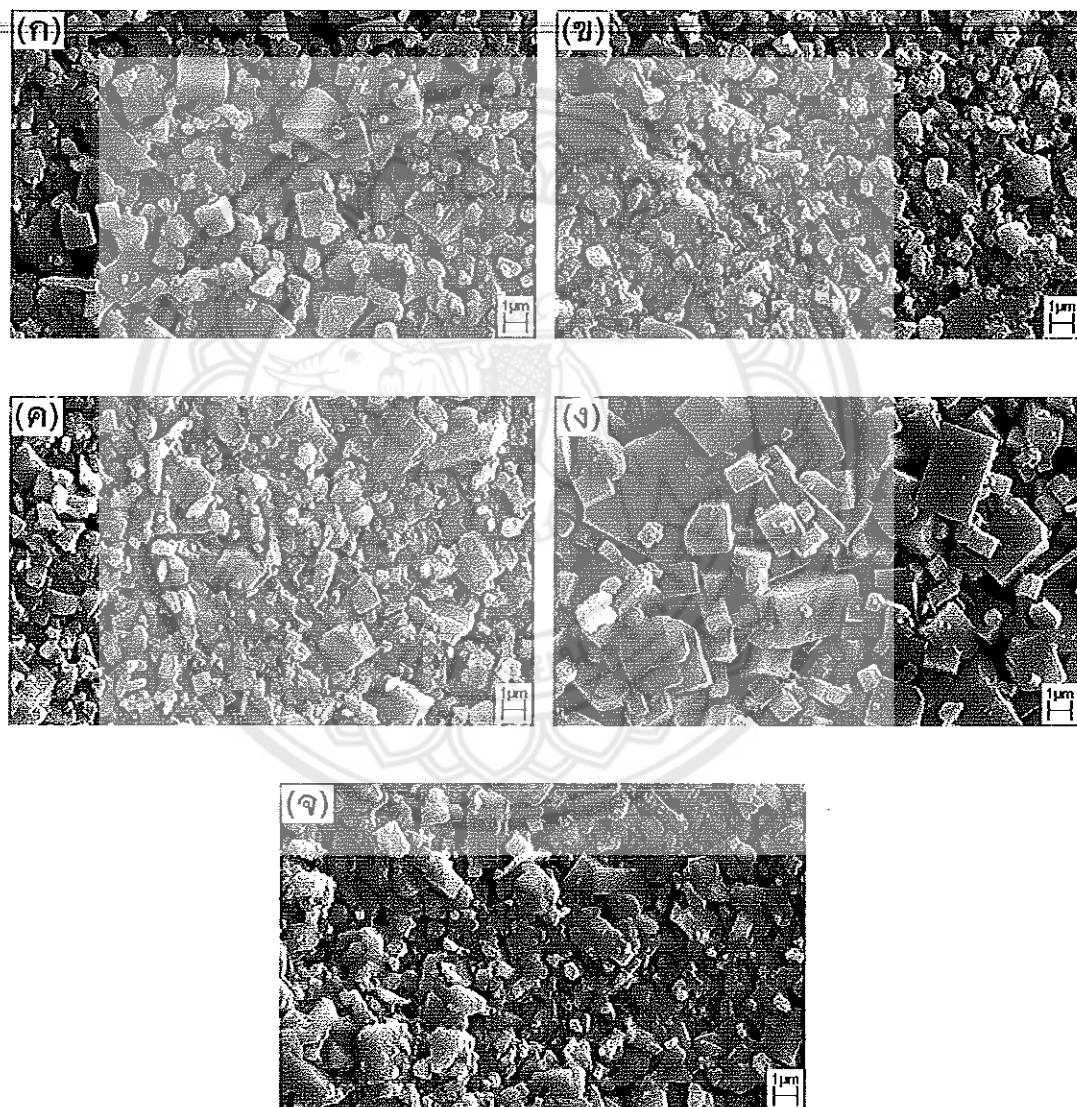
จากรูป 4.5-4.8 เป็นรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ $925-1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง พบร่วมกับเซรามิก ทั้งหมดมีโครงสร้างเป็นเพอร์โรวิตต์ body center cubic ที่มีสเปกตรัป $Im\bar{3}$ [23] และพบ เพลสที่สองของ BaTiO_3 หรือ BT แทนด้วยสัญลักษณ์ ◆ ซึ่งตรงกับข้อมูลมาตรฐานในฐานข้อมูล JCPDS หมายเลข 85-1791 [27] โดยพบว่าเมื่อปริมาณ x เพิ่มขึ้น การตรวจพบปริมาณของ BT ก็เพิ่มมากขึ้น และตรวจพบในทุกอุณหภูมิเผาชิ้นเตอร์

จากนี้จะตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ $925-1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ที่ได้เพื่อประกอบการศึกษาสมบัติ ของเซรามิกนี้ต่อไป

4.6 ผลการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

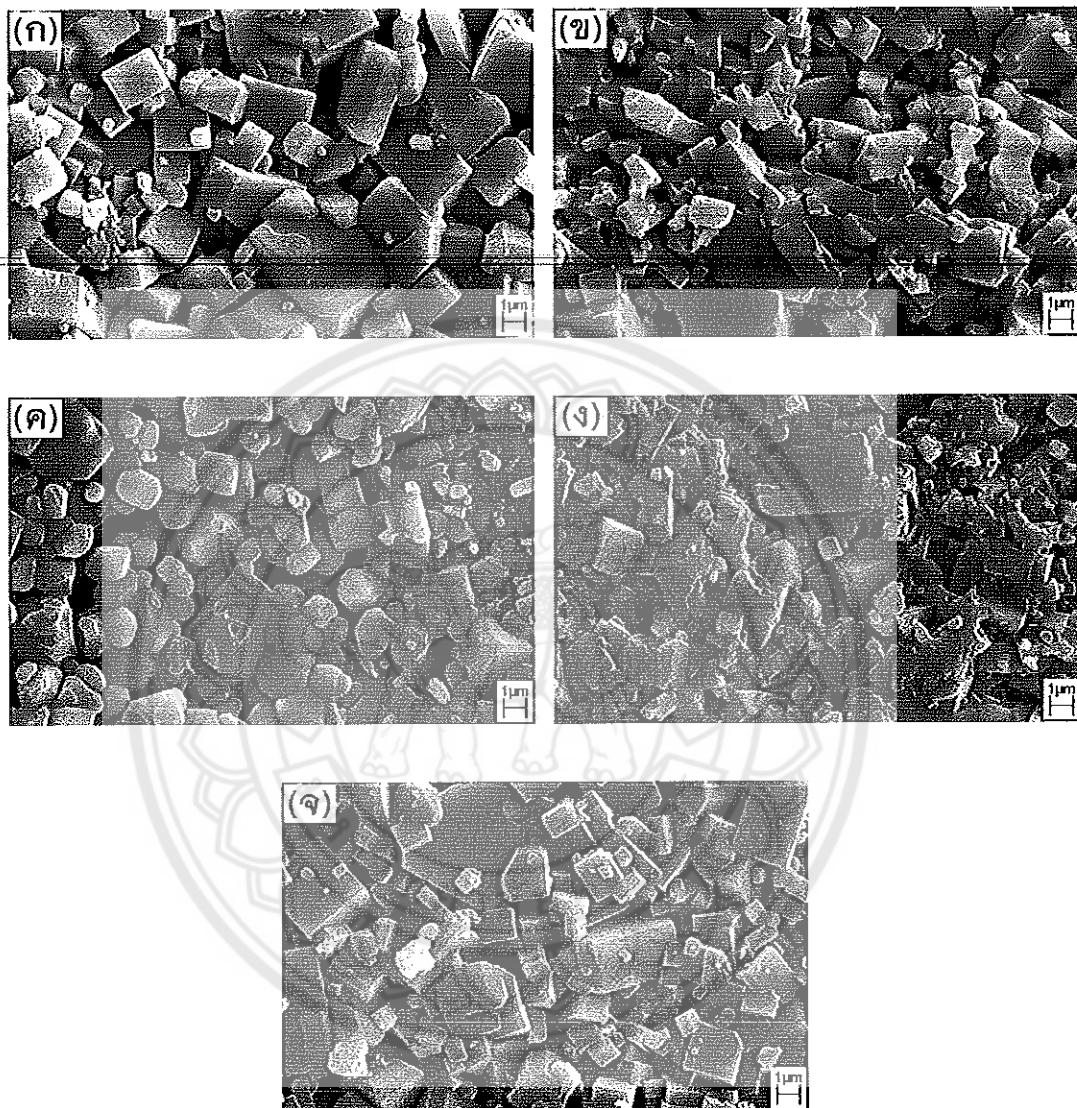
นำเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ $975-1025^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ทำการถ่ายภาพด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) เพื่อตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของเซรามิก พบรักษณะรูปร่างของเซรามิกเป็นดังรูป 4.9-4.12

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

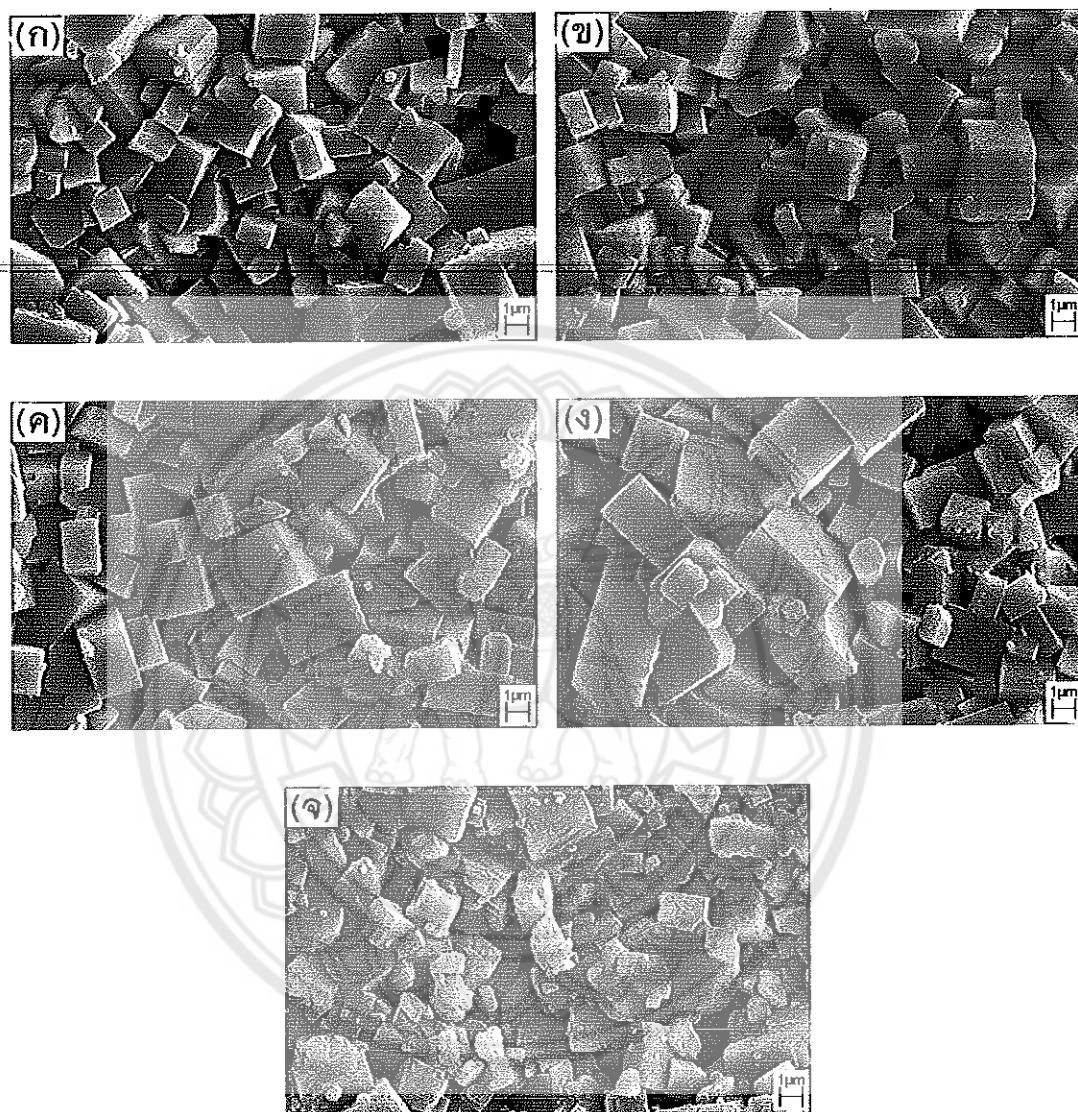
รูป 4.9 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกราดของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (ก) $x = 0.5$

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1\text{--}0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

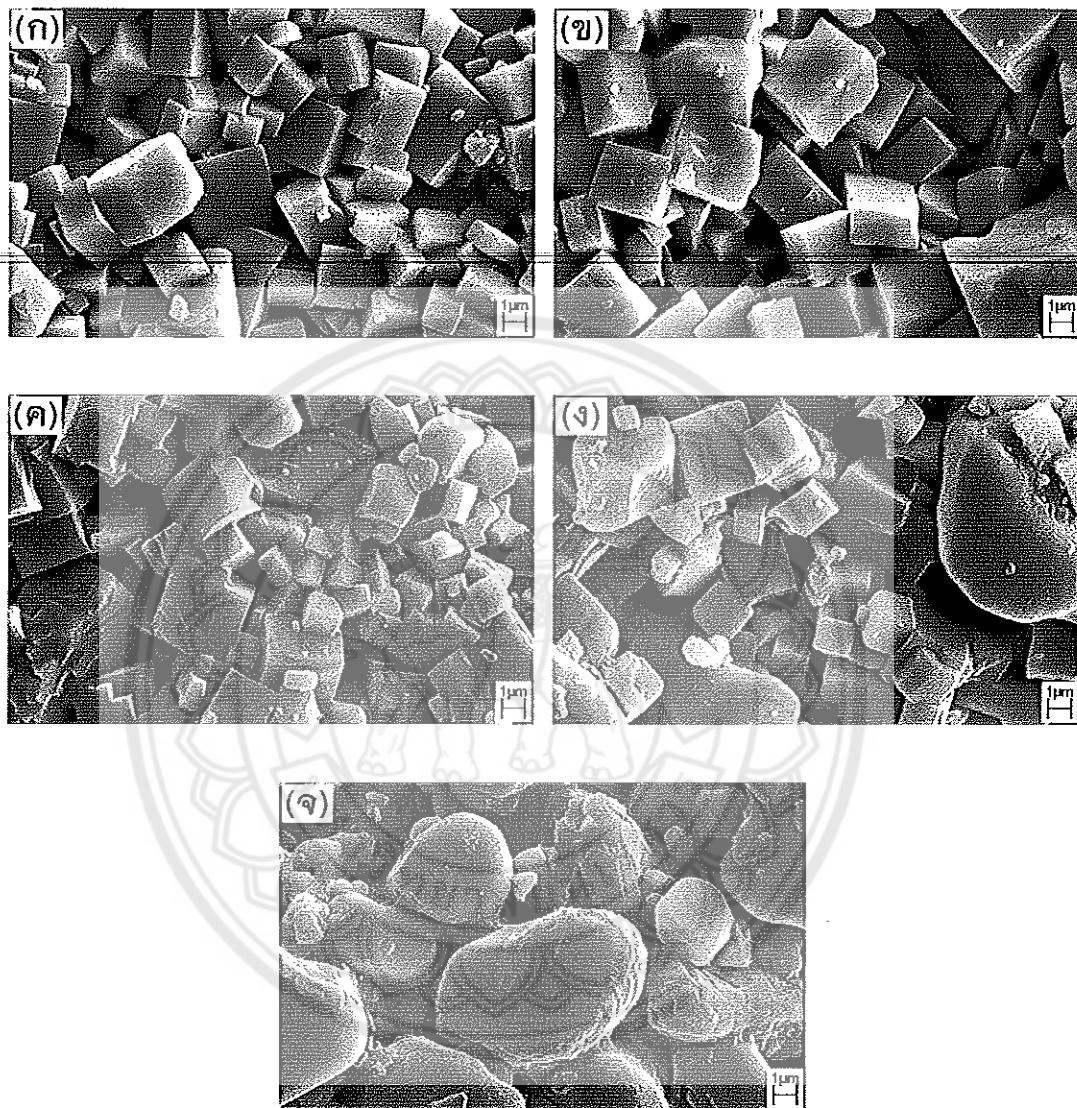
รูป 4.10 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกลารของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1\text{--}0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่คุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

รูป 4.11 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องการดูดของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ คุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1\text{--}0.5$ เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

รูป 4.12 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องการขาดของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน $5^\circ\text{C}/\text{นาที}$ โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$

จากรูป 4.9–4.12 พบร่วมกันเมื่ออุณหภูมิในการเผาชิ้นเตอร์สูงขึ้นทำให้ขนาดเกรนเฉลี่ยของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ มีขนาดใหญ่ขึ้น และเมื่อปริมาณ BT เพิ่มขึ้นยังไม่ค่อยเห็นการเปลี่ยนแปลงขนาดของเกรนมากนักเมื่อเทียบกับอุณหภูมิชิ้นเตอร์ จึงทำการศึกษาสมบัติต่างๆ ของเซรามิกนี้ต่อไป

4.7 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

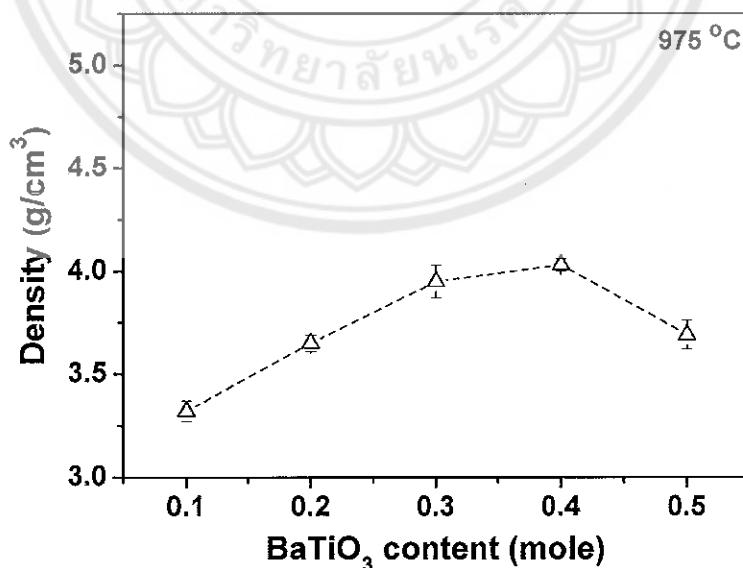
นำเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มาทำการทดสอบหาค่าความหนาแน่นด้วยวิธีการคีเม็ด และนำมาคำนวณหาค่าความหนาแน่นตามสมการที่ (3.3)

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C มีค่าความหนาแน่นตามดังตาราง 4.1 และดังรูป 4.13

ตาราง 4.1 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ

อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ความหนาแน่น (g/cm^3)
$(0.9)\text{NCTNO}-(0.1)\text{BT}$	3.32 ± 0.05
$(0.8)\text{NCTNO}-(0.2)\text{BT}$	3.65 ± 0.04
$(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$	3.95 ± 0.08
$(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$	4.03 ± 0.03
$(0.5)\text{NCTNO}-(0.5)\text{BT}$	3.69 ± 0.07

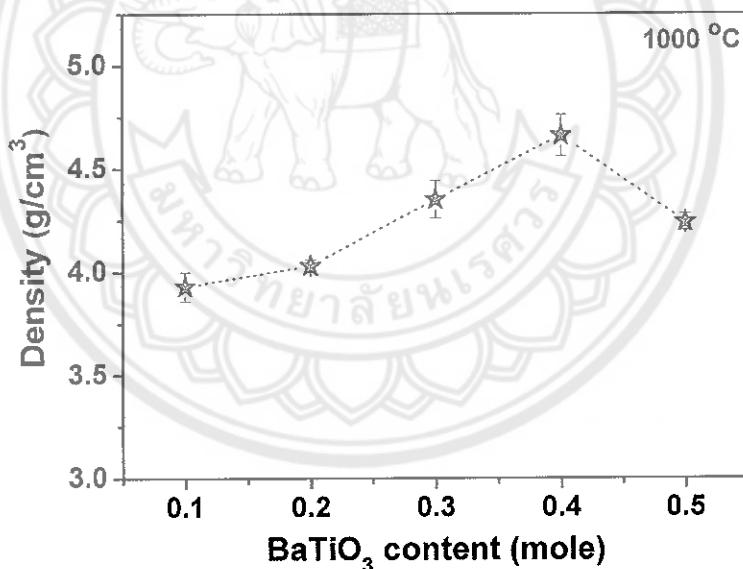

รูป 4.13 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C มีค่าความหนาแน่นตามตาราง 4.2 และตั้งรูป 4.14

ตาราง 4.2 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT	ความหนาแน่น (g/cm^3)
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	3.93 ± 0.07
(0.8)NCTNO-(0.2)BT	4.03 ± 0.03
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	4.35 ± 0.09
(0.6)NCTNO-(0.4)BT	4.66 ± 0.10
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	4.24 ± 0.04

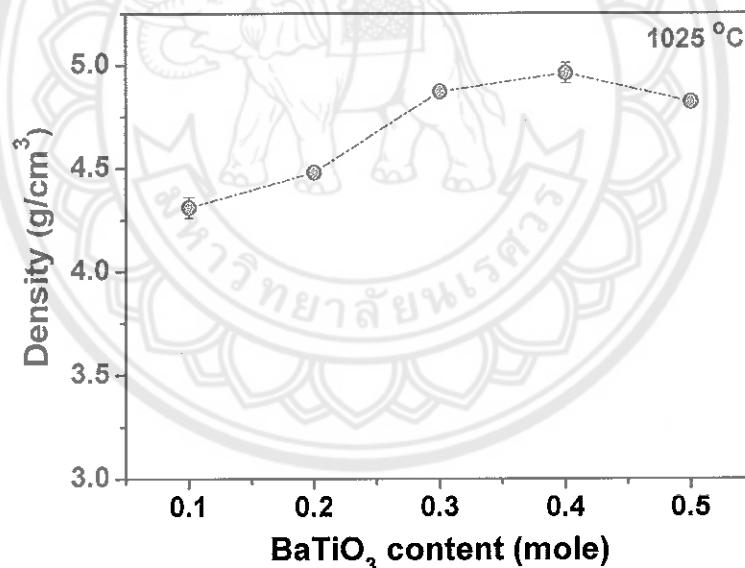

รูป 4.14 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C มีค่าความหนาแน่นตามดังตาราง 4.3 และดังรูป 4.15

ตาราง 4.3 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT	ความหนาแน่น (g/cm^3)
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	4.31 ± 0.05
(0.8)NCTNO-(0.2)BT	4.48 ± 0.03
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	4.87 ± 0.02
(0.6)NCTNO-(0.4)BT	4.96 ± 0.05
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	4.82 ± 0.03

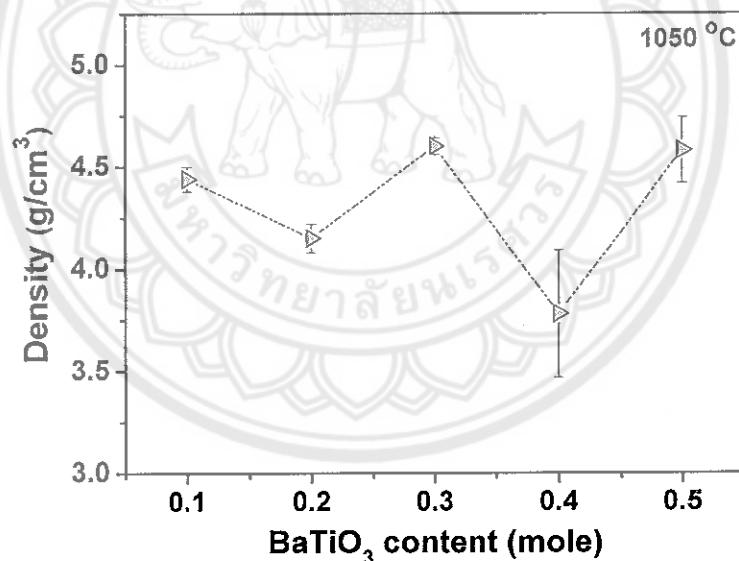

รูป 4.15 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเต็ม ณ อุณหภูมิ 1050°C มีค่าความหนาแน่นตามดังตาราง 4.4 และดังรูป 4.16

ตาราง 4.4 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเต็ม ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT	ความหนาแน่น (g/cm^3)
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	4.44 ± 0.06
(0.8)NCTNO-(0.2)BT	4.15 ± 0.07
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	4.60 ± 0.04
(0.6)NCTNO-(0.4)BT	3.78 ± 0.31
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	4.58 ± 0.16

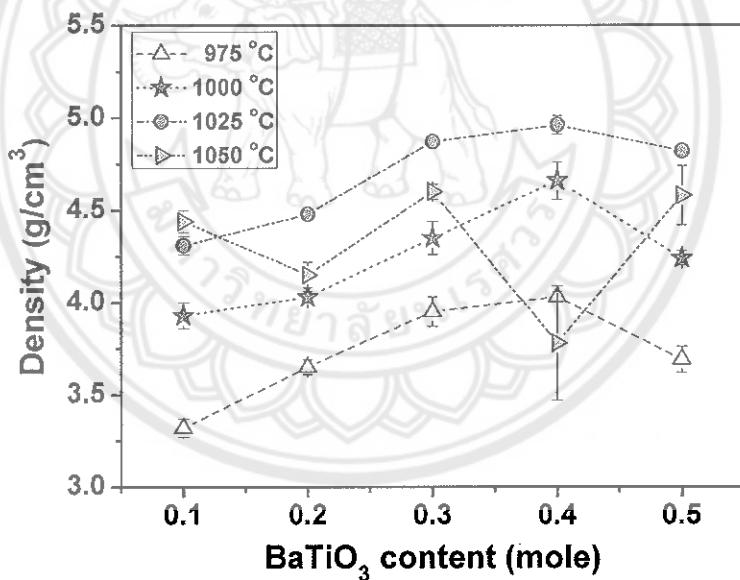

รูป 4.16 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เผาชิ้นเต็ม ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เมื่อนำความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}\text{C}$ มาเขียนรวมจะมีค่าตามตาราง 4.5 และดังรูป 4.17

ตาราง 4.5 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

อุณหภูมิชิ้นเตอร์ ($^{\circ}\text{C}$)	ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT (g/cm^3)				
	$x = 0.1$	$x = 0.2$	$x = 0.3$	$x = 0.4$	$x = 0.5$
975	3.32 ± 0.05	3.65 ± 0.04	3.95 ± 0.08	4.03 ± 0.03	3.69 ± 0.07
1000	3.93 ± 0.07	4.03 ± 0.03	4.35 ± 0.09	4.66 ± 0.10	4.24 ± 0.04
1025	4.31 ± 0.05	4.48 ± 0.03	4.87 ± 0.02	4.96 ± 0.05	4.82 ± 0.03
1050	4.44 ± 0.06	4.15 ± 0.07	4.60 ± 0.04	3.78 ± 0.31	4.58 ± 0.16

รูป 4.17 ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากข้อมูลความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อปรับค่า $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง พบว่าเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C มีค่าความหนาแน่นสูงสุดเกือบทุกการแปรค่าของ BT และพบว่าเซรามิก (0.6) NCTNO-(0.4)BT เผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 1025°C มีความหนาแน่นสูงสุด

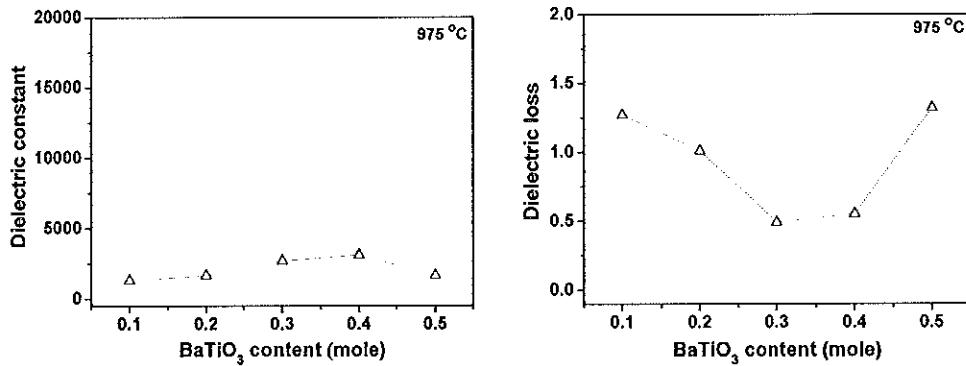
4.8 ผลการศึกษาค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$

นำเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มาขัดผิวน้ำของเซรามิกทึ่งสองข้างให้ได้ระนาบด้วยกระดาษทรายเบอร์ 200, 400, 600, 800 และ 1000 ตามลำดับ ล้างและอบให้แห้ง วัดขนาดของเส้นผ่านศูนย์กลางและความหนาของเซรามิกที่ขัดแล้ว จากนั้นทำการวัดค่าความถี่ในไฟฟ้า และการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก (Dielectric loss) โดยใช้ความถี่ใน การวัด 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง แล้วทำการคำนวณหาค่าคงที่ไดอิเล็กทริกตามสมการ (3.4)

ผลการตรวจสอบค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.6 และดังกราฟในรูป 4.18

ตาราง 4.6 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ϵ_r	$\tan\delta$
$(0.9)\text{NCTNO}-(0.1)\text{BT}$	1300	1.27
$(0.8)\text{NCTNO}-(0.2)\text{BT}$	1640	1.01
$(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$	2690	0.49
$(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$	3100	0.55
$(0.5)\text{NCTNO}-(0.5)\text{BT}$	1660	1.32

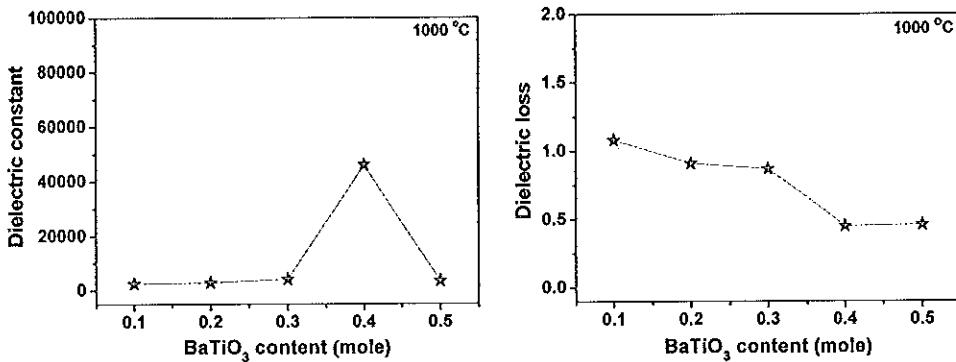
รูป 4.18 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

จากตาราง 4.6 และกราฟในรูป 4.18 พบร่วมกันว่าเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C นั้น ยังให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่น้อย และมีค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิกมาก ไม่เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งาน ทั้งนี้สอดคล้องกับค่าความหนาแน่นของเซรามิกที่เงื่อนไขเดียวกันนี้มีค่าไม่มากนัก

ผลการตรวจสอบค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.7 และดังกราฟในรูป 4.19

ตาราง 4.7 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ϵ_r	$\tan\delta$
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	2480	1.08
(0.8)NCTNO-(0.2)BT	2860	0.91
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	4100	0.87
(0.6)NCTNO-(0.4)BT	46010	0.45
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	3420	0.46

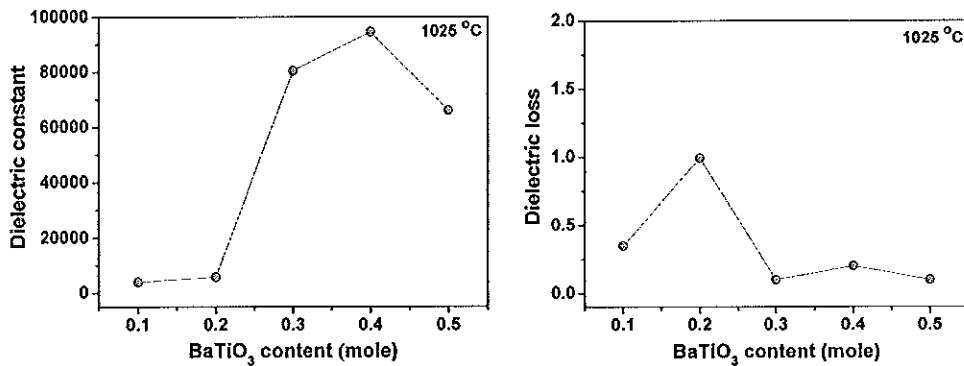
รูป 4.19 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan \delta$) ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO- (x) BT เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000\text{ }^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

จากตาราง 4.7 และกราฟในรูป 4.19 พบร้าเซรามิก $(1-x)$ NCTNO- (x) BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000\text{ }^\circ\text{C}$ นั้น ให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่สูงกว่าเซรามิกเดียวกันที่เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975\text{ }^\circ\text{C}$ และยังมีค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิกค่อนข้างสูงอยู่ จึงยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งาน ทั้งนี้สอดคล้องกับค่าความหนาแน่นของเซรามิกที่ເเงินໄนเดียวกันนี้

ผลการตรวจสอบค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO- (x) BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025\text{ }^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.8 และดังกราฟในรูป 4.20

ตาราง 4.8 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan \delta$) ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO- (x) BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025\text{ }^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

เซรามิก $(1-x)$ NCTNO- (x) BT	ϵ_r	$\tan \delta$
(0.9) NCTNO- (0.1) BT	3990	0.35
(0.8) NCTNO- (0.2) BT	5850	0.99
(0.7) NCTNO- (0.3) BT	80500	0.10
(0.6) NCTNO- (0.4) BT	94590	0.20
(0.5) NCTNO- (0.5) BT	66100	0.10

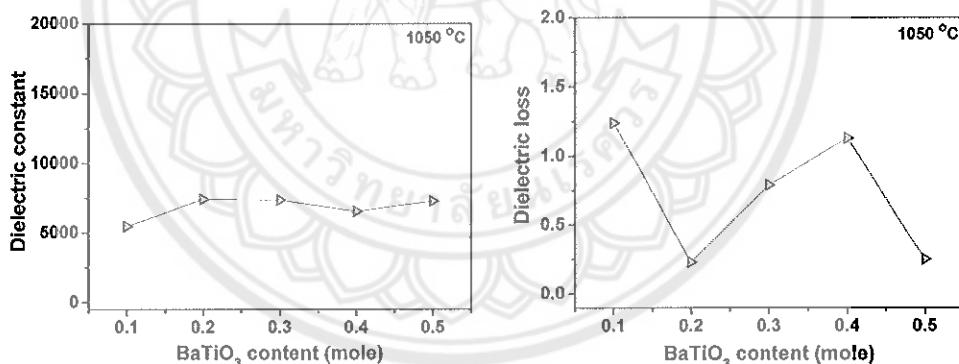
รูป 4.20 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก (tanδ) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025\text{ }^\circ\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

จากตาราง 4.8 และกราฟในรูป 4.20 พบร่วมกันว่าเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025\text{ }^\circ\text{C}$ นั้น ให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงกว่าเซรามิกเดียวกันที่เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975\text{ }^\circ\text{C}$ และ $1000\text{ }^\circ\text{C}$ และมีค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิกต่ำ เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งาน ทั้งนี้สอดคล้องกับค่าความหนาแน่นของเซรามิกที่เรื่องไข่เดียวกันนี้ที่มีความหนาแน่นสูงที่สุดในเกือบทุกการประค่า BT โดยเฉพาะเซรามิก $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ และเซรามิก $(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$ ซึ่งมีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงสุด เป็น 80500 และ 94590 ตามลำดับ และมีค่าการสูญเสียทางไดอิเล็กทริกต่ำสุด เป็น 0.1 และ 0.2 ตามลำดับ

ผลการตรวจสอบค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.9 และดังกราฟในรูป 4.21

ตาราง 4.9 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ϵ_r	$\tan\delta$
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	5470	1.24
(0.8)NCTNO-(0.2)BT	7420	1.23
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	7370	0.79
(0.6)NCTNO-(0.4)BT	6540	1.13
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	7280	0.25

รูป 4.21 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิห้อง

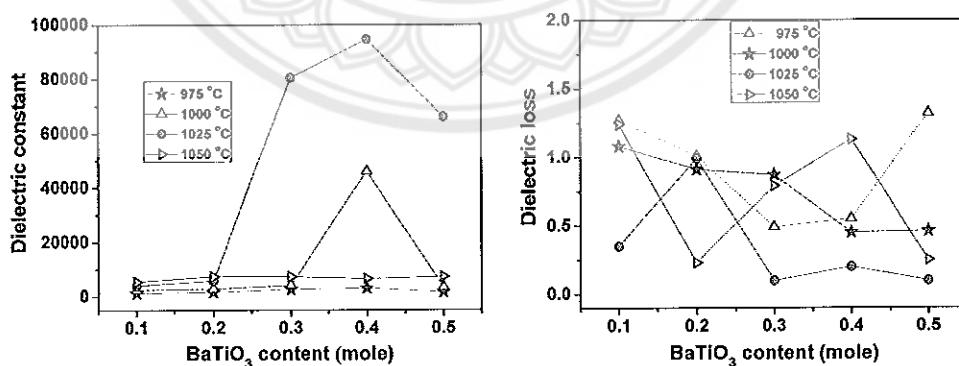
จากตาราง 4.9 และกราฟในรูป 4.21 พบว่าเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C นั้น ให้ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกต่ำกว่าเซรามิกเดียวกันที่เผาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C และมีค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิกค่อนข้างสูง ไม่เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งาน ทั้งนี้สอดคล้องกับค่าความหนาแน่นของเซรามิกที่เงื่อนไขเดียวกันนี้ที่มีความหนาแน่นไม่ค่อยแน่นอน ทั้งนี้เนื่องมาจากการอุณหภูมิใน

การเพาซินเตอร์เซรามิกสูงเกินไป ทำให้เซรามิกเริ่มมีรูพรุนบ้าง หรือเริ่มมีการหลอมรวมกันบ้าง ดังรูปถ่ายที่ได้จากการกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

เมื่อนำค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาซินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}\text{C}$ มาเขียนรวมจะมีค่าตามตาราง 4.10 และดังรูป 4.22

ตาราง 4.10 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาซินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

อุณหภูมิ ซินเตอร์ ($^{\circ}\text{C}$)	สมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT									
	$x = 0.1$		$x = 0.2$		$x = 0.3$		$x = 0.4$		$x = 0.5$	
	ϵ_r	$\tan\delta$	ϵ_r	$\tan\delta$	ϵ_r	$\tan\delta$	ϵ_r	$\tan\delta$	ϵ_r	$\tan\delta$
975	1300	1.27	1640	1.01	2690	0.49	3100	0.55	1660	1.32
1000	2480	1.08	2860	0.91	4100	0.87	46010	0.45	3420	0.46
1025	3990	0.35	5850	0.99	80500	0.10	94590	0.20	66100	0.10
1050	5470	1.24	7420	1.23	7370	0.79	6540	1.13	7280	0.25

รูป 4.22 ค่าคงที่ไดอิเล็กทริก (ϵ_r) และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ($\tan\delta$) ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO-(x)BT เพาซินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง วัดที่ความถี่ 1 kHz ณ อุณหภูมิทั้ง 4

จากตาราง 4.10 และกราฟในรูป 4.22 พบว่าเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050^{\circ}C$ นั้น ทำให้เห็นภาพรวมของค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริกของเซรามิก ซึ่งพบว่าเซรามิก $(0.7)NCTNO-(0.3)BT$ และเซรามิก $(0.6)NCTNO-(0.4)BT$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ มี ค่าคงที่ไดอิเล็กทริกที่โดยเด่นมาก และมีค่าการสูญเสียเนื่องจากความร้อนทางไดอิเล็กทริก ของเซรามิกต่ำมาก เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งาน ทั้งนี้สอดคล้องกับค่าความหนาแน่น ของเซรามิกที่เงื่อนไขเดียวกันนี้ที่มีความหนาแน่นสูงทั้ง 2 เงื่อนไข สอดคล้องกับงานวิจัยก่อน หน้านี้ที่เมื่อความหนาแน่นของเซรามิกสูงขึ้นจะทำให้สมบัติทางไดอิเล็กทริกดีขึ้น [28-30]

4.9 ผลการศึกษาค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก

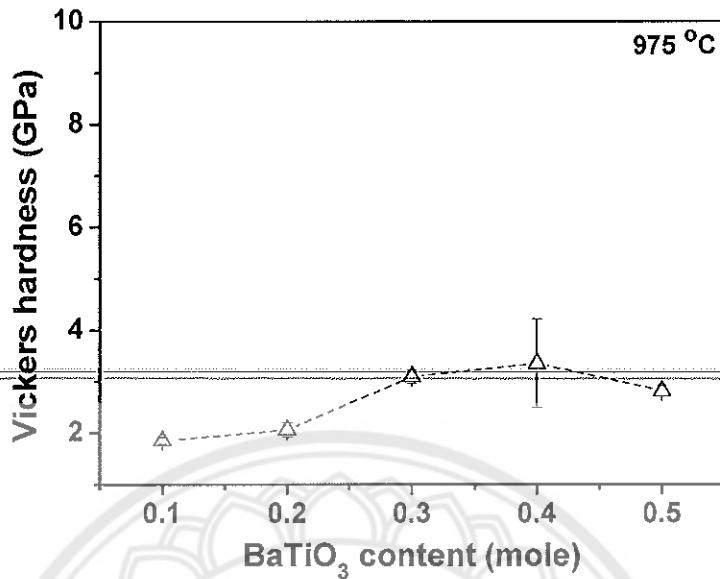

นำเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มาทำการขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 150, 240, 360, 600, 800 และ 1000 เพื่อให้มีผิวน้ำเรียบได้ระนาบ และขัดเงาด้วยสเปรย์ผงขัดเพชรที่มีอนุภาค $6 \mu\text{m}$, $3 \mu\text{m}$ และ $1 \mu\text{m}$ จนผิวน้ำของขั้นงานมีความเงาเป็นgradely จึงนำขั้นงานนี้ล้าง อบ และทดสอบ ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ ด้วยเครื่องทดสอบค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ นำร้อยกต ที่ได้ไปวัดค่าร้อยกตและคำนวณค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ตามสมการ (3.5)

ผลที่ได้จากการวัดค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.11 และดังกราฟในรูป 4.23

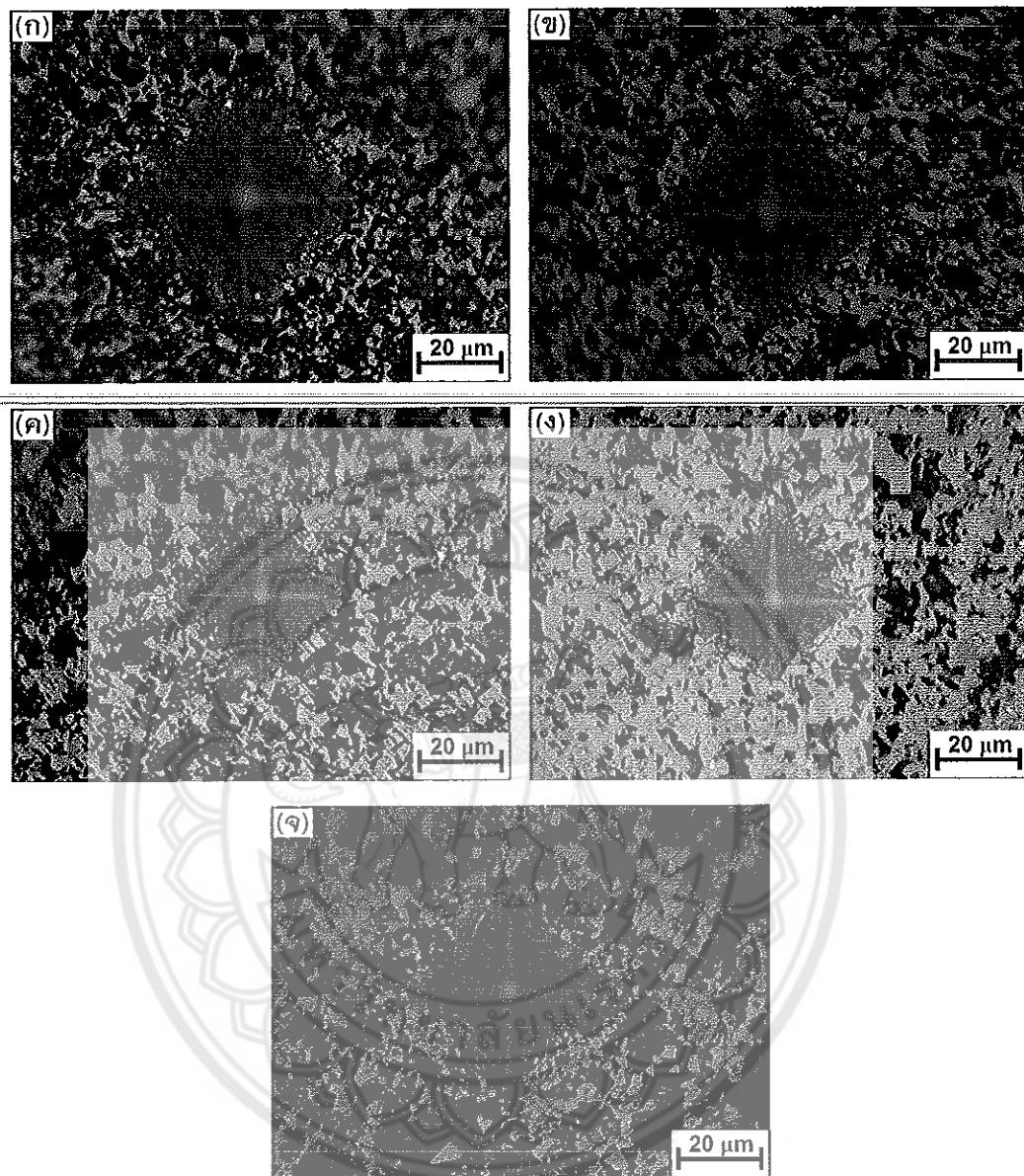
ตาราง 4.11 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

เซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$	ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ (GPa)
$(0.9)NCTNO-(0.1)BT$	1.85 ± 0.07
$(0.8)NCTNO-(0.2)BT$	2.06 ± 0.14
$(0.7)NCTNO-(0.3)BT$	3.10 ± 0.13
$(0.6)NCTNO-(0.4)BT$	3.36 ± 0.86
$(0.5)NCTNO-(0.5)BT$	2.82 ± 0.10

รูป 4.23 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากราฟในรูป 4.23 และจากตาราง 4.11 จะเห็นว่าค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มีค่าค่อนข้างต่ำ นั่นคือเซรามิกยังมีความพรุนสูง และมีความหนาแน่นต่ำ รูปถ่ายตัวยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ แสดงตั้งรูป 4.24 ซึ่งจะเห็นรอยกดแบบวิกเกอร์ค่อนข้างใหญ่

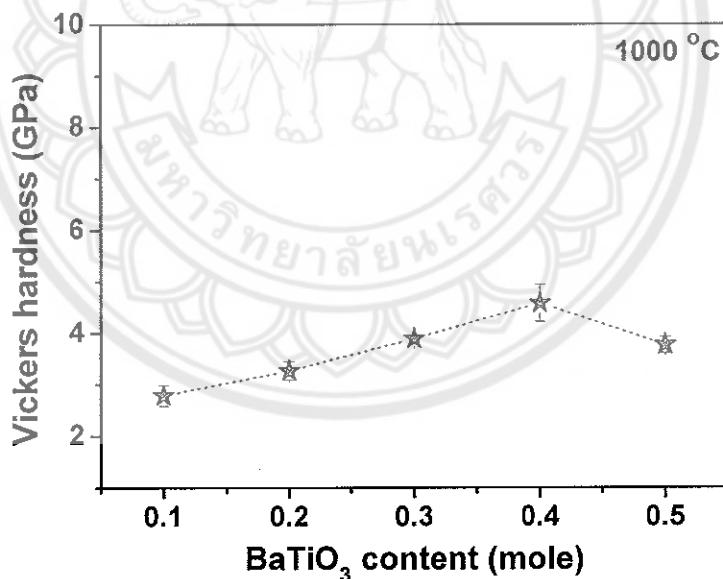

รูป 4.24 ภาพถ่ายด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสงของรอยกัดแบบวิภาคgeoร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เผา ชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$ (ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$

ผลที่ได้จากการวัดค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.12 และดังกราฟในรูป 4.25

ตาราง 4.12 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

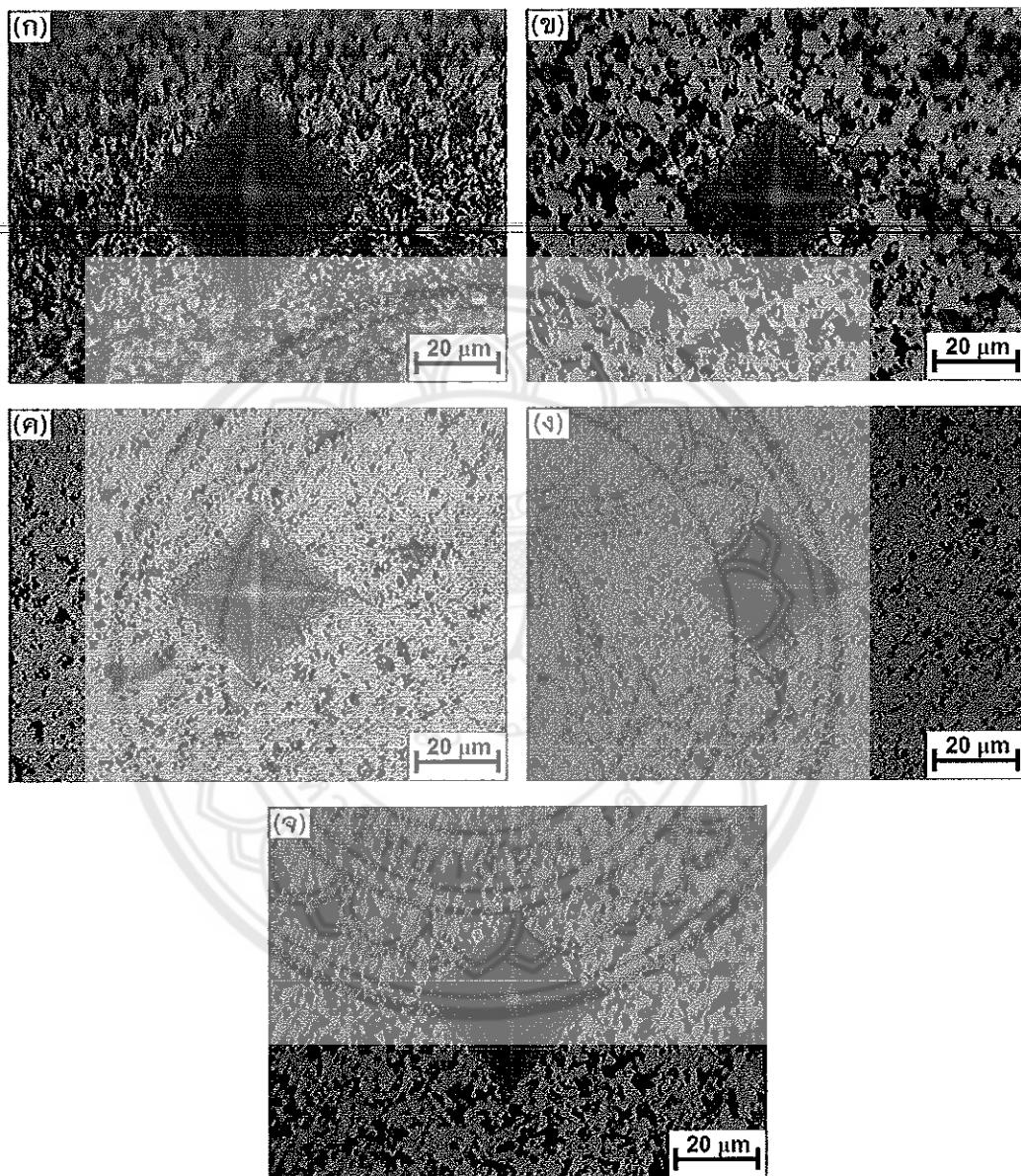
เซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$	ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ (GPa)
$(0.9)NCTNO-(0.1)BT$	2.79 ± 0.20
$(0.8)NCTNO-(0.2)BT$	3.27 ± 0.18
$(0.7)NCTNO-(0.3)BT$	3.89 ± 0.06
$(0.6)NCTNO-(0.4)BT$	4.58 ± 0.36
$(0.5)NCTNO-(0.5)BT$	3.77 ± 0.15

รูป 4.25 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากกราฟในรูป 4.25 และจากตาราง 4.12 จะเห็นว่าค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1000^{\circ}C$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มีค่าความแข็งสูงกว่าของเซรามิกเดียวกันเมื่อเผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ $925^{\circ}C$ ใน

ทุกเงื่อนไขของการเติม BT แต่ค่าความแข็งที่ได้ก็ยังไม่สูงมาก รูปถ่ายด้วยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ แสดงดังรูป 4.26

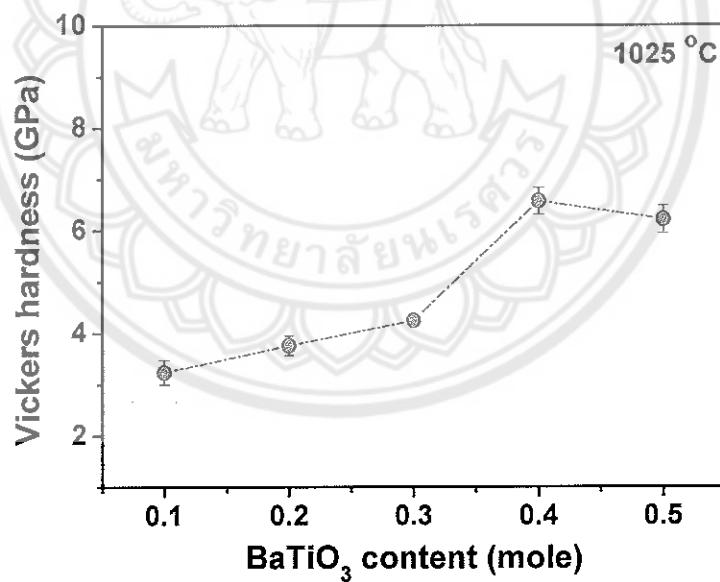

รูป 4.26 ภาพถ่ายด้วยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่
ซินเทอร์ ณ อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (ก) $x = 0.1$ (ข) $x = 0.2$ (ค) $x = 0.3$
(ง) $x = 0.4$ และ (จ) $x = 0.5$

ผลที่ได้จากการวัดค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.13 และดังกราฟในรูป 4.27

ตาราง 4.13 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

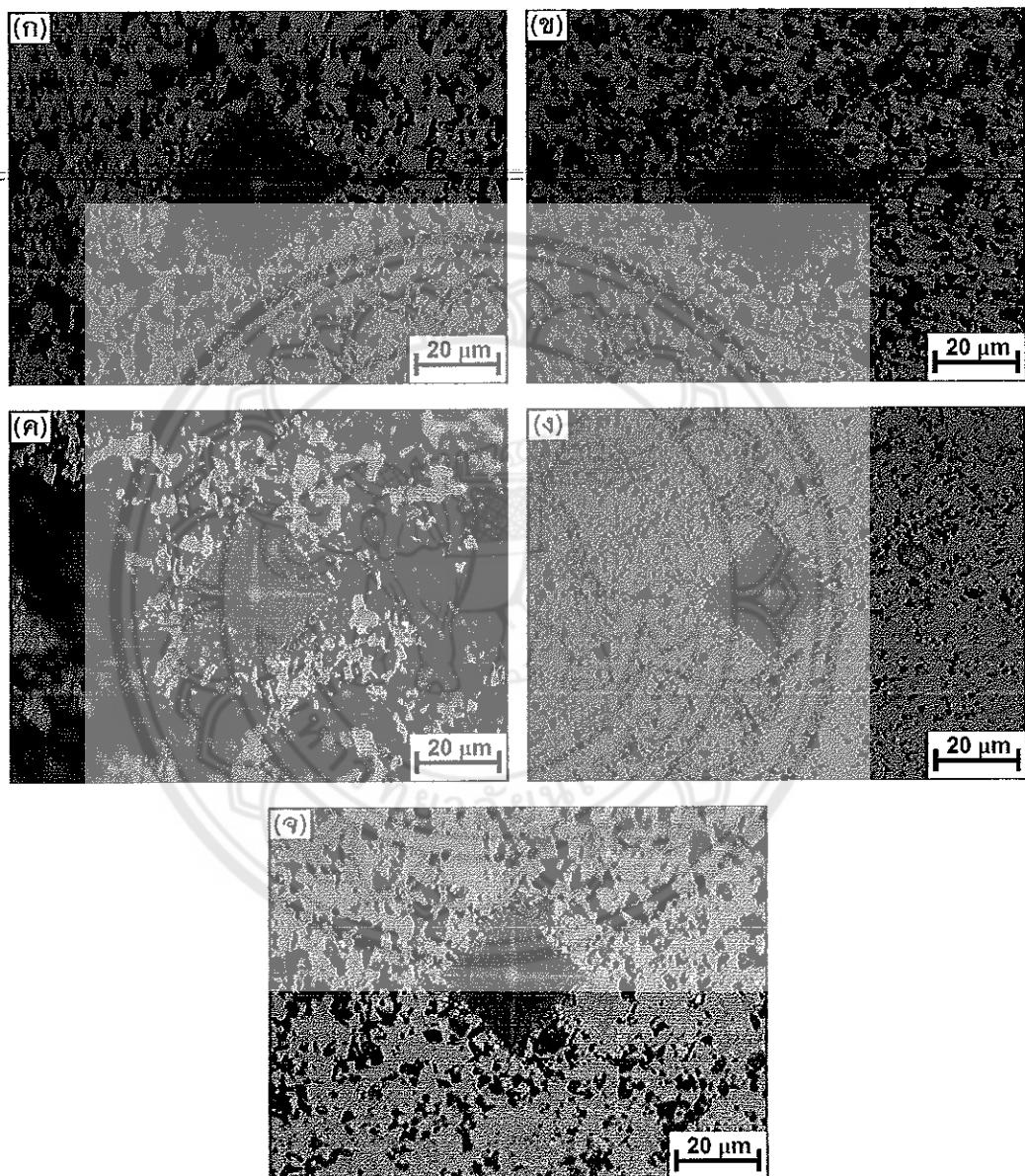
เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ (GPa)
$(0.9)\text{NCTNO}-(0.1)\text{BT}$	3.24 ± 0.24
$(0.8)\text{NCTNO}-(0.2)\text{BT}$	3.76 ± 0.19
$(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$	4.25 ± 0.09
$(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$	6.57 ± 0.26
$(0.5)\text{NCTNO}-(0.5)\text{BT}$	6.21 ± 0.27

รูป 4.27 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากกราฟในรูป 4.27 และจากตาราง 4.13 จะเห็นว่าค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มีค่าความแข็งสูงกว่าของเซรามิกเดียวกันเมื่อเผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 925°C

และ 1000°C ในทุกเงื่อนไขของการเติม BT ค่าความแข็งที่ได้ก็ยังไม่สูงและไม่ต่ำมาก รูปถ่ายด้วยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1\text{--}0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C แสดงดังรูป 4.28

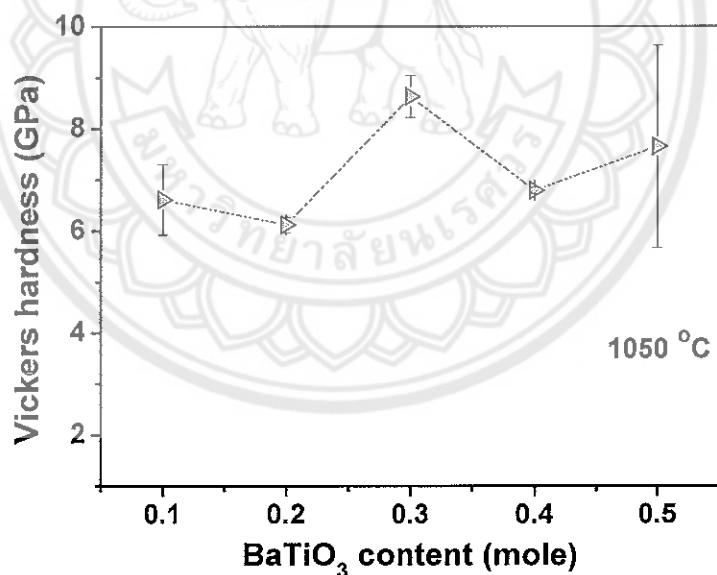

รูป 4.28 ภาพถ่ายด้วยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เพาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (g) $x = 0.1$ (h) $x = 0.2$ (i) $x = 0.3$ (j) $x = 0.4$ และ (j) $x = 0.5$

ผลที่ได้จากการวัดค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง เป็นดังตาราง 4.14 และดังกราฟในรูป 4.29

ตาราง 4.14 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

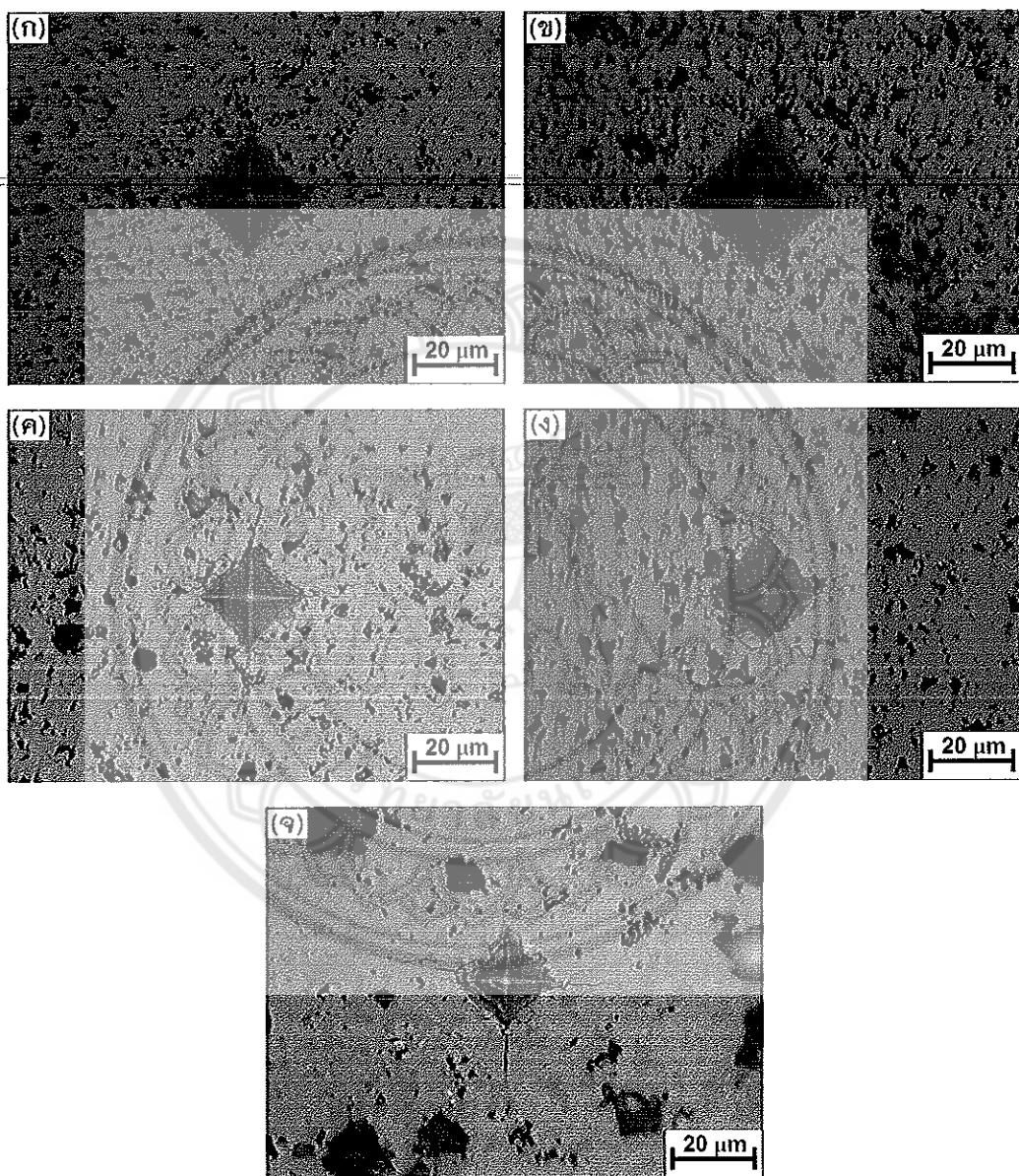
เซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$	ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ (GPa)
$(0.9)\text{NCTNO}-(0.1)\text{BT}$	6.61 ± 0.69
$(0.8)\text{NCTNO}-(0.2)\text{BT}$	6.12 ± 0.15
$(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$	8.63 ± 0.41
$(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$	6.79 ± 0.06
$(0.5)\text{NCTNO}-(0.5)\text{BT}$	7.65 ± 1.98

รูป 4.29 ค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากราฟในรูป 4.29 และจากตาราง 4.13 จะเห็นว่าค่าความแข็งระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง มีค่าความแข็งสูงกว่าของเซรามิกเดียวกันเมื่อเผาชิ้นเตอร์ที่อุณหภูมิ 975 -

1025 °C ในทุกสี่ตอนไข่ของการเติม BT ค่าความแข็งที่ได้มีค่าสูงมาก แต่ไม่ค่อยสม่ำเสมอเท่าใด นัก รูปถ่ายด้วยกล้องแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เผาเซ็นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050 °C แสดงดังรูป 4.30

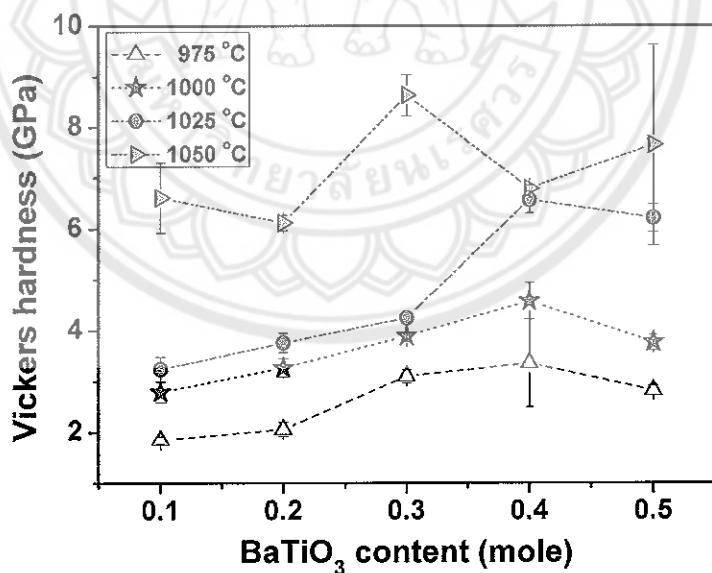

รูป 4.30 ภาพถ่ายด้วยกล้องจลน์ทรรศน์แบบแสงของรอยกดแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เผาเซ็นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050 °C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยที่ (g) $x = 0.1$ (h) $x = 0.2$ (i) $x = 0.3$ (j) $x = 0.4$ และ (k) $x = 0.5$

เมื่อนำค่าความแข็งระดับจลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO $-(x)$ BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ มาเขียนรวมจะมีค่าตามตาราง 4.15 และดังรูป 4.31

ตาราง 4.15 ค่าความแข็งระดับจลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO $-(x)$ BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975 - 1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

อุณหภูมิซินเตอร์ ($^{\circ}\text{C}$)	ค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO $-(x)$ BT				
	(GPa)				
	$x = 0.1$	$x = 0.2$	$x = 0.3$	$x = 0.4$	$x = 0.5$
975	1.85 ± 0.07	2.06 ± 0.14	3.10 ± 0.13	3.36 ± 0.86	2.82 ± 0.10
1000	2.79 ± 0.20	3.27 ± 0.18	3.89 ± 0.06	4.58 ± 0.36	3.77 ± 0.15
1025	3.24 ± 0.24	3.76 ± 0.19	4.25 ± 0.09	6.57 ± 0.26	6.21 ± 0.27
1050	6.61 ± 0.69	6.12 ± 0.15	8.63 ± 0.41	6.79 ± 0.06	7.65 ± 1.98

รูป 4.31 ค่าความแข็งระดับจลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO $-(x)$ BT เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

จากราฟในรูป 4.31 และจากตาราง 4.13 แสดงค่าความแข็งระดับจลภาคแบบวิกเกอร์ของเซรามิก $(1-x)$ NCTNO $-(x)$ BT เมื่อ $x = 0.1-0.5$ เพาชินเตอร์ ณ อุณหภูมิ $975-1050\text{ }^{\circ}\text{C}$ เป็น

เวลา 10 ชั่วโมง พบร้าเซรามิก $(0.9)NCTNO-(0.1)BT$ เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975°C มีค่าความแข็งระดับจลภาคแบบวิกเกอร์น้อยที่สุดโดยมีค่าความแข็ง $1.85 \pm 0.07 \text{ GPa}$ และเซรามิก $(0.7)NCTNO-(0.3)BT$ เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C มีค่าความแข็งระดับจลภาคสูงสุด โดยมีค่าเป็น $8.63 \pm 0.41 \text{ GPa}$ แต่เซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C มีค่าความแข็งสูงนั้นเนื่องมาจากการขนาดเกรณและลักษณะของเซรามิกนี้ค่อนข้างใหญ่ รอยกดที่ได้จึงค่อนข้างเล็ก และค่าความแข็งของเซรามิกที่สูงมากจะมีข้อเสียที่เปราะ และหักง่าย ดังนั้นเซรามิก $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ที่เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1050°C นี้จึงไม่เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้

งาน

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

สำหรับงานวิจัยเรื่องสมบัติเชิงกลและสมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ที่เตรียมโดยวิธีบูร์กิริยาของแข็งแบบดั้งเดิม เงื่อนไขที่เหมาะสมในการเตรียมผงพลีกในระบบ $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ หรือเรียกว่าผงพลีก NCTNO โดยใช้อุณหภูมิในการเผาแคล็คซ์ 950 °C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

เมื่อนำผงพลีก NCTNO ผสมกับผงพลีก BaTiO_3 หรือเรียกว่าผงพลีก BT โดยมีสัดส่วนจำนวนโมลเป็นดังนี้ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ปริมาณจำนวนโมลของ BT หรือ $x = 0.1-0.5$ ขึ้นไป และเผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 975, 1000, 1025 และ 1050 °C เป็นเวลา 10 ชั่วโมง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทุกเงื่อนไขของการแปรค่าจำนวนโมลของ BT และทุกอุณหภูมิชิ้นเตอร์ พบร่องรอยของ NCTNO และ BT
2. พบร่องรอยของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทุกเงื่อนไขของการแปรค่าจำนวนโมลของ BT และทุกอุณหภูมิชิ้นเตอร์ มีขนาดของเกรนใหญ่ขึ้น เมื่ออุณหภูมิชิ้นเตอร์สูงขึ้น โดยที่อุณหภูมิชิ้นเตอร์ 1025 °C พบร่องรอยของเกรนมีการแน่นตัวมากกว่าที่อุณหภูมิชิ้นเตอร์อื่น
3. ความหนาแน่นของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ที่มีความหนาแน่นมากที่สุดได้แก่เซรามิก $(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025 °C รองลงมาต่อเซรามิก $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิเดียวกัน
4. สมบัติไดอิเล็กทริกของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ทั้งค่าคงที่ไดอิเล็กทริก และค่าการสูญเสียความร้อนทางไดอิเล็กทริก วัดที่ความถี่ 1 kHz และวัดที่อุณหภูมิห้อง พบร่องรอยของเซรามิก $(0.6)\text{NCTNO}-(0.4)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025 °C มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงสุดคือ 94590 และมีค่าการสูญเสียความร้อนทางไดอิเล็กทริก 0.2 ในขณะที่เซรามิก $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ เผาชิ้นเตอร์ ณ อุณหภูมิเดียวกัน มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงรองลงมาคือ 80500 และมีค่าการสูญเสียความร้อนทางไดอิเล็กทริก 0.1 ซึ่งเซรามิกทั้งสองเงื่อนไขเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้งานทางด้านวัสดุไดอิเล็กทริก

5. สมบัติเชิงกลของเซรามิกในระบบ $(1-x)NCTNO-(x)BT$ ในงานวิจัยใช้ค่าความแข็งในระดับจุลภาคแบบวิกเกอร์ ซึ่งพบว่าเซรามิก $(0.6)NCTNO-(0.4)BT$ เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ มีค่าความแข็ง 6.57 GPa ขณะที่เซรามิก $(0.7)NCTNO-(0.3)BT$ เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิเดียวกัน มีค่าความแข็ง 4.25 GPa ซึ่งเป็นค่าความแข็งที่ไม่สูงหรือต่ำนักนิ่งไป

โดยภาพรวมสามารถเลือกเงื่อนไขในการเตรียมเซรามิกในระบบ $(1-x)NCTNO-(x)BT$ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้งานได้เป็นเซรามิก $(0.6)NCTNO-(0.4)BT$ และเซรามิก $(0.7)NCTNO-(0.3)BT$ เผาชิโนเตอร์ ณ อุณหภูมิ $1025^{\circ}C$ เป็นเงื่อนไขที่เหมาะสม

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยนี้ได้พบว่าซึ่งมีวิธีการเตรียมผงผลึกและเซรามิกอีกหลายแบบ สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้เพื่อให้ได้วิธีการเตรียมผงผลึกและเซรามิกที่ง่ายและลดต้นทุนในการผลิต และได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพดี ซึ่งอยู่ที่ความลักษณะเดียดในกระบวนการเตรียม และยังสามารถศึกษาวิจัยได้อีกหลายวิธี

เอกสารอ้างอิง

- [1] C.C. Homes, T. Vogt, S.M. Shapiro, S. Wakimoto, M.A. Subramanian and A.P. Ramirez, "Charge transfer in the high dielectric constant materials $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{CdCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ ", *Phys Rev B.*, 67: 092106 1–4, 2003.
- [2] M.A. Subramanian, D. Li, N. Duran, B.A. Reisner and A.W. Sleight, "RAPID COMMUNICATION-High-Dielectric-Constant in $\text{ACu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{ACu}_3\text{Ti}_3\text{FeO}_{12}$ Phases", *J. Sol. State Chem.*, 151: 323–325, 2000.
- [3] A.F.L. Almeida, P.B.A. Fechine, J.C. Goes, M.A. Valente, M.A.R. Miranda and A.S.B. Sombra, "Dielectric properties of BaTiO_3 (BTO)– $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ (CCTO) composite screen-printed thick films for high dielectric constant devices in the medium frequency (MF) range", *Mat. Sci. Eng. B*, 111: 113–123, 2004.
- [4] W.T. Hao, J.L. Zhang, Y.Q. Tan, M.L. Zhao and C.L. Wang, "Giant dielectric permittivity properties and relevant mechanism of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{SbO}_{12}$ ceramics", *J. Am. Ceram. Soc.*, 94: 1067–1072, 2011.
- [5] N. Sangwong, W. Somphan, P. Thongbai, T. Yamwong and S. Meansiri, "Electrical responses and dielectric relaxations in giant permittivity $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{TaO}_{12}$ ceramics", *Applied Physics A*, 108: 385–392, 2012.
- [6] H.J. Hwang and K. Niihara, "Subcritical Crack Growth Phenomenon and Fractography of Barium Titanate and Barium Titanate-Based Composite", *Scripta Mater.*, 36: 183–187, 1996.
- [7] วรรณภิลัย ไชยสาร, "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและสมบัติเชิงกลในเซรามิกแบบเรียมไทเทเนต–เลดเซอร์โคเนตไทเทเนต" วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2546.
- [8] D.L. Hankey and J.V. Biggers, "Solid-State Reaction in the System $\text{PbO}-\text{TiO}_2-\text{ZrO}_2$ ", *J. Am. Ceram. Soc.*, 64: c172–c173, 1981.
- [9] A.J. Moulson and J.M. Herbert. *Electroceramics: Material, Properties and Applications*, 2003; (2nd ed.), John Wiley and Sons Ltd, West Sussex, England.
- [10] รัตติกร อิ้มนิรัณ, เอกสารประกอบการสอนวิชาคุณลักษณะเฉพาะและสมบัติของวัสดุ, 2545, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.

- [11] Ferroelectric-materials, สืบคันเมื่อ 8 ธันวาคม 2560 สืบคันจาก
<https://www.electrical4u.com/ferroelectric-materials/>
- [12] การผลิตเซรามิก, สืบคันเมื่อ 8 ธันวาคม 2560 สืบคันจาก
http://www.thaceramicsociety.com/pc_pre_grindmore.php
- [13] BaTiO₃ structure, สืบคันเมื่อ 8 ธันวาคม 2560 สืบคันจาก
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:BaTiO₃_oxygen_coordination.png](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:BaTiO3_oxygen_coordination.png)
-
- [14] B.A. Bender and M.-J. Pan, "The effect of processing on the giant dielectric properties of CaCu₃Ti₄O₁₂", *Mat. Sci. Eng. B*, **117**: (2005) 339–347.
- [15] B. Shri Prakash and K.B.R. Varma, "Effect of sintering conditions on the dielectric properties of CaCu₃Ti₄O₁₂ and La_{2/3}Cu₃Ti₄O₁₂ ceramics: A comparative study", *Physica B*, **328**: 312–319, 2006.
- [16] B. Shri Prakash and K.B.R. Varma, "Microstructural and dielectric properties of donor doped (La³⁺) CaCu₃Ti₄O₁₂ ceramics", *J. Mater Sci: Mater Electron*, **17**: 899–907, 2006.
- [17] B. Shri Prakash and K.B.R. Varma, "Effect of sintering conditions on the microstructural, dielectric, ferroelectric and varistor properties of CaCu₃Ti₄O₁₂ and La_{2/3}Cu₃Ti₄O₁₂ ceramics belonging to the high and low dielectric constant members of ACu₃M₄O₁₂ (A = alkali, alkaline-earth metal, rare-earth metal or vacancy, M = transition metal) family of oxides", *Physica B*, **403**: 2246–2254, 2008.
- [18] M.A. Subramanian and A.W. Sleight, "ACu₃Ti₄O₁₂ and ACu₃Ru₄O₁₂ perovskites: high dielectric constants and valence degeneracy", *Solid State Sciences*, **4**: 347–351, 2002.
- [19] W.T. Hao, J.L. Zhang, Y.Q. Tan and W.B. Su, "Giant dielectric-permittivity phenomena of compositionally and structurally CaCu₃Ti₄O₁₂-like oxide ceramics, *J. Am. Ceram. Soc.*, **92**: 2937–2943, 2009.
- [20] S.H. Jin, H.P. Xia and Y.P. Zhang, "Effect of La-doping on the properties of CaCu₃Ti₄O₁₂ dielectric ceramics", *Ceramics International*, **35**: 309–313, 2009.
- [21] O.P. Raman Kashyap and R.P. Thakur, Tandon, "study of structural, dielectric and electrical conduction behavior of Gd substituted CaCu₃Ti₄O₁₂ ceramics, *Ceramics International*, **38**: 3029–3037, 2012.

[22] W. Somphan, N. Sangwong, T. Yamwong and P. Thongbai, "Giant dielectric and electrical properties of sodium yttrium copper titanate: $\text{Na}_{1/2}\text{Y}_{1/2}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$, *Journal of Materials Science: Materials in Electronics*, **23**: 1229–1234, 2012.

[23] Y. Liu, W. Wang, J. Huang, F. Tang, C. Zhu and Y. Cao, "Dielectric properties of giant permittivity $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics", *Ceramics International*, **39**: 9201–9206, 2013.

[24] E.J. Kramer, P. Haasen and R. Cahn, *Materials Science and Technology*. New York: VCH, 1992.

[25] วีระศักดิ์ อุดมกิตติเดชา และคณะ, เครื่องมือวิจัยทางวัสดุศาสตร์: ทฤษฎีและหลักการทำงานเบื้องต้น, กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

[26] Instruction Manual, Microhardness Tester MXT- α 3, MXT- α 7, MXT- α 3e, MXT- α 7e, Matsuzawa Seiki Co.,LTD.

[27] Powder Diffraction File, Card No. 85-1791. Joint Committee for Powder Diffraction Standards (JCPDS) PDF-4. International Centre for Diffraction Data (ICDD), 2000.

[28] H-I. Hsiang, C-S. Hsi, C-C. Huang and S-L. Fu, "Sintering behavior and dielectric properties of BaTiO_3 ceramics with glass addition for internal capacitor of LTCC", *J Alloy Compd.*, **459**, 307–310, 2008.

[29] V.A. Chaudhari and G.K. Bichile, "Synthesis, structural, and electrical properties of pure PbTiO_3 ferroelectric ceramics", *Smart Materials Research*; Article ID 147524, 9 pages, 2013.

[30] S. Pattipaka, P. Mahesh and D. Pamu, "Structural and dielectric properties of lead free $\text{Bi}_{0.5}\text{Na}_{0.5}\text{TiO}_3$ ceramics", *AIP Conference Proceedings*; 1728(1), 10.1063/1.4946403, 2016.

Output ที่ได้จากการโครงการ

1. ตีพิมพ์ใน Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาศาสตร์วิจัยครั้งที่ 9 ชมพูนุช วรังคณกุล. ผลของแบเรียมไททาเนตต่อโครงสร้างเฟสและโครงสร้างอุณหภูมิ ของเซรามิก ใชเดี่ยมคอปเปอร์ไททาเนียมในโอเบต. Proceedings the 9th Science Research Conference, 25–26 พฤษภาคม 2560, มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี, PY97–103.
2. ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
Chompoonuch Warangkanagool. Properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics with various sintering temperatures prepared by conventional solid-state reaction method. *Integrated Ferroelectrics* 2018; vol. 187, 173–180. Impact factor 0.203 (SJR Quartile 3)

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ "วิทยาศาสตร์ฯ ครั้งที่ ๙"

**ผลของแบนเรียมไททาเนตต่อโครงสร้างเฟสและโครงสร้างอุลจุลภาคของเซรามิก
ใชเดียมคอมป์เลอร์ไททาเนียมในอิโอบেต**

Effects of BaTiO₃ on phase structure and microstructure of NaCu₃Ti₃NbO₁₂ ceramics

งามอนุช วรวงศ์กานต์^{1,2*}

Chompoonuch Warongkanagool^{1,2*}

¹ภาควิชาภิสิกรรม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 9.พิษณุโลก 65000

²สถานวิจัยเพื่อความมั่นคงทางวิชาการสำนักวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 9.พิษณุโลก 65000

บทคัดย่อ

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาผลของแบนเรียมไททาเนตต่อโครงสร้างเฟสและโครงสร้างอุลจุลภาค ของเซรามิกใชเดียมคอมป์เลอร์ไททาเนียมในอิโอบেต หรือเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ โดยการแบ่งค่า x เป็น 0, 0.2 และ 0.4 ในล แมสเซนทรอลที่อุณหภูมิ 975, 1000, 1025 และ 1050 องศาเซลเซียส เผาเป็นเวลา 10 ชั่วโมง ตรวจสอบโครงสร้างเฟส และ ให้ผลลัพธ์ดังนี้ เมื่อเพิ่มปริมาณ BaTiO₃ ทำให้เกิดการลดขนาดของรังสีเอกซ์ และด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กทรอนแบบส่องการดู ตามลำดับ หา ความหนาแน่นโดยวิธีการคิดตัว พบเพิ่มขึ้นของ BaTiO₃ ในโครงสร้างเฟสของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ และยังพบว่า BaTiO₃ ไปยังยังคงอิสระอยู่ในรูปแบบของกรainless ทำให้เก็บขนาดของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ มีขนาดเล็กลง ผ่อนปรนการเสริมแรงมากขึ้น ให้ได้ความหนาแน่นสูงสุดคือ เมารินเตอร์ ณ อุณหภูมิ 1025 องศาเซลเซียส และเมื่อ BaTiO₃ เป็นปริมาณ 0.4 ในล

คำสำคัญ : เซรามิกใชเดียมคอมป์เลอร์ไททาเนียมในอิโอบেต เซรามิกแบนเรียมไททาเนต โครงสร้างเฟส โครงสร้างอุลจุลภาค

Abstract

In this research, the effect of BaTiO₃ on phase structure and microstructure of NaCu₃Ti₃NbO₁₂ ceramics or $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics with various molecular weight of BT or $x = 0, 0.2$ and 0.4 were investigated. These ceramics were sintered at 975, 1000, 1025 and 1050°C for 10h. The phase structure and microstructure of these ceramics were examined by x-ray diffraction technique (XRD) and scanning electron microscopy (SEM), respectively. Density of sintered samples was measured by Archimedes method with distilled water as the fluid medium. It was found that the second phase of BaTiO₃ presents in phase structure of NaCu₃Ti₃NbO₁₂ ceramics. The BaTiO₃ second phase would inhibit grain growth of the $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics. The optimum condition for the highest density of this ceramics was sinter at 1025°C and $x = 0.4$ mol.

Keywords : NaCu₃Ti₃NbO₁₂ ceramics, BaTiO₃ ceramics, Phase structure, Microstructure

*Corresponding author. E-mail : chompoonuchp@nu.ac.th

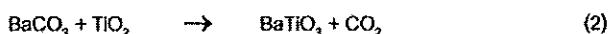
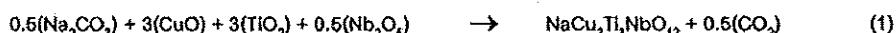
รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ "วิทยาศาสตร์ร่วม" ครั้งที่ 9

1. บทนำ

สารไดอิเล็กทริกจำพวกพิโซเดียมเทไนเดตไทเกเนต (PZT) เดทดแอลนาเนียเมอริโคเนตไทเกเนต (PLZT) เดทดไทเกเนต (PT) เดตแมกโนโลเจนในโซเบต (PMN) และเดตซิงค์ในโซเบต (PZN) เป็นสารประกอบที่นิยมนำมาใช้ในวงการอุตสาหกรรมหัวด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากความสามารถในการเปลี่ยนพลังงานกลไปเป็นพลังงานไฟฟ้า และเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าไปเป็นพลังงานกลได้ดี มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงในช่วงอุณหภูมิที่กว้าง (Homes *et al.*, 2003; Subramanian *et al.*, 2000) แต่สารประกอบที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงนั้นส่วนใหญ่จะมีตะกั่ว (Pb) เป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งจะทำให้เกิดผลศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่ดีต่อสุขภาพมนุษย์ ผลกระทบทางสุขภาพของสารที่มีตะกั่วต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก ในประเทศไทยได้มีการห้ามนำเข้าและจำหน่ายสารที่มีตะกั่วในสินค้าหลายรายการ จึงจำเป็นต้องหันมาหาสารที่ไม่มีตะกั่ว เช่น สารที่มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูงในช่วงอุณหภูมิที่กว้าง 10,000 ที่ความถี่ 1 kHz จากอุณหภูมิห้องเดียว 300 องศาเซลเซียส (Almeida *et al.*, 2004) ซึ่งเป็นรากฐานที่เป็นแนวหน้าในการนำมาประยุกต์ทางเทคโนโลยี (Subramanian *et al.*, 2000) ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ที่จะศึกษาเรื่องการปรับแต่ง NaCu₃Ti₃NbO₁₂-xBaTiO₃ หรือ (1-x)NCTNO-(x)BT ซึ่ง NCTNO มีโครงสร้างคล้ายกับ CCTO มีค่าคงที่ไดอิเล็กทริกสูง (Hao *et al.*, 2011; Sangwong *et al.*, 2012) และทำการเติม BaTiO₃ หรือ BT ลงไปในเป็นธรรมชาติ NaCu₃Ti₃NbO₁₂-BaTiO₃ โดยศึกษาผลของ BT ที่มีต่อโครงสร้างไฟฟ้า และโครงสร้างฯลฯ ภาคของเราระบุ NCTNO

2. วิธีการ

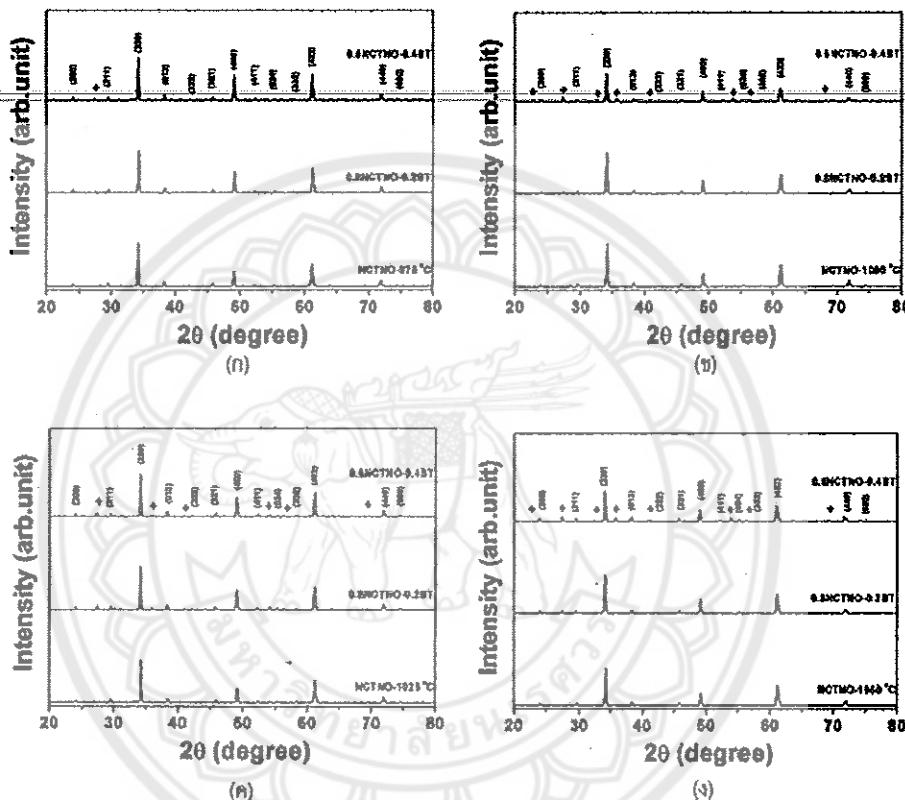
ทำการเตรียมผงหลัก NaCu₃Ti₃NbO₁₂ จากสารตั้งต้น Na₂CO₃, CuO, TiO₂ และ Nb₂O₅ ในปริมาณตามที่คำนวณจากปริมาณสารสัมภันธ์ตามสมการ (1) นำไปปฏิสนธิเป็นก้อนโดยใช้อุ่นอ่อนเป็นตัวกลางนาน 24 ชั่วโมง ทำให้แห้งและกัดขนาด จะได้เป็นผงผสม นำไปเผาแล็คในอุณหภูมิ 950 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ตัวอย่างต่อไปนี้ ความร้อน 5 องศาเซลเซียส/นาที แล้วทำการเติมผงหลัก BaTiO₃ จากสารตั้งต้น BaCO₃ และ TiO₂ ในปริมาณตามที่คำนวณจากปริมาณสารสัมภันธ์ตามสมการ (2) นำไปปฏิสนธิเป็นก้อนโดยใช้อุ่นอ่อนเป็นตัวกลางนาน 24 ชั่วโมง จากนั้นทำผงและกัดขนาด จะได้เป็นผงผสม นำไปเผาแล็คในอุณหภูมิ 900 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ตัวอย่างต่อไปนี้ ความร้อน 5 องศาเซลเซียส/นาที แล้วทำให้แห้ง ทำการทดสอบผงหลัก NaCu₃Ti₃NbO₁₂ และผงหลัก BaTiO₃ เพื่อให้เป็นผงหลักในระบบ (1-x)NaCu₃Ti₃NbO₁₂-xBaTiO₃ โดยการแบ่งค่า x = 0, 0.2 และ 0.4 ทำการทดลองเป็นก้อนรีบบิล์ดโดยผสมกับโพลิวินิลแอลกอฮอล์ (PVA) ที่มีความเรื้อรังอยู่ 3 ໂດຍน้ำหนักในสัดส่วน 1 ก้อนต่อ PVA 1 หยด เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ทำแห้ง อัดขึ้นรูปเป็นแผ่นกลม ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 10 มิลลิเมตร และหนาประมาณ 2 มิลลิเมตร โดยใช้เครื่องอัดระบบไฮดรอลิก ด้วยความดันของน้ำ 60 เมกะบาร์ คิดเป็นเวลา 30 วินาที จากนั้นนำผงหลัก (1-x)NaCu₃Ti₃NbO₁₂-xBaTiO₃ ที่ผ่านการรีบบิล์ดแล้วไปเผาชิ้นเดียว ณ อุณหภูมิ 975, 1000, 1025 และ 1050 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 ชั่วโมง ด้วยอัตราการให้ความร้อน 5 องศาเซลเซียส/นาที ศึกษาโครงสร้างไฟฟ้าและโครงสร้าง ฯลฯ ภาคของเราระบุในช่วงอุณหภูมิในระบบ (1-x)NaCu₃Ti₃NbO₁₂-xBaTiO₃ ด้วยเทคนิคการเดย์เบนชูลังซ์สีเอ็กซ์ (XRD) และก้าวของอุตสาหกรรมนิโอเล็กตรอนแบบส่องกล้อง (SEM) ตามลำดับ หากความหนาแน่นตัวบาร์อัคทิมิต (Archimedes method)

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ วิทยาศาสตร์วิจัยฯ ครั้งที่ 9

3. ผลแข็งอภิปราย

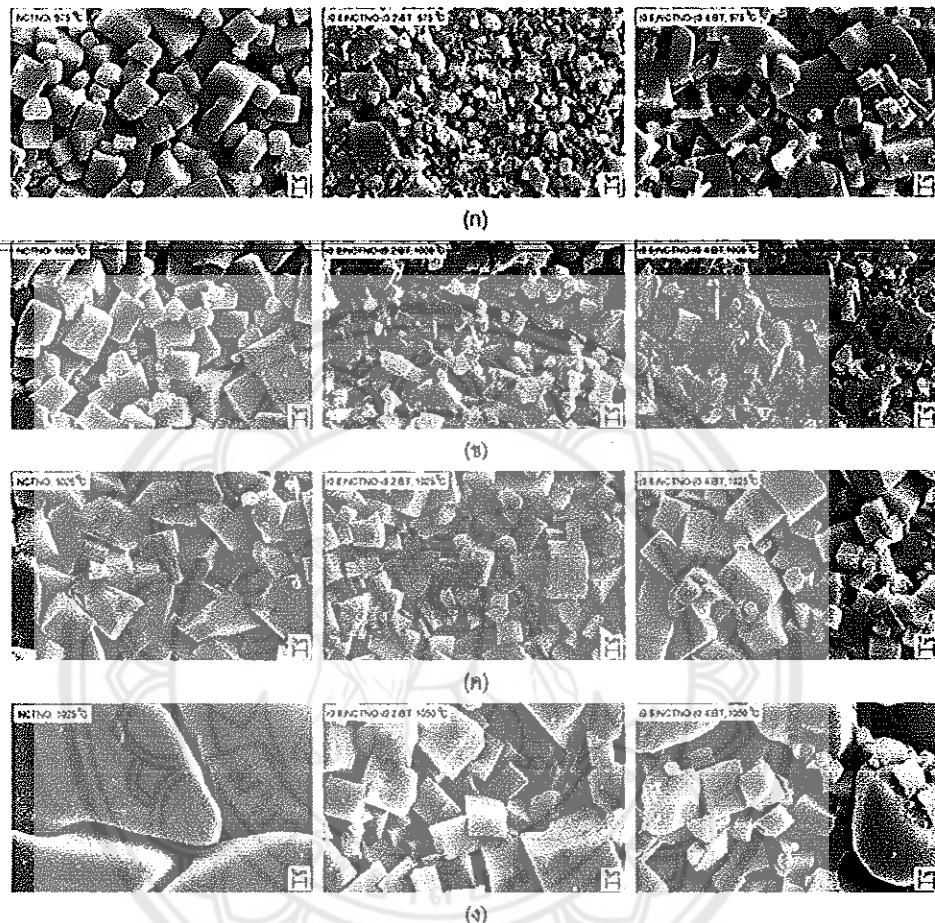
นำเข้ามาในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ที่เม็ดสีขาว ณ อุณหภูมิต่างๆ ที่ parameter x ในปริมาณ 0, 0.2 และ 0.4 มาตรฐานสอบโดยสร้างเพื่อวัดแกนนิกการเดียวบนของรังสีเอกซ์ ได้ผลดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 รูปแบบการเดียวบนของรังสีเอกซ์ของเรซามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ที่เม็ดสีขาว ณ อุณหภูมิ
(a) 975 องศาเซลเซียส (b) 1000 องศาเซลเซียส (c) 1025 องศาเซลเซียส และ (d) 1050 องศาเซลเซียส

จากรูปแบบการเดียวบนของรังสีเอกซ์ของเรซามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ในรูปที่ 1 เป็นการหา รูปแบบการเดียวบนของรังสีเอกซ์ของเรซามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ให้ (Liu et al., 2013) แต่จะมีเพิ่งรองของเรซามิก BaTiO_3 เกิดขึ้นดังที่เห็นในรูปเป็นสัญลักษณ์ที่เหลี่ยมรูปสามเหลี่ยม (◆) แสดงถึงกันห้อมูล BT ในฐานร่องรอยหมายเลข 85-1791 (Powder Diffraction File, 2000, JCPDS file no. 85-1791) ซึ่งจะพบว่ามีเพิ่งรองเกิดมากขึ้นเมื่อมีการเติม ปริมาณของ BaTiO_3 เพิ่มขึ้น และเมื่ออุณหภูมิในการมากรอบตัวอย่าง 1000 องศาเซลเซียสขึ้นไป จะพบเพิ่งรองมากขึ้น
เมื่อนำเข้ามาในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ที่เม็ดสีขาว ณ อุณหภูมิต่างๆ ที่ parameter x ในปริมาณ 0, 0.2 และ 0.4 มาตรฐานสอบโดยสร้างด้วยกลไกเดียวกันซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบต่อติดต่อ ได้ผลดังรูปที่ 2

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ "วิทยาศาสตร์วิจัย" ครั้งที่ 9

รูปที่ 2 ภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดีบบริเวณผิวน้ำของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เมื่อปรับอุณหภูมิที่สูงขึ้น (ก) 975 องศาเซลเซียส (ข) 1000 องศาเซลเซียส (ค) 1025 องศาเซลเซียส และ (ง) 1050 องศาเซลเซียส โดยภาพแรกถ่ายเมื่อ $x = 0$ ภาพถัดมาถ่าย $x = 0.2$ และภาพถ่ายล่ามือ $x = 0.4$ ตามลำดับ

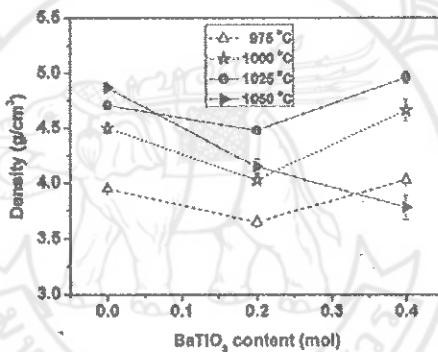
ในรูปที่ 2 เป็นภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องการดีบบริเวณผิวน้ำของเซรามิกในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ จะพบว่าเมื่อเพิ่มอุณหภูมิที่สูงขึ้น เซรามิกมีการแปรรูปตัวมากขึ้น ดังรูปในภาพถ่ายห้องทดลองที่ 2 (ก) ถึง (ง) และเมื่อทำการต้ม BaTiO_3 เป็นเวลาม 0.2 และ 0.4 โมล จะทำให้ขนาดของกรานของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ มีขนาดลดลง ดังรูปถูกถอดและแก้ไขตามลำดับ แสดงว่า BaTiO_3 ได้ปฏิบัติการเดิบโครงสร้างกราน ทำให้ขนาดกรานของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เสิร์ฟก่อกรานขนาดกรานของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ อย่างเดียว ตลอดทั้งภัณฑ์วิจัยของ Chaisan และคณะ ซึ่งได้ศึกษาสมบัติของเซรามิกในระบบ PZT-BT หน่วยนี้เดิน BT เข้าไปในระบบของเซรามิก PZT จะทำให้ขนาดกรานของเซรามิกลดลง (Chaisan et al., 2009)

รายงานศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้การ “วิทยาศาสตร์เชิงค้น” ครั้งที่ ๙

เพื่อนำเข้ามาใช้ในระบบ $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ที่แบ่งเป็น x และ $1-x$ ตามน้ำหนัก ที่ได้รับอนุญาติใช้ในประเทศไทย (วิธีสังเคราะห์ อุดมกิจเดชา แต่คง, 2543) จะให้ผลลัพธ์ดังตารางที่ ๑ และดังรูปที่ ๓

ตารางที่ ๑ ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เมื่อ $x = 0, 0.2$ และ 0.4 เมาร์ชเชอร์ที่อุณหภูมิ ๙๗๕, ๑๐๐๐, ๑๐๒๕ และ ๑๐๕๐ องศาเซลเซียส

ปริมาณ BaTiO_3 หรือ x (mol)	ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ (g/cm^3)			
	ชินเชอร์ท ๙๗๕ °C	๑๐๐๐ °C	๑๐๒๕ °C	๑๐๕๐ °C
0	3.95 ± 0.02	4.50 ± 0.04	4.71 ± 0.02	4.87 ± 0.03
0.2	3.65 ± 0.04	4.03 ± 0.03	4.48 ± 0.03	4.16 ± 0.07
0.4	4.03 ± 0.03	4.66 ± 0.10	4.96 ± 0.05	3.78 ± 0.31

รูปที่ ๓ ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เมื่อ $x = 0, 0.2$ และ 0.4 เมาร์ชเชอร์ที่อุณหภูมิ ๙๗๕, ๑๐๐๐, ๑๐๒๕ และ ๑๐๕๐ องศาเซลเซียส

จากตารางที่ ๑ และกราฟความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เมื่อ $x = 0, 0.2$ และ 0.4 เมาร์ชเชอร์ที่อุณหภูมิ ๙๗๕, ๑๐๐๐, ๑๐๒๕ และ ๑๐๕๐ องศาเซลเซียส ในรูปที่ ๓ พบว่า เซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ที่เมาร์ชเชอร์ท อุณหภูมิ ๙๗๕, ๑๐๐๐ และ ๑๐๒๕ องศาเซลเซียส นั้น เมื่อเพิ่ม BaTiO_3 หรือ x เป็นปริมาณ ๐.๒ ไม่ทำให้ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ลดลง แต่เมื่อเพิ่มปริมาณ x เป็น ๐.๔ ไม่ จะทำให้ความหนาแน่นของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เพิ่มมากกว่าที่ไม่เพิ่ม BaTiO_3 ถือว่าต้องกับโครงสร้าง ฯลฯ ของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ดังรูปที่ ๒(ก)-(ค) ซึ่งจะเห็นว่าเพิ่ม BaTiO_3 เป็นปริมาณ ๐.๒ ไม่ จะทำให้เกิดรอยแตกของเซรามิกที่ได้มีขนาดเล็กลง และมีเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันกับการทดสอบในญี่ปุ่น และเมื่อเพิ่ม BaTiO_3 เป็น ๐.๔ ไม่ ขนาดของเทานของเซรามิกที่ได้ก้อนห้างใหญ่เกินกว่าที่ได้มีขนาดห้างที่ได้มี BaTiO_3 ในปริมาณ ๐.๒ ไม่ แต่มีการเปลี่ยนตัวมากขึ้น แต่เมื่ออุณหภูมิในการเผาต้องเพิ่มเป็น ๑๐๕๐ องศาเซลเซียส พบว่าเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ มี ความหนาแน่นลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณ BaTiO_3 หรือ x มากขึ้น ถือว่าต้องกับงานวิจัยของ Chomchai และ Warangkanagool ซึ่งได้เพิ่มน้ำยาความดันในช่อง MgO ลงใน NCTNO แล้วทำให้เซรามิก NCTNO มีการเปลี่ยนตัวมาก ซึ่ง อุณหภูมิการเผาต้องเพิ่มเป็น ๑๐๐๐ องศาเซลเซียส และเมื่ออุณหภูมิการเผาสูงขึ้นเป็น ๑๐๒๕ องศาเซลเซียส พบว่า เซรามิกที่ได้มีความหนาแน่นต้องลดลง (Chomchai and Warangkanagool, 2016) และถือว่าต้องกับโครงสร้างฯลฯ ของ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ "วิทยาศาสตร์ฯ" ครั้งที่ 9

เซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ ตั้งรูปที่ 2(4) เมื่อยังไม่เติม BaTiO_3 จะได้เซรามิกที่มีขนาดของห่านใหญ่มาก และเมื่อเติม BaTiO_3 ในปริมาณ 0.2 โมล ขนาดของเซรามิกก็มีขนาดเล็กลง แต่มีรูรุนเกิดขึ้น และเมื่อเติม BaTiO_3 เพิ่มขึ้นเป็น 0.4 โมล ผิวน้ำของเซรามิกเริ่มเกิดการหลอมผิดรูปขึ้นไป ทำให้ความหนาแน่นของเซรามิกลดลง

4. บทสรุป

บริษัท BaTiO_3 มีผลต่อโครงสร้างเหลือ โครงสร้างรูปภาค และความหนาแน่นของเซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ โดยที่เมื่อเติม BaTiO_3 หรือ x เพิ่มขึ้น จะพบว่าโครงสร้างเกิดรูนในโครงสร้างเหลือของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ และ BaTiO_3 ไปขึ้นถึงการเติบโตของภาระทำให้ขนาดภาระของเซรามิก $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12} - x\text{BaTiO}_3$ เสื่อมสลายไป แนะนำเพิ่มในการใช้เซรามิก $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ สำหรับการผลิตเซรามิกที่ต้องการให้มีขนาดเล็กและมีรูรุนเกิดขึ้น แต่เมื่อเติม BaTiO_3 เป็นปริมาณ 0.4 โมล คือ ถูกหักมีรูนเหลือที่ 1025 องศาเซลเซียส และเติม BaTiO_3 เป็นปริมาณ 0.4 โมล

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ได้ให้สิทธิ์ในการนำเสนอผลงาน 2560 ของพระคุณศรัทธาฯ ให้กับคุณ ดร. วีระศักดิ์ ภู่วิจิตร ภาควิชาฟิสิกส์และวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่อ่านรายความละเอียดในการใช้กุญแจรัตน์ ในห้องปฏิบัติการ และภาควิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่อ่านรายความละเอียดในการใช้กุญแจรัตน์ในห้องปฏิบัติการ เช่นกัน

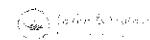
6. เอกสารอ้างอิง

- วีระศักดิ์ ภู่วิจิตร เจริญ ect. (2543). เกี่ยวกับวิธีทางวัสดุศาสตร์ ทฤษฎีและหลักการทำงานเบื้องต้น. กรุงเทพฯ, บริษัทกรุงเทพพิมพ์จำกัด, 129-142.
- Almeida, A.F.L., Fuchine, P.B.A., Goes, J.C., Valente, M.A., Miranda, M.A.R. and Sombra, A.S.B. (2004). Dielectric properties of BaTiO_3 (BTO)- $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ (CCTO) composite screen-printed thick films for high dielectric constant devices in the medium frequency (MF) range. *Materials Science and Engineering B*, 111, 113-123.
- Chaisan, W., Yimnirun, R. and Ananta, S. (2009). Preparation and characterization of ceramic nanocomposites In the PZT-BT system. *Ceramics International*, 35, 121–124.
- Chomchai, W. and Warangkanagool, C. (2016). Dielectric property of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics doped with small amount MgO nanopowder. *Key Engineering Materials*, 675-676, 93-96.
- Hao, W.T., Zhang, J.L., Tan, Y.Q., Zhao, M.L. and Wang, C.L. (2011). Giant dielectric permittivity properties and relevant mechanism of $\text{NaCu}_3\text{SbO}_{12}$ ceramics. *Journal of the American Ceramic Society*, 94, 1067–1072.
- Homes, C.C., Vogt, T., Shapiro, S.M., Wakimoto, S., Subramanian, M.A. and Ramirez, A.P. (2003). Charge transfer in the high dielectric constant materials $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{CdCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$. *Physical Review B*, 67, 092106, 1-4.
- Liu, Y., Wang, W., Huang, J., Tang, F., Zhu, C. and Cao, Y. (2013). Dielectric properties of giant permittivity $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics. *Ceramics International*, 39, 9201-9206.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ "วิทยาศาสตร์วิจัยฯ" ครั้งที่ 9

- Powder Diffraction File. (2000). Card No. 85-1791. Joint Committee for Powder Diffraction Standards (JCPDS)
PDF-4, International Centre for Diffraction Data (ICDD).
- Sangwong, N., Somphan, W., Thongbal, P., Yamwong, T. and Meansiril, S. (2012). Electrical responses and dielectric relaxations in giant permittivity $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{TaO}_{12}$ ceramics. *Applied Physics A*, 108, 385–392.
- Subramanian, M.A., Li, D., Duran, N., Reissner, B.A. and Sleight, A.W. (2000). RAPID COMMUNICATION High Dielectric Constant in $\text{ACu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{ACu}_3\text{Ti}_3\text{FeO}_{12}$ Phases. *Journal of Solid State Chemistry*, 151, 323-325.

Integrated Ferroelectrics

An International Journal

ISSN: 1058-4587 (Print) 1607-8489 (Online) Journal homepage: <http://www.tandfonline.com/loi/ginf20>

Properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics with various sintering temperatures prepared by conventional solid-state reaction method

C. Warangkanool

To cite this article: C. Warangkanool (2018) Properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics with various sintering temperatures prepared by conventional solid-state reaction method, *Integrated Ferroelectrics*, 187:1, 173-180, DOI: [10.1080/10584587.2018.1445346](https://doi.org/10.1080/10584587.2018.1445346)

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/10584587.2018.1445346>

Published online: 05 Apr 2018.

Submit your article to this journal

View related articles

View Crossmark data

Full Terms & Conditions of access and use can be found at
<http://www.tandfonline.com/action/journalInformation?journalCode=ginf20>

Properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics with various sintering temperatures prepared by conventional solid-state reaction method

C. Warangkanagool^{a,b}

^aDepartment of Physics, Faculty of Science, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand; ^bResearch Center for Academic Excellent in Applied Physics, Faculty of Science, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

ABSTRACT

In the research, the properties of sodium copper titanate niobate – barium titanate $[(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3; (1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}]$ ceramics prepared by conventional solid-state reaction method with various molecular weight of BT or x between 0.1, 0.3 and 0.5 were investigated. These ceramics were sintered at 975, 1000, 1025 and 1050 °C for 10 h in ambient atmosphere. The phase structure, microstructure, density, micro-hardness and dielectric properties were examined by x-ray diffraction technique (XRD), scanning electron microscopy (SEM), Archimedes method, Vickers micro-hardness tester and impedance analyzer, respectively. It was found that, the addition of BaTiO_3 resulted in the formation of second phase which increased upon increasing the BaTiO_3 content. Compared to the base composition, the grain sizes of all the $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ were significantly reduced. The densities of $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics and dielectric properties were improved with the addition of BaTiO_3 . For the effect of sintering temperatures, no substantial change in the crystal structure and grain growth was found whereas an increase in densities and hardness with increasing temperatures were observed. The $(0.7)\text{NCTNO}-(0.3)\text{BT}$ ceramics sintered at 1025 °C showed the highest density and dielectric constant (~ 80500) at room temperature with 1 kHz measurement.

ARTICLE HISTORY

Received 31 May 2017

Accepted 31 July 2017

KEYWORDS

$(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ ceramics; solid-state reaction method; dielectric constant; sintering temperature

1. Introduction

Lead-based complex perovskites have been manufactured and accepted by materials scientists as being critical to the success of ferroelectric ceramics which are in service throughout the world [1–5]. Especially, $\text{Pb}(\text{Zr},\text{Ti})\text{O}_3$ or PZT ceramic (the prototype of piezoelectrics) has attracted the attention with its dominant piezoelectric properties which are suitable for the applications in area of transducers, electromechanical sensors and actuators, etc [6]. However, PZT has many harmful materials especially, Pb which cause environmental pollution in the manufacturing process. To resolve this problem, many studies about the lead-free ferroelectric

CONTACT C. Warangkanagool chompoonuchp@nu.ac.th

Color versions of one or more of the figures in the article can be found online at www.tandfonline.com/gint.

© 2018 Taylor & Francis Group, LLC

ceramic have been done. Recently, synthesized giant dielectric constant material $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ or CCTO has attracted much attention because of its potential technological applications. It shows extremely high dielectric constant ($>10^4$) at room temperature [7, 9]. Therefore, other CCTO-like materials that have both compositional and structural similarities as well as outstanding dielectric properties to that of CCTO have been extensively developed e.g. $\text{Ca}_{1-x}\text{La}_{2x/3}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$, $\text{Ca}_{1-3x/2}\text{Gd}_x\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{Na}_{1/2}\text{Y}_{1/2}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ [10–14]. However, the properties of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ (NCTNO) ceramics have not been widely studied. Barium titanate (BaTiO_3 or BT) is the first piezoelectric transducer ceramic ever developed [2]. It has good piezoelectric and ferroelectric properties, but relatively low Curie temperature ($T_c = 120^\circ\text{C}$) [15, 16], which would lead to lower temperature stability.

Given that BT showed the excellent ferroelectric and piezoelectric properties, in this paper, we, therefore, interested in studying the properties of $(1-x)\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}-(x)\text{BaTiO}_3$ or $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics with various sintering temperatures prepared by conventional solid-state reaction were discussed.

2. Experimental details

$\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ and BaTiO_3 powders were prepared by conventional solid-state reaction method. $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ precursors include NaCO_3 , CuO , TiO_2 and Nb_2O_5 were ball milling for 24 h with ethanol intermediate and calcined at 950°C for 24 h as showed in Figure 1(a). The BaTiO_3 powder from BaCO_3 and TiO_2 were ball milling for 24 h and calcined at 900°C for 2 h (Figure 1(b)). The $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics with various molecular weight of BT or x between 0.1, 0.3 and 0.5 were sintered at 975, 1000, 1025 and 1050°C for 10 h in ambient atmosphere (Figure 1(c)). The phase structure and microstructure of these ceramics were examined by x-ray diffraction technique (XRD, X'Pert, Philips, Netherlands) and scanning electron microscopy (SEM, LEO 1455VP, JOEL, England), respectively. Bulk densities of the sintered ceramics were measured by the Archimedes method with distilled water as the fluid medium. Vickers micro-hardness of these ceramics

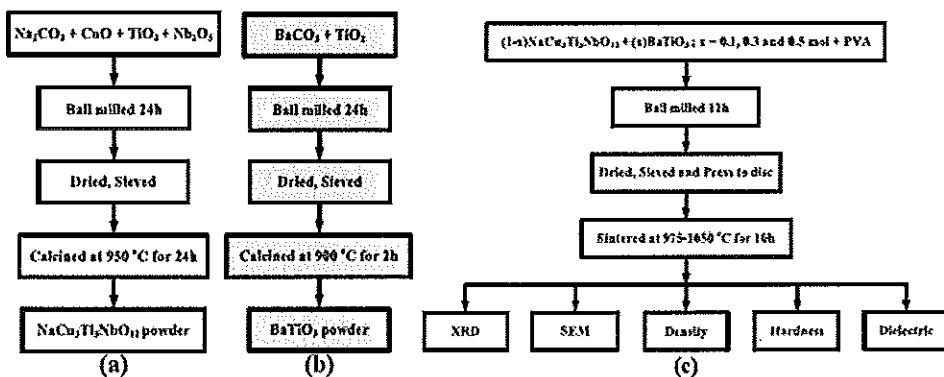

Figure 1. Illustrated synthesized process of $(1-x)\text{NCTNO}-(x)\text{BT}$ ceramics.

was investigated by Vickers micro-hardness tester. Indentations were applied on the polished surfaces of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics. Applied loads were in the range of 300 g with an indentation period of 15 s. Dielectric measurements were carried out using an impedance analyzer in conjunction with a non-inductively wound tube furnace. Fired-on silver electrodes were applied to pellets which had been ground to a thickness of 1.0 mm. The permittivity was measured at a frequency of 1 kHz of room temperature.

3. Results and discussion

Figure 2(a)–(d) shows the XRD patterns of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics when molecular weight of $x = 0.1, 0.3, 0.5$ and sintered at 975, 1000, 1025, 1050 °C for 10 h. The same crystal structure, i.e., a body-centered cubic perovskite-related structure of space group $I\bar{m}\bar{3}$ [17], was observed in all ceramics. The second phase of BaTiO_3 (indicated by ♦) according to JCPDS file no.85-1791 [18] presents in phase structure of $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics.

Figure 3 shows the SEM micrographs of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics when molecular weight of BT = 0, 0.1, 0.3 and 0.5 with different temperatures. Their

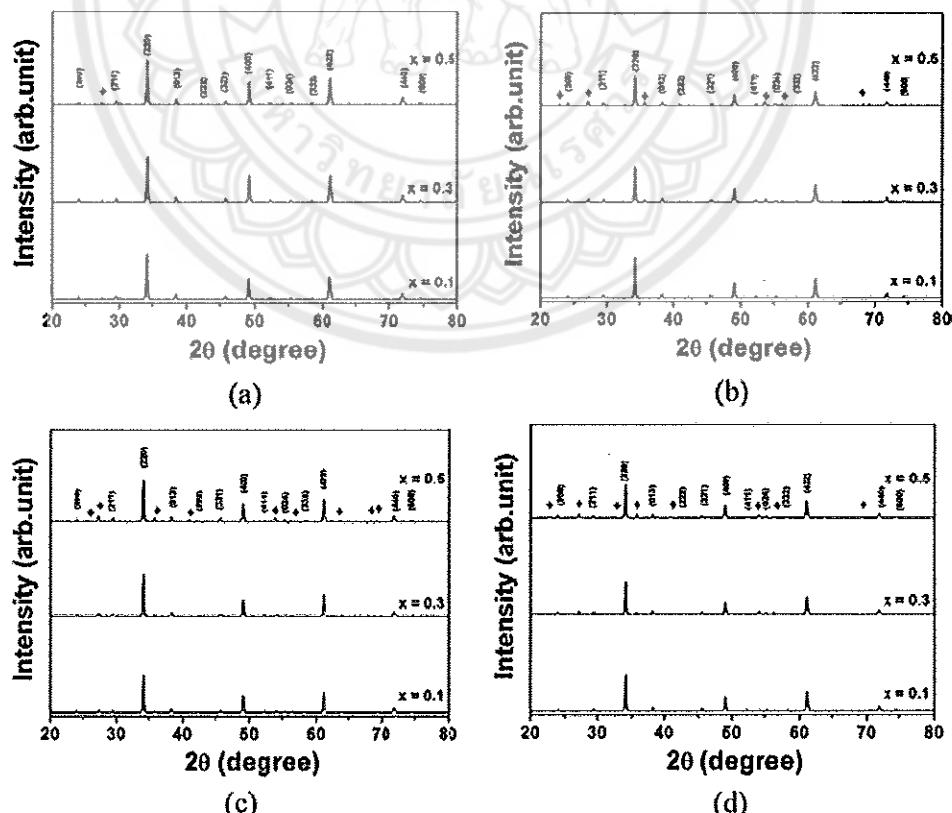

Figure 2. XRD patterns of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT when molecular weight of $x = 0.1, 0.3, 0.5$ and sintered at (a) 975, (b) 1000, (c) 1025 and (d) 1050 °C for 10 h.

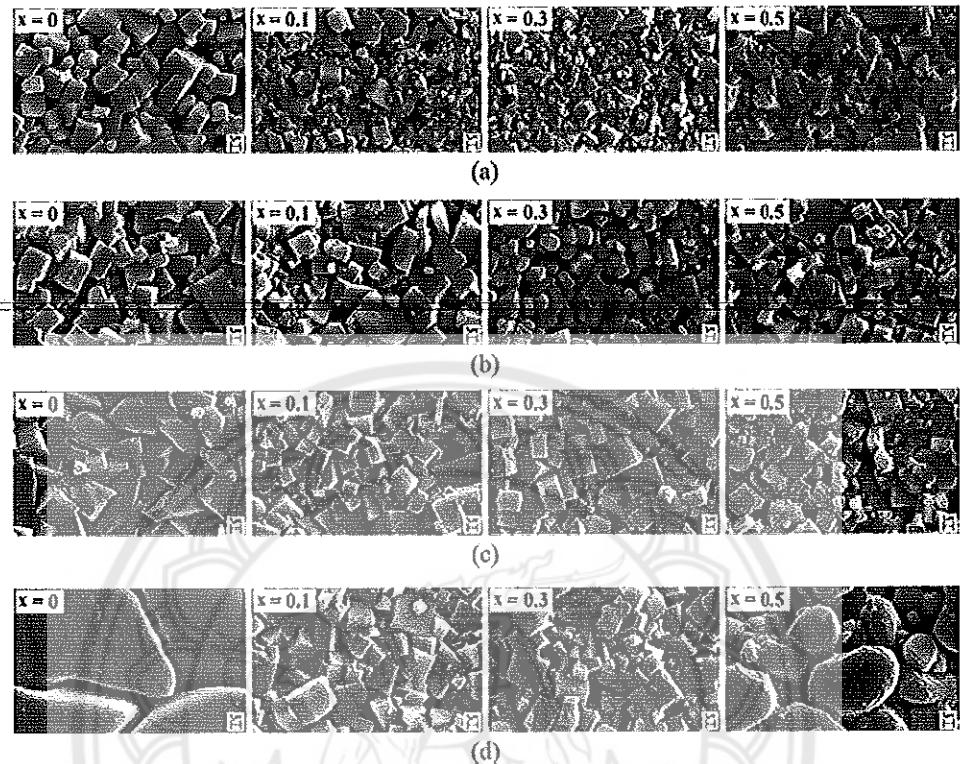

Figure 3. SEM photographs of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT when molecular weight of $x = 0, 0.1, 0.3, 0.5$ and sintered at: (a) 975, (b) 1000, (c) 1025 and (d) 1050 $^{\circ}$ C for 10 h.

microstructures reveal a monophase constitution with uniformly packed parallelogram shape in grain. Compared to NCTNO ceramics (the left side of all Figure 3), it can be seen that the addition of BT resulted in a reduction of grain sizes in all $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics. This result agree well with the studies of PZT-BT, $\text{Li}_{0.12}\text{Na}_{0.88}\text{NbO}_3\text{-BaTiO}_3$, NBT-BT where the grain size was also found to reduce when BT content increase [19-21]. The densification of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics was improved significantly by increasing the sintering temperature in the range of 975-1025 $^{\circ}$ C as shown in Figure 4 and Table 1. The $(0.7)\text{NCTNO-(}0.3\text{)}\text{BT}$

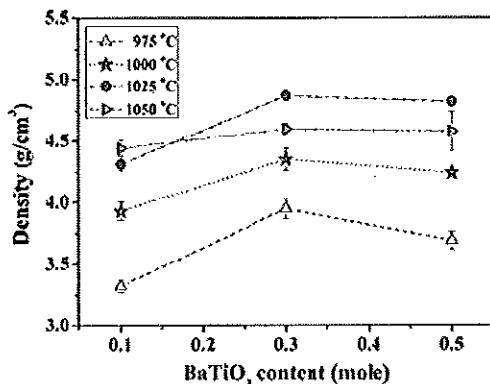

Figure 4. The density of $(1-x)$ NCTNO-(x)BT ceramics (for $x = 0.1, 0.3$ and 0.5).

Table 1. Densities of $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics.

Compositions	Densities of $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics (g/cm^3)				
	Sintering temperature ($^{\circ}\text{C}$)	975	1000	1025	1050
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	3.32 $\pm$ 0.05	3.93 $\pm$ 0.07	4.31 $\pm$ 0.05	4.44 $\pm$ 0.06	
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	3.95 $\pm$ 0.08	4.35 $\pm$ 0.09	4.87 $\pm$ 0.02	4.60 $\pm$ 0.04	
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	3.69 $\pm$ 0.07	4.24 $\pm$ 0.04	4.82 $\pm$ 0.03	4.58 $\pm$ 0.16	

ceramic sintered at 1025°C showed the highest density ($4.87 \text{ g}/\text{cm}^3$) corresponding to SEM result (Figure 3(c)) in which a highly dense grain-packing was observed.

The micro-hardness of the $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics by measuring the Vickers micro-hardness tester. SEM photographs of fracture inter-granular mode and OM photographs of Vickers micro-hardness print show in Figure 5. The values of Vickers micro-hardness of $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics as shown in Table 2.

The Vickers micro-hardness values of $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics when $x = 0.1, 0.3$ and 0.5 mole were increased with increasing sintering temperature. Figure 5(a) shows SEM photographs of fracture inter-granular mode and OM photographs of Vickers micro-hardness print of the lowest Vickers micro-hardness value of (0.9)NCTNO-(0.1)BT ceramic sintered at 975°C . Figure 5(b) shows intra-granular fracture mode and Vickers micro-hardness of (0.7)NCTNO-(0.3)BT ceramic sintered at 1050°C (the highest value of Vickers micro-hardness).

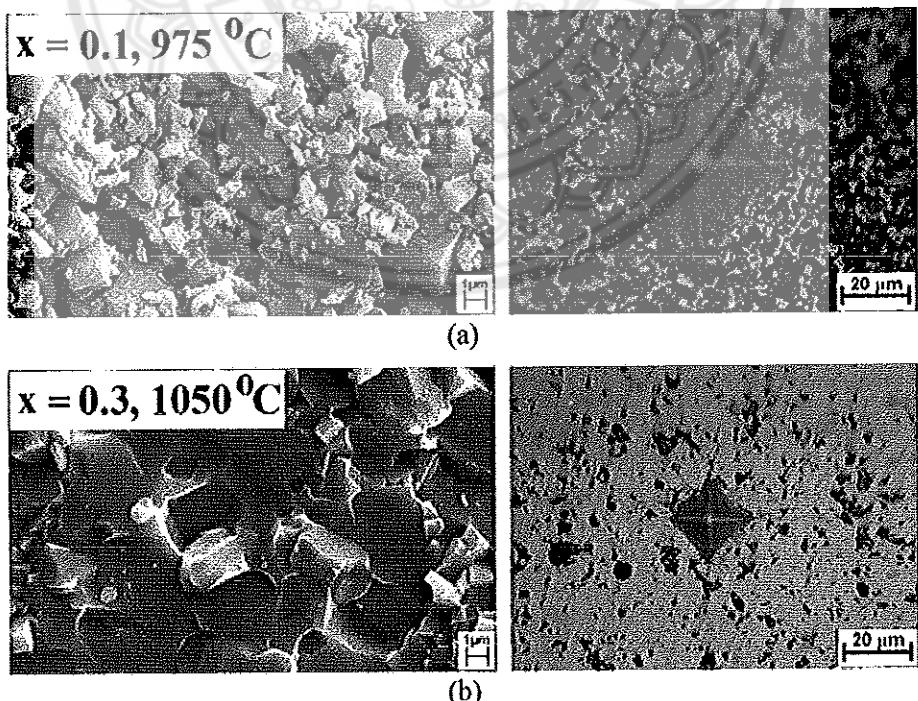

Figure 5. The SEM photographs of fracture and OM photographs of Vickers micro-hardness print of $(1-x)$ NCTNO- (x) BT ceramics: (a) inter-granular fracture mode and Vickers micro-hardness of (0.9)NCTNO-(0.1)BT ceramic sintered at 975°C ; (b) intra-granular fracture mode and Vickers micro-hardness of (0.7)NCTNO-(0.3)BT ceramic sintered at 1050°C .

Table 2. Vickers micro-hardness of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics.

Compositions	Vickers micro-hardness of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics (GPa)			
	Sintering temperature (°C)	975	1000	1025
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	1.85 ± 0.07	2.79 ± 0.20	3.24 ± 0.24	6.61 ± 0.69
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	3.10 ± 0.13	3.89 ± 0.06	4.25 ± 0.09	8.63 ± 0.41
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	2.82 ± 0.10	3.77 ± 0.15	6.21 ± 0.27	7.65 ± 1.98

Table 3. Dielectric properties of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics.

Compositions	Dielectric properties of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics Sintering temperature (°C)			
	975	1000	1025	1050
(0.9)NCTNO-(0.1)BT	1300	1.27	2480	1.08
(0.7)NCTNO-(0.3)BT	2690	0.49	4100	0.87
(0.5)NCTNO-(0.5)BT	1660	1.32	3420	0.46
			3990	0.35
			80500	0.10
			66100	0.10
				5470
				1.24
				7370
				0.79
				7280
				0.25

For all x, the Vickers micro-hardness increases as sintering temperature increase and the maximum value Vickers micro-hardness of 8.63 GPa was found for the (0.7)NCTNO-(0.3)BT samples sintered at 1050°C. This result confirmed the improvement of Vickers micro-hardness could be related to an increased fracture strength in the sintering temperature higher than 1000°C which is correspond to change the fracture mode from inter-granular to intra-granular as shown in Fig 5(b) [22-24].

The study of the dielectric properties of the (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics by measuring the dielectric constant (ϵ_r) and dielectric loss ($\tan\delta$) at room temperature with 1 kHz frequency. Plots of dielectric constant and dielectric loss of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics at room temperature and frequency 1 kHz are shown in Figure 6 and Table 3.

Figure 6 and Table 3 show the dielectric properties of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics with various molecular weight of BT and different temperatures. The highest

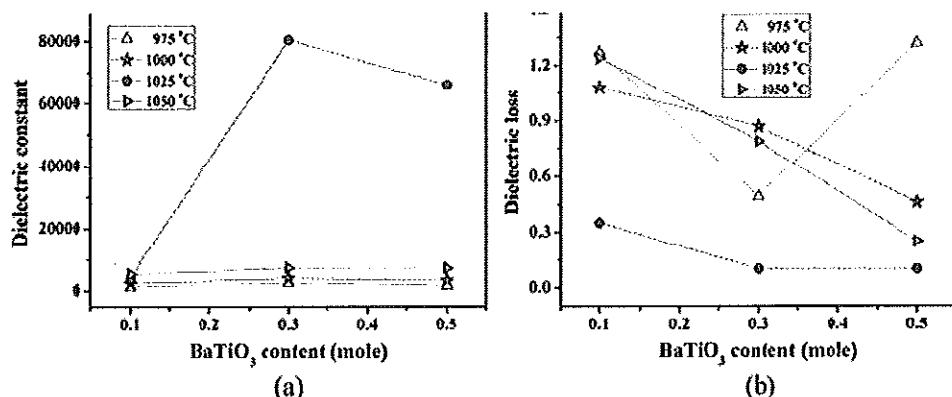

Figure 6. The dielectric properties at room temperature and frequency 1 kHz of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics: (a) dielectric constant and (b) dielectric loss.

dielectric constant and the lowest dielectric loss present in (0.7)NCTNO-(0.3)BT ceramic sintered at 1025 °C. This result is corresponding to the SEM micrographs and densification results in the previous section where the highest grain packing and density was observed in the composition (0.7)NCTNO-(0.3)BT. Generally, higher density sample give rise to the improvement of dielectric properties [25–27].

4. Conclusion

(1-x)NCTNO-(x)BT ceramics at $x = 0.1, 0.3$ and 0.5 mole prepared by solid-state reaction method at various sintering temperatures were investigated. The XRD results showed that the addition of BaTiO_3 resulted in a formation of second phase. The microstructures revealed a similar morphology with the grain sizes of all the (1-x)NCTNO-xBT that significantly reduced when compared to the base composition. The densities of (1-x)NCTNO-(x)BT ceramics and dielectric properties were improved with the addition of BaTiO_3 . With increasing sintering temperatures, no substantial change in the crystal structure and grain growth were found but a significantly increase in densities and hardness were observed. The (0.7)NCTNO-(0.3)BT ceramics sintered at 1025°C showed the highest density and dielectric constant (~ 80500) at room temperature with 1 kHz measurement.

Acknowledgment

The author would like to thank Prof. Dr. Tawee Tunkasiri for his help in many facilities (Materials Science Research Laboratory (MSRL), Department of Physics and Materials Science, Chiang Mai University).

Funding

This work was supported by National Research Council of Thailand (NRCT), Department of Physics, Faculty of Science, Naresuan University.

References

1. B. Jaffe, W. R. Cook, and H. Jaffe, *Piezoelectric Ceramics* (Academic Press, London, 1971).
2. G. H. Haertling, Ferroelectric ceramics: History and technology, *J Am Ceram Soc.* 82 (4) 797–818 (1999).
3. N. Setter and R. Waser, Electroceramic materials, *Acta Mater.* 48 (1), 151–78 (2000).
4. S. L. Swartz, Topics in Electronic ceramics, *IEEE T Dielect El In.* 25 (5), 935–87 (1990).
5. V. Y. Topolov and A. V. Turik, A new monoclinic phase and features of stress relief in $\text{Pb}(\text{Zr}_{1-x}\text{Ti}_x)\text{O}_3$ solid solutions, *J Phys Condens Mat.* 13 (33), L771–5 (2001).
6. L. B. Kong, W. Zhu, and O. K. Tan, Preparation and characterization of $\text{Pb}(\text{Zr}_{0.52}\text{Ti}_{0.48})\text{O}_3$ ceramics from high-energy ball milling powders, *Mater Lett.* 42 (4), 232–9 (2000).
7. M. A. Subramanian, D. Li, N. Duran, B. A. Reisner, and A. W. Sleight, High dielectric constant in $\text{ACu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{ACu}_3\text{Ti}_3\text{FeO}_{12}$ phases, *J Sol State Chem.* 151 (2), 323–5 (2000).

8. A. P. Ramirez, M. A. Subramanian, M. Gardel, G. Blumberg, D. Li, T. Vogt, and S. M. Shapiro, Giant dielectric constant response in a copper-titanate, *Solid-State Commun.* 115 (5), 217–20 (2000).
9. C. C. Homes, T. Vogt, S. M. Shapiro, S. Wakimoto, and A. P. Ramirez, Optical response of high-dielectric-constant perovskite-related oxide, *Science*. 293, 673–6 (2001).
10. M. A. Subramanian, A. W. Sleight, $\text{ACu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ and $\text{ACu}_3\text{Ru}_4\text{O}_{12}$ perovskites: high dielectric constants and valence degeneracy, *Solid-State Sci.* 4 (3), 347–51 (2002).
11. W. T. Hao, J. L. Zhang, Y. Q. Tan, and W. B. Su, Giant dielectric-permittivity phenomena of compositionally and structurally $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ -like oxide ceramics, *J Am Ceram Soc.* 92 (12), 2937–43 (2009).
12. S. H. Jin, H. P. Xia, and Y. P. Zhang, Effect of La-doping on the properties of $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ dielectric ceramics, *Ceram Int.* 35 (1), 309–13 (2009).
13. K. Raman, O. P. Thakur, R. P. Tandon, Study of structural, dielectric and electrical conduction behaviour of Gd substituted $\text{CaCu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$ ceramics, *Ceram Int.* 38 (4), 3029–37 (2012).
14. W. Somphan, N. Sangwong, T. Yamwong, and P. Thongbai, Giant dielectric and electrical properties of sodium yttrium copper titanate: $\text{Na}_{1/2}\text{Y}_{1/2}\text{Cu}_3\text{Ti}_4\text{O}_{12}$, *J Mater Sci: Materials in Electronics*. 23, 1229–34 (2012).
15. S. Miyake and R. Ueda, On transitional region in phase change of barium titanate, *J Phys Soc Jpn.* 6, 709 (1948).
16. W. J. Merz, The electric and optical behavior of BaTiO_3 single-domain crystals, *Phys Rev.* 76 (8), 1221–25 (1949).
17. Y. Liu, W. Wang, J. Huang, F. Tang, C. Zhu, and Y. Cao, Dielectric properties of giant permittivity $\text{NaCu}_3\text{Ti}_3\text{NbO}_{12}$ ceramics, *Ceram Inter.* 39, 9201–6 (2013).
18. Powder Diffraction File. Card No. 85-1791, Joint Committee for Powder Diffraction Standards (JCPDS) PDF-4. International Centre for Diffraction Data (ICDD). (2000).
19. W. Chaisan, R. Yimnirun, and S. Ananta, Preparation and characterization of ceramic nanocomposites in the PZT-BT system, *Ceram Inter.* 35 (1), 121–4 (2009).
20. S. Mitra and D. Rathore, properties of BaTiO_3 -doped lead-free $\text{Li}_{0.12}\text{Na}_{0.88}\text{NbO}_3$ ceramics, *AIP Conference Proceedings*. 1728 (1), (2016). 10.1063/1.4946655.
21. S. Swain, S. K. Kar, and P. Kumar, Dielectric, optical, piezoelectric and ferroelectric studies of NBT-BT ceramics near MPB, *Ceram Inter.* 41 (9), 10710–7 (2015).
22. K. Tajima, H. J. Hwang, M. Sando, and K. Niitohara, Electric-field-induced crack growth behavior in PZT/ Al_2O_3 composites, *J Am Ceram Soc.* 83 (3), 651–3 (2000).
23. C. Puchmark, G. Rujijanagul, S. Jiansirisomboon, and T. Tunkasiri, Effect of sintering temperature on phase transition and mechanical properties of lead zirconate ceramics, *Ferroelectrics Lett.* 31, 1–13 (2004).
24. C. Puchmark, S. Jiansirisomboon, G. Rujijanagul, T. Tunkasiri, N. Vittayakorn, T. Comyn, and S. J. Milne, Mechanical property evaluation of PZT/ Al_2O_3 composites prepared by a simple solid-state mixed oxide method, *Curr Appl Phys.* 6 (3), 323–6 (2006).
25. H.-I. Hsiang, C.-S. Hsi, C.-C. Huang, and S.-L. Fu, Sintering behavior and dielectric properties of BaTiO_3 ceramics with glass addition for internal capacitor of LTCC, *J Alloy Compd.* 459, 307–10 (2008).
26. V. A. Chaudhari and G. K. Bichile, Synthesis, structural, and electrical properties of pure PbTiO_3 ferroelectric ceramics, *Smart Materials Research Article ID 147524*, 9 pages. (2013).
27. S. Pattipaka, P. Mahesh, and D. Pamu, Structural and dielectric properties of lead free $\text{Bi}_{0.5}\text{Na}_{0.5}\text{TiO}_3$ ceramics, *AIP Conference Proceedings*. 1728 (1), (2016). 10.1063/1.4946403.